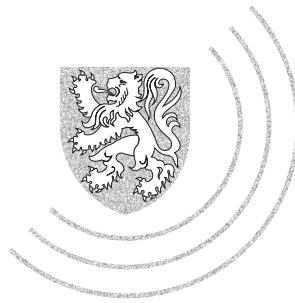

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

4 december 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2004**

BELEIDSBRIEF

**Jeugd
Beleidsprioriteiten 2003-2004**

BELEIDSBRIEF

**Cultuur
Beleidsprioriteiten 2003-2004**

BELEIDSBRIEF

**Monumenten, Landschappen en Archeologie
Beleidsprioriteiten 2003-2004**

BELEIDSBRIEF

**Media
Beleidsprioriteiten 2003-2004**

BELEIDSBRIEF

**Sport
Beleidsprioriteiten 2003-2004**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Bob Verstraete
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jo Vermeulen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Bob Verstraete ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Hilde De Lobel ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeyns, André Denys, Jacques Devolder, Paul Wille ;

de heren Julien Librecht, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwerkerke ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Roegiers.

1929 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

Zie :

15 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

– Nrs. 2 tot 8 : Amendementen

– Nr. 9-A : Verslag namens de Commissie voor
Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting
en Stedelijk Beleid

– Nr. 9-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel
en de Vlaamse Rand

– Nr. 9-C : Verslag namens de Commissie voor
Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

12-A (2002-2003)

–Nr. 1 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van
Vlaanderen

13 (2003-2004)

– Nr. 1-A : Algemene toelichting

– Nr. 1-B : Toelichting per programma + Addendum

16 (2003-2004)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof + Erratum

Zie ook :

1913 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1914 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1915 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1928 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

INHOUD

	Blz.
DEEL I. CULTUUR	8
1 Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Jeugd, beleidsprioriteiten 2003-2004	8
1.1 Terugblik op het reeds gerealiseerde werk	8
1.2 Te verwachten evolutie in de verschillende decreten.	9
– Gemeentelijk en provinciaal jeugdwerkbeleid	9
– Decreet Vlaams jeugdbeleid	9
– Decreet op de jeugdverblijfcentra	10
– Andere te realiseren beleidsopties	10
2 Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Cultuur, beleidsprioriteiten 2003-2004	10
2.1 Integraal cultuurbeleid	10
2.2 Transversaal beleid	10
2.2.1 Cultuurcommunicatie	10
2.2.2 Internationaal cultuurbeleid	10
2.2.3 Cultuurparticipatie en kunsteducatie	11
2.2.4 Infrastructuur	11
2.2.5 Adviesorganen	11
2.2.6 Arbeidsrechtelijke zaken	11
– Statuut van de kunstenaar	11
– DAC en social profit	11
2.2.7 Grote instellingen	11
2.2.8 Prijzen van de Vlaamse Gemeenschap	12
2.3 Kunstenbeleid	12
2.3.1 Algemeen	12
2.3.2 Beeldende kunst	12
2.3.3 Podiumkunsten en muziek	12
– Podiumkunsten	12
– Muziek	12
2.3.4 Taal en Letteren	12
2.4 Cultureel erfgoed	12
2.4.1 Erfgoedconvenants en punctuele participatie-initiatieven	12
2.4.2 Musea	13
2.4.3 Archieven	13
2.4.4 Bescherming van de topstukken	13
2.5 Sociaal-cultureel werk	13
2.5.1 Sociaal-cultureel volwassenenwerk	13
2.5.2 Lokaal cultuurbeleid	13
2.6 Voortgangscontrole resoluties en moties Vlaams Parlement	14
2.6.1 Resolutie over circusbeleid	14
2.6.2 Met redenen omklede moties	14
– Met redenen omklede motie van 22 januari 2003 over de subsidiëring van cultuurcentra ter uitvoering van het decreet Lokaal Cultuurbeleid van 13 juli 2001, <i>Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1515.</i>	14
– Met redenen omklede motie over het protocol van samenwerking met betrekking tot cultuur en onderwijs, <i>Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1563.</i>	14

3	Algemene toelichting van de begroting per programma	14
3.1	Toelichting programma 45.1 Jeugd en Sport	14
	– Samenhang tussen het decreet Vlaams Jeugdbeleid en het landelijk jeugdwerk	14
	– Evolutie van de middelen voor landelijke jeugdverenigingen, en de kritiek van de Vlaamse Jeugdraad	14
	– Deeltijdse vorming, ba 33.02	15
	– Verhoging van de arbeidsdeelname van bijzondere doelgroepen in de culturele sector, ba 33.13	15
	– Vereniging van Vlaamse Jeugdconsulenten (VVJ), ba 3329	16
	– Aankoop Kampeermateriaal, ba 7404	16
3.2	Toelichting programma 45.2 Volksontwikkeling en bibliotheekwerk	16
	– Algemeen	16
	– Allerhande uitgaven voor Volksontwikkeling en Bibliotheken	16
	– Amateurkunsten	16
	– Decreet Sociaal-cultureel werk	16
	– Decreet Lokaal Cultuurbeleid	17
	– Praktijkgerichte opleidingen voor bijzondere doelgroepen	17
3.3	Toelichting bij het programma 45.3 Beeldende Kunst en Musea.	17
	– Inhaalbeweging op het vlak van regelgeving	17
	– Beeldende kunst en architectuur	17
	– Kunst in Huis	18
	– Verdere ontwikkeling van de erfgoedsector	18
	– Verhoging van de kredieten voor erfgoedconvenants	18
	– Culturele Biografie Vlaanderen en de Vlaamse Museumvereniging	18
3.4	Toelichting programma 45.4 Muziek, Letteren en Podiumkunsten	18
	– Subsidie aan vzw Theater Stap	18
	– Subsidie aan de vzw Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor	18
	– Dotatie aan de VRT betreffende het voormalig VRT-Koor en Orkest	19
	– Subsidie aan diverse Brusselse podia	19
	– Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL)	19
	– Dotatie van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL)	19
3.5	Toelichting programma 45.5 Algemeen Cultuurbeleid	19
	– Ondersteuning van het Kunstenaarsloket	19
	– Kunst en Democratie vzw	20
	– Hervorming van het systeem van de Vlaamse Cultuurprijzen	20
	– Uitvoering van het VIA-akkoord	20
3.6	Toelichting programma 72.1 Filmbeleid en Audiovisuele Cultuur	20
4	Algemene en artikelsgewijze bespreking per begrotingsprogramma	21
4.1	Bespreking programma 45.1 Jeugd en Sport	21
	– Beoordeling van de beleidsbrief Jeugd	21
	– Evolutie van de beleidskredieten voor Jeugd	21
	– Onderzoeksopdrachten	21
	– Subsidies aan landelijk georganiseerde jeugdverenigingen	21
	– Onderverdeling van de Afdeling Jeugd in afzonderlijke agentschappen	22
	– Internationale uitwisseling	22
	– Bijzondere doelgroepen	22
4.2	Bespreking programma 45.2 Volksontwikkeling en Bibliotheken	22
	– Algemene opmerkingen	22
	– Lokaal cultuurbeleid	23
	– Sociaal-cultureel werk	23

4.3	Bespreking programma 45.3 Beeldende Kunst en Musea	24
	– Museumdecreet	24
	– Topstukkendecreet	24
	– Kunst in Huis en het Masereelcentrum	25
	– Het beheer en restauratie van kunstwerken, en bi-culturele aangelegenheden	25
4.4	Bespreking programma 45.4 Muziek, Letteren en Podiumkunsten	25
	– Kunstendecreet	25
	– Musical	26
	– Orkestenlandschap	26
	– Promotiespot van het Toneelhuis	27
	– Het Concertgebouw te Brugge	27
	– Muziekforum te Gent	27
	– Leenvergoeding	27
	– Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL)	28
	– De Vlaamse muziekindustrie	28
4.5	Bespreking programma 45.5 Algemeen Cultuurbeleid	28
	– Limburgfonds	28
	– Internationale en interregionale culturele samenwerking	28
	– Subsidies ter bevordering van cultuurparticipatie	28
	– Vlaamse Feestdag	29
	– Actuele toepassing van het Cultuurpact	29
	– Statuut van de beeldende kunstenaar	29
4.6	Bespreking programma 72.1 Filmbeleid en Audiovisuele Cultuur	29
5	Indicatieve Stemming	29
DEEL II. MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN		29
1	Toelichting door de heer de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken bij de beleidsbrief Monumenten, Landschappen en Archeologie, beleidsprioriteiten 2003-2004. ..	29
1.1	Inleiding	29
1.2	Nieuwe uitdagingen krijgen vorm	30
1.3	Sensibilisering	30
1.4	Monumentenzorg	31
	1.4.1 Inventarisatie en bescherming	31
	1.4.2 Onderhoud en restauratie	31
	1.4.3 Varend erfgoed : stevig aan het roer	31
	1.4.4 Vlaams erfgoed in internationale context : een constante in het erfgoedbeleid	31
	1.4.5 Monumentenverenigingen	31
1.5	Landschapszorg	32
	1.5.1 Decreet erfgoedlandschappen – stappen naar de herwaardering van de landschapszorg en de integratie in de ruimtelijke ordening	32
	1.5.2 Beschermen en beheer van landschappen	32
	1.5.3 Beleidsondersteunende studies	32
1.6	Naar een herBRONning van het I.A.P. en de kenniscel van Monumenten en Landschappen	32
	1.6.1 Instituut voor het Archeologisch patrimonium (IAP)	32
1.7	Kenniscentrum afdeling Monumenten en Landschappen	33
	1.7.1 Publieke ontsluiting	34
2	Algemene en artikelsgewijze bespreking	34
	– Beoordeling van de beleidsbrief	34

– Een algemeen beschermingsbeleid, los van de beschikbare middelen	35
– Herbestemming van kerkelijke monumenten	35
3 Indicatieve stemming	36
DEEL III. MEDIA	36
1 Inleidende uiteenzetting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, bij de beleidsbrief Media, beleidsprioriteiten 2003-2004	36
1.1 Inleiding	36
1.2 Liberalisering van het medialandschap	36
– Rol van het VCM bij de lopende erkenningsronde	37
– Coördinatie van het frequentieplan	37
1.3 Toezicht op de media	37
– Herstructurering van het toezicht op de mediasector	37
– Situering binnen BBB	38
– Mediamonitoring inzake concentraties : het knipperlichtenmodel	38
1.4 Omzetting van het telecompakket in eigen regelgeving	38
1.5 Informatiemaatschappij	38
1.6 Afzwakking van de must-carry-regeling	39
1.7 Steun aan de geschreven pers	39
– Projecten ter valorisering van de opleiding, en Krant in de Klas	39
– Stimulering van een pluriforme en kwaliteitsvolle redactie	40
1.8 VRT	40
1.9 Besluit	40
2 Algemene bespreking	40
– Beoordeling van de beleidsbrief	40
– Sanctionering van de beheersovereenkomst met de VRT	40
– Liberalisering van het radiolandschap	40
– Must-carry regeling	41
– Hervorming van het Vlaams Commissariaat voor de Media	41
– Knipperlichtenmodel	41
– Digitaal Thuisplatform	41
– Nieuwe media, en de omzetting van het telecompakket	41
3 Artikelsgewijze bespreking	42
4 Indicatieve stemming	43
DEEL IV. SPORT	43
1 Toelichting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport bij de beleidsbrief Sport, beleidsprioriteiten 2004	43
1.1 De kandidatuur van Vlaanderen voor de Olympische Spelen 2016	43
1.2 Jeugdolympiade	43
1.3 Media-aandacht voor alle sporten	44
1.4 Sport voor Allen-beleid	44
– Samenwerking met lokale besturen	44
– Samenwerking met sportfederaties	44
– Samenwerking met de sportclubs	45
– Samenwerking met de scholen	46
– Samenwerking met derden	46
1.5 Internationale samenwerking	47
1.6 Integraal Vlaams Topsportbeleid	47
1.7 Medisch Verantwoord Sporten	48

1.8 Sportinfrastructuurbeleid	49
1.9 Wetenschappelijk onderzoek	50
2 Algemene en artikelsgewijze bespreking	50
– Evaluatie van de beleidsbrief en algemene opmerkingen	50
– Promoten van de sport	51
– Gemeentelijke sportdiensten en het FOLLO-project	51
– Jeugdopleiding in de sportclubs	51
– Topsportbeleid en de Olympische Spelen van 2016	52
– Topsportscholen	52
– Ruimtelijke problematiek van verschillende sporten	53
– Medisch verantwoord sporten	54
– Jeugdolympiade	54
– De Vlaamse Wielerschool	54
3 Indicatieve stemming	55
Bijlage : evolutie van de beleidskredieten inzake cultuur	57

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport vergaderde op 13, 20, 26 en 27 november 2003 over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

Op 13 november 2003 werden de beleidsbrieven toegelicht. Op 26 en 27 november volgde de bespreking en afsluitend de globale stemming over de aan de Commissie voor Cultuur, Media en Sport toegewezen onderdelen van de begroting.

Opmerking betreffende het verloop van de begrotingsbesprekingen.

Op 13 november 2003 deelde mevrouw Mieke Van Hecke mee dat haar fractie de bespreking van de begrotingscontrole 2003 en de begroting 2004 nog niet wenste aan te vatten omdat een aantal elementaire stukken van deze begroting niet tijdig waren rondgestuurd.

Na overleg werd overeengekomen dat enkel de tijdig verstuurde beleidsbrieven door de terzake bevoegde ministers konden worden toegelicht. De toelichting en bespreking van de begroting werd naar de daaropvolgende week verschoven.

Op 20 november 2003 werd de beleidsbrief Media toegelicht, en volgde een eerste deel van de begrotingsbespreking van het onderdeel Media.

Op 24 november 2003 stelde de CD&V-fractie dat de bespreking van de begroting 2004 in het Vlaams Parlement moest worden stopgezet tot er klaarheid kwam over de reële cijfers van de begroting 2003 en dit naar aanleiding van de berichten over de toenemende betalingsachterstanden bij de Vlaamse Gemeenschap. Hierover werden in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport op 6 november 2003 ook reeds een aantal vragen gesteld (*Hand. VI. Parl. 2003-2004, nr. C53-CUL6, 7-16*).

Mevrouw Mieke Van Hecke stelde dat, om zoveel mogelijk rode cijfers in 2003 te vermijden, massaal facturen naar 2004 werden doorgeschoven, waardoor de ter bespreking liggende begroting 2004 ongelooftwaardig werd. Haar fractie wenste voorafgaand een bespreking met de secretarissen-generaal van de Vlaamse Gemeenschap over de actuele kastoestand, en wees er op dat ook het Rekenhof opmerkte dat de begroting 2004 voor 303 miljoen euro is onderschat.

Na overleg wenste een meerderheid van de leden van de Commissie voor Cultuur, Media en Sport de begrotingsbesprekingen niet verder op te schorten. De begrotingsbespreking verliep derhalve zonder aanwezigheid van de CD&V-fractie (behoudens het onderdeel media van 20 november) en ook zonder de Vlaams Blok-fractie (behoudens het onderdeel cultuur van 27 november) die zich aansloot bij het standpunt van CD&V. Ook bij de stemmingen bleven beide fracties afwezig.

De heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport stelde dat hij steeds op de uitnodiging van de commissie is ingegaan om aanwezig te zijn bij de bespreking van de begroting. Hij wenst niet dat deze bespreking telkens weer wordt uitgesteld en is dan ook blij met de beslissing van de commissie om de bespreking eindelijk aan te vatten. Hij betreurt dat dit gebeurt zonder aanwezigheid van de oppositie die het debat blijkbaar niet in deze commissie wenst te voeren.

DEEL I. CULTUUR

1. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Jeugd, beleidsprioriteiten 2003-2004

1.1 Terugblik op het reeds gerealiseerde werk

De minister vindt het goed om in de beleidsbrief ook terug te kijken op wat gerealiseerd werd. Deze terugblik vormt de basis voor het formuleren van de opdracht tijdens de resterende periode.

De opties genomen in de beleidsnota Jeugd werden verder uitgewerkt in het eerste Vlaamse jeugdwerkbeleidsplan dat op 15 december 2000 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. In deze beleidsbrief is laatstgenoemd document dan ook het uitgangspunt voor het overzicht van de realisaties. Meer in het bijzonder werd uitgegaan van het hoofdstuk 7 waarin de verschillende operationele doelstellingen werden beschreven.

In het algemeen kan worden gesteld dat de voorbije jaren het jeugdwerklandschap en het beleid terzake grondig zijn veranderd. Nagenoeg het volledige programma jeugd werd geëvalueerd en geheroriënteerd, met als resultaat een meer transparante regelgeving. De middelen stegen, zonder de globale budgettaire toestand uit het oog te verliezen. Bovendien kan ook het breed geïntegreerd jeugdbeleid geleidelijk aan vorm krijgen. Daartoe werd het

principe van jeugdbeleidsplanning verankerd in het decreet Vlaams jeugdbeleid.

De minister stipt aan dat er de voorbije legislatuur veel is veranderd. Er werd hard gewerkt, niet alleen door de overheid, maar ook door de sector. De veranderingen waren het resultaat van een participatief en communicatief proces. Dergelijke manier van werken is arbeidsintensief (ook voor de sector) maar komt de kwaliteit van het resultaat ten goede. Bovendien wordt op deze manier het gerealiseerde werk ook gedragen door de sector.

De minister verwijst naar de stelling van de Vlaamse Jeugdraad dat in de beleidsbrief te weinig aandacht ging naar de geleverde inspanningen door de sector. Hij waardeert nochtans de geleverde inspanningen van de sector, en heeft dit ook meermaals publiekelijk gezegd.

1.2 Te verwachten evolutie in de verschillende decreten

De minister deelt mee dat de realisaties en de planning voor het jaar 2004 in de beleidsnota volledig werden uitgewerkt. Hij geeft echter graag een overzicht van de evoluties die in de verschillende decreten kunnen worden verwacht.

– Gemeentelijk en provinciaal jeugdwerkbeleid

De minister deelt mee dat de samenvoeging van de decreten lokaal en provinciaal jeugdwerkbeleid in-tussen werd gerealiseerd. Deze samenvoeging moet voor een betere afstemming zorgen van het jeugdwerkbeleid van beide beleidsniveaus. Anderzijds wordt een stimulans gegeven om werk te maken van een breder jeugdbeleid. Concreet worden voor 2004 volgende zaken gepland :

- De gebruikelijke vormingsmomenten naar aanleiding van een nieuw planningsjaar zullen eind 2003 opstarten en worden begin 2004 verdergezet. In het kader van het planningsjaar wordt extra aandacht besteed aan de vragen die worden gesteld betreffende de opmaak en de uitvoering van het gemeentelijk jeugdwerkbe-leidsplan.
- Opvolging van de uitvoering van de eerste provinciale jeugdwerkbeleidspennen op basis van het nieuwe decreet.
- Op 11 oktober 2003 werd het colloquium “10 jaar JWBP (JeugdWerkBeleidsPlan)” georgani-

seerd. Ook de vaststellingen van het colloquium worden in de toekomst verder uitgediept.

Wat niet rechtstreeks met dit decreet te maken heeft, maar toch belangrijk is voor het lokale jeugdbeleid, is volgens de minister het statuut van de jeugdconsulent. In 2003 werd hiervoor een werkgroep opgestart. Deze werkgroep met betrekking tot het statuut van de jeugdconsulent zal haar werkzaamheden verder zetten en finaliseren.

– Decreet Vlaams jeugdbeleid

Het decreet Vlaams jeugdbeleid werd in 2003 volledig operationeel. Dit decreet bevat verschillende luiken, waaronder het luik Jeugdbeleidsplan, Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap, Steunpunt Jeugdbeleid, Participatie en communicatie, Internationaal, Jeugdcultuur, Experimenteel jeugdwerk, Landelijk georganiseerde jeugdverenigingen.

Een evaluatie van het decreet werd reeds opgestart binnen een speciaal daarvoor opgerichte reflectiegroep. Een planning werd hiervoor opgemaakt. De diverse hoofdstukken van het decreet worden in de loop van 2003 en 2004 geëvalueerd. Het resultaat van de evaluatie wordt in 2004 verwacht. Binnen de schoot van de reflectiegroep zullen er verdere stappen worden gezet om te komen tot een basisverzekering voor het jeugdwerk en zal de evaluatie van de attesten voor kadervorming plaatsvinden.

Wat de aparte hoofdstukken betreft, stelt de minister dat in het voorjaar van 2004 een rapportage van het jeugdbeleidsplan zal worden voorgesteld over de uitvoering van het jeugdbeleidsplan. In de loop van 2003 ging het “Jeugdonderzoeksplatform”, een samenwerkingsverband van gespecialiseerde onderzoeksgroepen aan de KUL, VUB en UG van start. De werkzaamheden van dit platform moeten een nog steviger onderbouw geven aan de komende jeugdbeleidsplannen.

Met het decreet Vlaams jeugdbeleid werd (decretaal) vorm gegeven aan een nieuwe bovenbouw (Steunpunt jeugd, Vlaamse jeugdraad, Jint) voor de jeugd(werk)sector. Het lijkt zinvol om – nu de opstartfase achter de rug is – de werking van deze nieuwe bovenbouw te evalueren.

Het landelijke jeugdwerk en de participatieverenigingen worden in 2004 voor de eerste maal gesubsidieerd op basis van een beoordeling van de beleidsnota. Een subsidieovereenkomst wordt met deze verenigingen afgesloten. Momenteel lopen de voorbereidingen en gesprekken volop met de participatie- en communicatieverenigingen. Met het

landelijk jeugdwerk worden deze overeenkomsten afgesloten voor 1 april 2004.

- Decreet op de jeugdverblijfcentra

De minister deelt mee dat het ontwerpdecreet binnenkort zal worden besproken in de commissie. Het ontwerpdecreet voorziet in een afstemming met het recente decreet 'toerisme voor allen'. Onder voorbehoud van goedkeuring zal in 2004 opvolging gegeven worden aan de implementatie van dit nieuwe decreet.

Dit decreet zal de subsidiering regelen van de vzw algemene Dienst voor jeugdtoerisme, twee ondersteuningsstructuren en de werking van jeugdverblijfcentra en jeugdherbergen.

- Andere te realiseren beleidsopties

In 2004 zal verdere aandacht worden geschonken aan de uitbouw van een informatiebeleid voor jongeren, een globale doelstelling binnen het jeugdbeleidsplan.

Op vlak van onderzoek werden de voorbije jaren verschillende onderzoeksopdrachten uitbesteed. In 2004 worden de resultaten verwacht van het Onderzoek naar een brede school in Vlaanderen en onderzoek naar de Maatschappelijke Participatie van Jongeren. De onderzoeksresultaten van beide onderzoeken zullen worden bekendgemaakt en opvolging van de resultaten wordt voorzien.

Het ontwerp van decreet in verband met de geregulariseerde DAC-ers wordt ingediend en onder voorbehoud van goedkeuring geïmplementeerd.

Een eerste evaluatie dient te worden opgemaakt van de acties ter verhoging van de arbeidsdeelname van jongeren uit de bijzondere doelgroepen in de culturele sector

Op vlak van het internationale jeugdbeleid blijven de nodige inspanningen gebeuren. De twee samenwerkingprojecten met Zuid-Afrika worden gecontinueerd. Een werkgroep dient een uitvoeringsplan op te stellen voor de implementatie in de Vlaamse gemeenschap van een op handen zijnde resolutie van de Europese Unie inzake de participatie en informatie van jongeren.

De evaluatie van de programma's jeugd van de Europese commissie zal verder actief worden opgevolgd.

2. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Cultuur, beleidsprioriteiten 2003-2004

De minister wijst erop dat de laatste beleidsbrief Cultuur van deze legislatuur niet alleen een overzicht bevat van wat hij in 2004 wenst te realiseren, maar eveneens een overzicht van alle realisaties sinds 1999, getoetst aan het regeerakkoord en de beleidsnota Cultuur. Deze toelichting wordt evenwel beperkt tot de plannen voor 2004, en volgt ook de indeling van de beleidsbrief.

2.1 Integraal cultuurbeleid

In de beleidsnota Cultuur werden vier grote doelstellingen vooropgesteld. Ze gingen over de rijkdom van het culturele landschap, de cultuurparticipatie, de rol van de steden en een open internationaal cultuurbeleid. Deze doelstellingen kregen tijdens de beleidsperiode gestalte in een aantal acties, zoals in nieuwe regelgeving, heroriëntaties van begrotingsposten, campagnes en nieuwe initiatieven, maar vooral in de uitkristallisering en concretisering van een aantal onderliggende principes zoals kwaliteit, integraal beleid, cultuurparticipatie, transparantie, gemeenschapsvorming etc.

2.2 Transversaal beleid

2.2.1 Cultuurcommunicatie

De minister deelt mee dat in 2004 de Cultuurdata-bank operationeel wordt.

2.2.2 Internationaal cultuurbeleid

De uitbreiding van de Europese Unie enerzijds en de effecten van de globalisering anderzijds maken een herziening van het systeem van de prioritaire gebieden noodzakelijk. Voor 2004 gaat meer aandacht naar de landen van Oost-en Centraal-Europa.

Prioritair is ook een versterkte aandacht voor de aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap in de internationale instellingen en fora waar multilateraal cultuurbeleid wordt vorm gegeven. Een actieve aanwezigheidspolitiek in de Europese Unie, de Raad voor Europa en de UNESCO blijven hierbij concrete aandachtspunten.

Culturele diversiteit en duurzame bilaterale ontwikkeling in het algemeen en de continuering van de ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika blijven ook in 2004 bijzondere aandachtspunten.

2.2.3 Cultuurparticipatie en kunsteducatie

De realisatie van het Kunstendecreet betekent een belangrijke nieuwe impuls voor de cultuurparticipatie en kunsteducatie en zou de tekening compleet maken.

De sociaal-artistieke projecten worden nog tot eind 2005 ondersteund met een afzonderlijk reglement.

De aandacht voor de cultuurparticipatie van bijzondere doelgroepen blijft bestaan. De samenwerking met CUBIDO en de bijzondere projecten met financieel armen worden dan ook voortgezet.

De zgn. participatieprojecten gaan verder, gefinancierd via de middelen van de Loterij.

2.2.4 Infrastructuur

De eerste fase van het masterplan voor het Opera-gebouw in Antwerpen wordt ingezet en vastgelegd.

De werken voor de nieuwe toren van deSingel in Antwerpen worden gestart.

Het masterplan voor het KMSKA in Antwerpen zal worden geëvalueerd, terwijl een eerste schijf voor de subsidiëring van het M.A.S. in Antwerpen wordt vastgelegd.

De bouw van dansstudio's voor Les Ballets CdelaB en Muziek Lod op de Bijlokesite in Gent wordt gesubsidieerd.

2.2.5 Adviesorganen

De strategische advisering komt volgens de minister in handen van één strategische Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Een opdracht voor 2004 is de opmaak en bekrachtiging van het overeenstemmende oprichtingsdecreet. Het homogene beleidsdomein omvat een aantal beleidsvelden die weliswaar thematisch bij elkaar aanleunen maar die tegelijk een zeer verschillend karakter hebben en dus een sterk gespecialiseerde knowhow vereisen. De Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media zal samengesteld worden uit vier permanente ka-

mers en een overkoepelend, coördinerend orgaan. De vier kamers adviseren over : professionele kunsten en cultureel erfgoed ; sociaal-cultureel werk ; sport en media. De strategische raad heeft een beleidsvoorbereidende opdracht.

De kwaliteitsbeoordeling wordt ingeschreven in de sectorale decreten. Er zullen voortaan twee soorten commissies werkzaam zijn : adviescommissies en beoordelingscommissies.

2.2.6 Arbeidsrechtelijke zaken

– Statuut van de kunstenaar

Er zal een Kunstenloket worden opgericht met als kerntaken : een informatie- en documentatiecentrum in verband met de sociale en fiscale problematiek van de kunstenaar, eerstelijns hulp voor de kunstenaar en arbeidsbemiddeling in samenwerking met de SBK's. Deze instelling wordt opgenomen in en betrokken bij de uitvoering van het sectorconvenant van de artistieke sector, dus in samenwerking met de collega verantwoordelijk voor werkgelegenheid.

– DAC en social profit

In het voorjaar zouden de gesprekken over DAC en social profit moeten resulteren in een ontwerp van decreet dat voorgelegd wordt aan het parlement, en dat die toekomstige toewijzing van arbeidsplaatsen regelt op een objectieve wijze, afgestemd op het jeugdwerk- en cultuurbeleid.

Daarnaast zou ook een ontwerp haalbaar moeten zijn voor de toekomstige toewijzing van middelen die vrijkomen naar aanleiding van intersectorale akkoorden. Dit decreet kan dan niet alleen de uitvoering van het huidige akkoord vergemakkelijken, maar kan ook de uitvoering van toekomstige akkoorden vlotter mogelijk maken.

2.2.7 Grote instellingen

Het is de bedoeling de positie van de grote culturele instellingen nog in de loop van deze legislatuur te verbeteren, onder andere door de geplande audit uit te voeren ; door de grote instellingen in het Kunstendecreet/Erfgoeddecreet te integreren ; en door de beheersovereenkomsten met een aantal instellingen te vernieuwen.

2.2.8 Prijzen van de Vlaamse Gemeenschap

De prijzen werden hervormd, in aantal verminderd en gegroepeerd. Er is een eenvormige procedure, een gelijktijdige uitreiking en een bekendmaking van de genomineerden. Begin 2004 wordt de nieuwe regeling voor het eerst toegepast.

2.3 Kunstenbeleid

2.3.1 Algemeen

In het voorjaar 2004 zal de opmaak van het uitvoeringsbesluit afgerond worden na een uitvoerige toetsing in het veld en bij de diverse betrokken commissies. Uiteraard krijgt de parlementaire behandeling van het decreet door het parlement alle aandacht. Tegen april 2004 hoopt de minister het volledige proces te hebben afgerond.

De eerste dossiers in het kader van het nieuwe Kunstendecreet kunnen worden ingediend vanaf 1 september 2004.

2.3.2 Beeldende kunst

Het maken van een decretale basis voor de beeldende kunst is een conditio sine qua non om de verdere ontwikkeling en professionalisering van de sector, de kunsteducatie, en de aandacht van het publiek voor hedendaagse kunst op langere termijn te stimuleren en te continueren.

2.3.3 Podiumkunsten en muziek

– Podiumkunsten

Ondanks de verhoging van de budgetten en de verbreding van het landschap, stelt de minister vandaag toch een aantal problemen vast : er is een overproductie versus beperkte afname ; er is een beperkte afname voor bepaalde genres, zoals bv. hedendaagse dans en muziektheater ; en er is ook een slechte doorstroming van jonge podiumkunsten naar de structureel gesubsidieerde organisaties.

Met het oog op een nieuwe structurele ronde in september 2004 moet worden nagedacht over de herstructurering van het landschap, en over een betere afstemming tussen aanbod en spreiding. De minister zal begin 2004 een initiatief tot overleg nemen.

– Muziek

De minister deelt mee dat de Vlaamse muziekindustrie vandaag met grote problemen kampt. De problematiek van illegaal kopiëren en downloaden leidt tot grote inkomensverliezen. De platenverkoop is ingestort, platenfirma's nemen weinig risico's, zeker voor het Nederlandstalige genre. Popgroepen krijgen ook steeds minder ondersteuning voor hun buitenlandse tournees.

Het monopolie van enkele grote boekingskantoren maakt het moeilijk voor muziekclubs en festivals om hun programma's nog op een artistiek interessante manier samen te stellen.

Samen met de muziekindustrie zoekt de minister naar mogelijke oplossingen. Het is de bedoeling om in de loop van het voorjaar 2004 met een concreet actieplan te komen.

2.3.4 Taal en Letteren

De herschikking van de toelage van het Vlaams Fonds voor de Letteren, waar de reservevorming van 2002 resulteerde in een daling van de besteedbare middelen met 1 miljoen euro, zal een creatieve invulling vragen. De prioriteiten zullen ook scherper omlijnd moeten worden. Er wordt 300.000 euro uit de cultuurbegroting geheroriënteerd naar het Fonds.

De samenwerking met Nederland wordt verder ontwikkeld en verfijnd. De Nederlandse staatssecretaris en de Vlaamse minister van Cultuur zullen op 13 december 2003 samen de eerste Vlaamse Cultuurprijs voor de Strip aan Dick Matena uitreiken.

Tijdens het laatste jaar van de lopende legislatuur zal aan het Vlaams Parlement een beperkte, vooral technische aanpassing van decreet worden voorgesteld voor het Vlaams Fonds voor de Letteren.

Het Unesco-initiatief Antwerpen Wereld Boekenstad ABC 2004 zal als belangrijk evenement worden gesteund.

2.4 Cultureel erfgoed

2.4.1 Erfgoedconvenants en punctuele participatie-initiatieven

In 2004 zullen een of twee extra erfgoedconvenants kunnen worden afgesloten. Het Erfgoeddecreet,

dat intussen principieel is goedgekeurd en waarvan in 2004 de uitvoeringsbesluiten worden afgewerkt, voorziet in een decretale regeling voor de erfgoedconvenants, zodat dit instrument in de toekomst kan worden veralgemeend over heel Vlaanderen.

De definitie van het begrip musea wordt verruimd zodat ook de erfgoedcentra eronder kunnen vallen. Cultuurhistorische tentoonstellingen vinden in het decreet onderdak in het hoofdstuk Projecten cultureel erfgoed.

Het Erfgoedweekend wordt omgevormd tot een Erfgoeddag. Op basis van een studie van Cultuurnet Vlaanderen en Culturele Biografie Vlaanderen, zal werk worden gemaakt van een communicatiestrategie voor de erfgoedsector.

2.4.2 Musea

Nieuwe erkenningsaanvragen van musea zullen ter tafel komen. In verschillende steden leven immers nog heel wat plannen. In Leuven wordt in de Abdij van 't Park een Museum van Religieuze Kunst voorbereid. Gent werkt aan de voorbereiding van het stadsmuseum STAM en in Antwerpen wordt voortgewerkt aan de plannen voor het Museum aan de Stroom.

In de toekomst zal er, zeker op het vlak van behoud en beheer in de musea, nog veel meer op langere termijn moeten worden gepland. De inspanningen van verschillende partners en overheden zullen nog beter op elkaar afgestemd moeten worden. Ook de koepel zal in de toekomst forser moeten worden ondersteund om de internationale ambities te kunnen waarmaken.

2.4.3 Archieven

In 2004 kunnen de eerste archieven op basis van culturele thema's (architectuur, letteren, deportatie en verzet, muziek, religie) aan de slag. Intussen moeten toekomstige thema's (podiumkunsten, audiovisuele sector), die vanaf 2007 een structurele subsidie kunnen krijgen, worden voorbereid. Met de medewerkers van Binnenlandse Aangelegenheden worden de mogelijkheden van een (door de archiefsector lang verwacht) decreet op de openbare archieven bestudeerd.

2.4.4 Bescherming van de topstukken

De officiële raad die de overheid over de topstukkenlijst adviseert, wordt opgericht en de lijst van

topstukken zal worden opgesteld. Subsidies voor restauratie en conservatie van topstukken worden ter beschikking gesteld vanaf 2005.

2.5 Sociaal-cultureel werk

2.5.1 Sociaal-cultureel volwassenenwerk

In het laatste jaar van deze regeerperiode zal volgens de minister de nadruk in dit verband vooral liggen op de verdere implementatie van het decreet. Hierbij zal onder meer aandacht worden besteed aan volgende elementen : de opstart van de volkshogescholen, zowel wat de beleidsplanning, de profilering als het personeelsbeleid betreft ; de beslissing die in de loop van 2004 wordt genomen over de subsidie-enveloppes voor de bewegingen, die ingaan op 1 januari 2005 ; het uitwerken en uitvoeren van een vormings- en ondersteuningstraject voor de migrantenverenigingen ; het afsluiten van een nieuwe beheersovereenkomst met het steunpunt Socius.

Tegelijkertijd wordt verder gewerkt op een aantal belangrijke beleidslijnen die ook de sector van het sociaal-cultureel werk zullen ondersteunen. In 2004 wordt binnen DIVA verder gewerkt aan de uitvoering van de samenwerkings- en afstemmingsprojecten. Vanuit de herverdeling van de middelen van de Nationale Loterij wordt in 2004, via een reglement, voor het eerst een duidelijke basis geboden voor de ondersteuning van landelijke hobby- en vrijetijdsverenigingen, die een onmiskenbare – maar nog te dikwijls miskende – sociaal-culturele rol vervullen.

2.5.2 Lokaal cultuurbeleid

Een verdere implementatie van het decreet Lokaal Cultuurbeleid is aan de orde. Naast het feit dat de eerste tendensen en conclusies in kaart moeten worden gebracht, zijn er een aantal belangrijke aandachtspunten.

- De aandacht voor kwaliteitsverbetering en ondersteuning van processen in de gemeenten, blijft uiteraard doorlopen. Vanaf 2004 zal de administratie starten met visitaties in alle gemeenten.
- Onder meer via de steunpunten worden nieuwe instrumenten voor kwalitatieve beleidsplanning uitgewerkt (bijvoorbeeld : indicatoren en meet-systemen, publieksonderzoek).

- Aansluitend bij de met redenen omklede motie van 22 januari 2003 wordt het gesprek over de variabele subsidies voortgezet. De commissie Cultuurcentra van de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding krijgt hierbij een prominente rol.
- In 2004 gaat de subsidiëring van projecten van gemeenschapscentra van start.
- Onder meer via het steunpunt Cultuur Lokaal worden de acties inzake Intergemeentelijke samenwerking van nabij opgevolgd en begeleid.
- Voor de bibliotheken staat de verdere uitwerking van het Vlacc 2-project centraal.

2.6 Voortgangscontrole resoluties en moties Vlaams Parlement

2.6.1 Resolutie over circusbeleid

Op 9 juli 2002 werd een resolutie aangenomen over de bevordering van het dierenwelzijn in de door de Vlaamse overheid gesubsidieerde circussen. In het kader daarvan werden een aantal specifieke maatregelen uitgewerkt tegen het gebruik van wilde dieren in circussen, *Parl. St. VI. Parl. 2001-2002*, nr. 1073.

In 2002 werden in een nota tussen de Vlaamse overheid en de circussen een aantal afspraken vastgelegd. Daarnaast werd gesteld dat circussen die vanaf 2007 nog met exotische dieren werken, geen overheidssteun meer zullen ontvangen.

2.6.2 Met redenen omklede moties

- Met redenen omklede motie van 22 januari 2003 over de subsidiëring van cultuurcentra ter uitvoering van het decreet Lokaal Cultuurbeleid van 13 juli 2001, *Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1515.

Op 22 januari keurde het Vlaams Parlement een met redenen omklede motie goed waarin aan de Vlaamse regering gevraagd wordt in overleg met alle betrokkenen de procedure en de criteria voor de toekenning van de variabele subsidies aan de cultuurcentra te evalueren en de conclusies en aanbevelingen van dat overleg om te zetten in een aanpassing van de regelgeving.

Op 22 januari 2003 vond hierover een vergadering plaats, samen met de administratie, het steunpunt en de belangenbehartiger VVC. Aan het steunpunt

Cultuur Lokaal werd gevraagd om, samen met de administratie, het nodige voorbereidende werk te leveren om op een onderbouwde manier het gesprek te kunnen voortzetten. Aan de Commissie Cultuurcentra van de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding wordt tevens gevraagd om zich hierover grondig te buigen. Het is in het belang van de sector dat hierover in 2004, samen met de gemeentebesturen, politieke conclusies uit kunnen worden getrokken.

- Met redenen omklede motie over het protocol van samenwerking met betrekking tot cultuur en onderwijs, *Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1563.

Zoals het protocol tussen Cultuur en Onderwijs aangeeft, zal de samenwerking tussen Cultuur en Onderwijs een permanent aandachtspunt zijn van de administraties Cultuur en Onderwijs. De stuurgroep en de advieswerkgroepen kregen de opdracht mee om hierover concrete aanbevelingen te doen.

Een eerste belangrijk aandachtspunt was de opportuniteit te onderzoeken voor de oprichting van een steunpunt Cultuur en Onderwijs.

Op basis van deze adviezen zijn de ministers Vanderpoorten en Van Grembergen tot de conclusie gekomen dat er geen draagvlak is voor de oprichting van een autonoom steunpunt. Wel zijn de ministers overtuigd van de noodzaak om een structureel overleg te installeren, zowel op het niveau van de administraties, als op het niveau van de betrokken veldactoren. Tevens zal in het voorjaar van 2004 een studiedag worden georganiseerd waarop de werkzaamheden en adviezen van de commissies zullen worden voorgesteld.

3. Algemene toelichting van de begroting per programma

3.1 Toelichting programma 45.1 Jeugd en Sport

- Samenhang tussen het decreet Vlaams Jeugdbeleid en het landelijk jeugdwerk

De minister deelt mee dat de voornaamste basissite met betrekking tot het decreet Vlaams jeugdbeleid best samen worden besproken (ba 3301, 3307, 3310, 3314, 3315, 3321). De uitvoering van het decreet Vlaams jeugdbeleid heeft immers een aantal verschuivingen veroorzaakt die hierop impact hebben.

Eind september maakte de minister de subsidiebedragen bekend van de landelijk erkende jeugdverenigingen. In 2004 worden deze landelijk erkende jeugdverenigingen voor de eerste maal betoelaagd op basis van een beoordeling van een driejarige beleidsnota. (ba 3301).

Het decreet Vlaams jeugdbeleid creëerde ook de mogelijkheid voor verenigingen om erkend en gesubsidieerd te worden als participatie- en communicatie verenigingen. Ook dit subsidiebedrag werd bepaald op basis van een beoordeling van een driejarige beleidsnota. (3307).

Een aantal jeugdverenigingen die vroeger erkend en/of gesubsidieerd werden als landelijke jeugdvereniging maakten de keuze om binnen dit luik te worden betoelaagd (In Petto, Jeugd en seksualiteit, Wegwijzer, Kind en Samenleving). Een aantal andere/nieuwere verenigingen ontvingen deze legislatuur voor de eerste maal subsidies. Ook zij krijgen nu een structurele subsidie via dit subsidieluik (Delta, Jeugdwerknnet, Steunpunt allochtone meisjes, Use-It). CJP werd tot op heden ad nominatim gesubsidieerd. Vanaf 2004 wordt deze organisatie ook betoelaagd via dit luik binnen het decreet Vlaams jeugdbeleid. (ba 3321 werd dus op nul gebracht).

Twee verenigingen hadden het in het verleden moeilijk om erkend te worden als landelijke jeugdwerk. Hun soort werking paste niet in het decreet. Al van bij de opmaak van het decreet Vlaams jeugdbeleid werd beslist dat zij als ondersteuningsstructuur beter passen in het nog aan het parlement voor te leggen ontwerp van decreet op de jeugdverblijfcentra. Het Centrum voor Jeugdtoerisme en de Vlaamse jeugdherbergcentrale zullen in de toekomst via dit decreet worden betoelaagd en krijgen dus een aparte allocatie.(3314 en 3315).

De jeugdbeweging Chiro en VVKSM baten ook jeugdverblijfcentra uit. Een aantal van de personeelsleden die daar tewerkgesteld zijn, stonden op de loonlijst van het landelijk jeugdwerk en werden dus betoelaagd via decreet landelijk jeugdwerk. Dit bedrag is uit de middelen landelijk jeugdwerk gehaald en werd getransfereerd naar het decreet jeugdverblijfcentra. Via het nieuwe decreet zal dit daar ook een correctere plaats krijgen.

- Evolutie van de middelen voor landelijke jeugdverenigingen, en de kritiek van de Vlaamse Jeugdraad

De evolutie van de middelen voor landelijke jeugdverenigingen wordt volgens de minister pas duide-

lijk bij het bekijken van meerdere basisallocaties. Enkel de allocatie landelijk jeugdwerk bekijken geeft een te enge kijk op de evoluties van de middelen en ook op de sector.

Globaal gezien stijgen de subsidies. In 2004 zullen 20.854.091 euro werkingsmiddelen toegekend worden aan de landelijke jeugdverenigingen. In die zin vindt de minister de kritiek van de Vlaamse Jeugdraad te eng georiënteerd. Er wordt kritiek geleverd op één luik, terwijl niets wordt gezegd over de andere elementen. Dit geeft een vertekend beeld.

De minister vindt de rekenoefening van de Vlaamse Jeugdraad niet correct, omdat vertrokken wordt van een veel te hoog bedrag van 45.000 euro per gedetacheerde leerkracht. Een heel aantal gedetacheerden zijn in de verenigingen vervangen door vaak jongere mensen. De gemiddelde loonkost van een jeugdwerker ligt zeker niet zo hoog. Bovendien kunnen voor de landelijk erkende jeugdverenigingen via het internationale luik ook bijzondere projecten worden gesubsidieerd. En ook in het luik landelijk jeugdwerk is er voorzien dat de landelijk erkende jeugdverenigingen jaarlijks een projectaanvraag kunnen indienen. Deze middelen zijn echter nog niet verrekend in de toegekende structurele middelen voor 2004.

De minister was bovendien verrast door de opmerking van de jeugdraad, omdat tijdens de voorbije legislatuur qua subsidiëring werd uitgevoerd wat in samenspraak werd gepland. Het nieuwe decreet wordt goed bevonden. Er werd een commissie samengesteld, en die werd goed bevonden. Er werd gevraagd om voldoende middelen te voorzien om de adviezen van de commissie te kunnen volgen, en deze middelen werden verstrekt. Men is het er bovendien over eens dat de commissie en de administratie hun werk grondig hebben gedaan. Het is volgens de minister trouwens onwaar dat de commissie zou geadviseerd hebben binnen een budgettair maximum.

- Deeltijdse vorming, ba 33.02

Sinds aanvang van het schooljaar 2003 – 2004 wordt de subsidiëring van de programma's deeltijdse vorming opnieuw binnen het onderwijsbeleid opgevolgd. De middelen werden dan ook overgedragen naar onderwijs.

- Verhoging van de arbeidsdeelname van bijzondere doelgroepen in de culturele sector, ba 33.13

In het kader van het pact van Vilvoorde en met het oog op de verhoging van de arbeidsdeelname van jongeren uit bijzondere doelgroepen in de culturele sector wordt samengewerkt tussen de afdeling jeugd en sport en de afdeling tewerkstelling. Bij een drietal projecten zal de afdeling tewerkstelling gedurende het eerste jaar 80%, het tweede jaar 60% en het derde jaar 40% in de loonkost betalen. De afdeling jeugd en sport zal telkens het ontbrekende deel van de loonkost betalen namelijk 20%, 40% en 60% van de loonkost. De afdeling jeugd en sport zal de dossiers inhoudelijk beoordelen en opvolgen. Essentieel hierbij is dat het gaat om de tewerkstelling van jongeren (maximum 30 jaar op het einde van het tewerkstellingstraject) en dat de invoegwerknemers personen zijn die behoren tot de kansengroepen.

De stijging van de middelen heeft dus te maken met het feit dat in het tweede jaar 40% van de loonkost dient te worden voorzien.

- Vereniging van Vlaamse Jeugdconsulenten (VVJ), ba 3329

De begroting voorziet een kleine subsidieverhoging voor de Vereniging van Vlaamse Jeugdconsulenten (VVJ). Deze verhoging moet VVJ in staat stellen om de nieuwe weddeschalen in de vereniging op te vangen. VVJ heeft er voor gekozen om voortaan minstens de loonbarema's in de gemeenten te volgen. Een vereniging die voor de ondersteuning van de gemeentelijke jeugdambtenaren instaat, doet er immers goed aan bij voorkeur personeel aan te werven met de nodige praktijkervaring.

- Aankoop Kampeermateriaal, ba 7404

De middelen die staan ingeschreven moeten volstaan om de stock van tenten op peil te houden zodat maximaal kan ingespeeld worden op de vraag. Dit komt neer op de vervanging van de afgeschreven tenten.

3.2 Toelichting programma 45.2 Volksontwikkeling en bibliotheekwerk

- Algemeen

De minister merkt op dat in de begroting van 2004, de allocaties die verbonden zijn aan enkele belangrijke decreten in het oog springen. Naast de verdere implementatie van de decreten op de amateurkunsten en het lokaal cultuurbeleid wordt ook de eerste budgettaire vertaling van het decreet op het

sociaal-cultureel volwassenenwerk in de begroting opgenomen.

- Allerhande uitgaven voor Volksontwikkeling en Bibliotheken

Met de verminderde basisallocatie 12.20 worden onder meer de initiatieven van de administratie, de culturele manifestaties en de circussen gefinancierd. De vermindering heeft te maken met de algemene begrotingsmaatregelen inzake budgetten voor wetenschappelijk onderzoek en communicatie. De minister benadrukt dat de ondersteuning van de circussen en de culturele manifestaties hoe dan ook blijft doorlopen. Indien de aanvragen voor dit laatste het budget dreigen te overstijgen zal dit bij een eerstvolgende begrotingscontrole moeten worden aangepast.

- Amateurkunsten

De stijging voor de amateurkunsten, zoals vastgelegd in basisallocatie 33.03, heeft volgens de minister te maken met de overdracht van de structurele subsidie voor de voordien onder het decreet Volkscultuur erkende Volksmuziekgilde. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de subsidie van de erkende amateurkunstenorganisatie Muziekmozaïek. Zoals ook gebeurde bij de begrotingscontrole in 2003 werd er nogmaals 100.000 euro toegevoegd aan de middelen om projecten te ondersteunen.

- Decreet Sociaal-cultureel werk

De minister zegt dat voor het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk één allocatie wordt voorzien. Dit is een tijdelijke situatie, aangezien het decreet in deze overgangperiode enkele mogelijkheden voorziet om van de ene werksoort naar de andere over te stappen. Om dit technisch op een ordentelijke manier te laten verlopen, is één allocatie aangewezen. Van zodra hier een stabiele situatie tot stand komt, is het aangewezen om door middel van enkele afzonderlijke allocaties de transparantie te vergroten. De minister herinnert de commissieleden eraan dat hij bij de bespreking van het decreet reeds vermeldde dat de Vlaamse regering heeft afgesproken de stijging over twee jaar te spreiden.

De stijging in 2004 betekent vooral een fundamentele meerkost voor de verenigingen, waardoor rekening wordt gehouden met een meeruitgave van 1.690.000 euro. In dit jaar zal voor het eerst de nieuwe berekeningswijze worden toegepast, wat een gemiddelde stijging betekent met ongeveer 10 procent, gaande van een maximale daling met 5

procent tot een maximale stijging met ongeveer 70 procent. Hiermee wordt een eerste doorstart gerealiseerd voor de sector, en wordt een eerste stap gezet naar de gelijkwaardige behandeling van de verschillende verenigingen.

De minister vindt het belangrijk dat het decreet voorziet in een afzonderlijke behandeling van de verenigingen van allochtonen met het oog op een volwaardige erkenning vanaf 2010. In het kader van de zogenaamde '30 procent-regeling' werd met hen een vormingstraject afgesproken. Met een stijging van 250 procent van het budget ten opzichte van de situatie zoals die bestond voor de invoering van het decreet, wordt hier een belangrijke inhaalbeweging gerealiseerd.

In de werksoort van de vormingsinstellingen wordt volgens de minister een meeruitgave van 271.400 euro voorzien. Dit heeft te maken met het aanpassen van de subsidie van een syndicale vormingsinstelling aan de urennorm, en vooral de stimulans van 75.000 euro voor elk van de drie nieuwe federaties voor vormingsorganisaties voor personen met een handicap. Via toevoeging van de middelen die tot en met 2003 bestemd waren voor de voorbereidingskosten in het kader van de hervormingen wordt onder meer de meerkost voor het opstartjaar van de volkshogescholen gedragen. In 2005 wordt nogmaals 2,5 miljoen euro toegevoegd die hoofdzakelijk ten gunste zal komen van deze scholen.

– Decreet Lokaal Cultuurbeleid

De minister wijst erop dat bij de budgetcontrole van 2003 een samenvoeging gebeurde van de basisallocaties die betrekking hadden op subsidies aan gemeentebesturen, waardoor de beschikbare middelen efficiënter kunnen worden ingezet. Deze begroting voegt ook de twee allocaties die betrekking hebben op de subsidies aan organisaties samen.

De stijging van het krediet op de basisallocatie 43.02 heeft volgens de minister vooral te maken met de verdere honorering van de engagementen inzake opmaak en uitvoering van cultuurbeleidsplannen, de bijkomende subsidiëring van één nieuw cultuurcentrum en een verhoging van het subsidiebedrag voor een aantal openbare bibliotheken volgens de fasering die in het decreet is uitgewerkt.

Er is een convenant voor de cultuurcentra in voorbereiding met de stad Gent. Tot slot wordt in 2004 van start gegaan met de projectsubsidies voor gemeenschapscentra. Hiervoor is een bijkomend

budget voorzien van 500.000 euro. Omwille van budgettaire redenen kon de voorziene stijging van het krediet slechts voor de helft worden toegekend. Dit maakt de kans op het honoreren van nieuwe aanvragen vanaf begin 2004 alleszins kleiner of zelfs onmogelijk. De Vlaamse regering maakt zich echter sterk dat alle genomen engagementen ten aanzien van gemeentebesturen zullen worden nagekomen. Daarom zal via een regeringsamendement nog een bepaling worden opgenomen die deze engagementen technisch moet verankeren.

– Praktijkgerichte opleidingen voor bijzondere doelgroepen

De minister van Onderwijs wilde een einde maken aan de subsidiëring van zogenaamde tijdelijke leerzangen wegens het ontbreken van een wettelijk kader. Het gaat om vormingscursussen die vandaag opgezet worden door de KAV, de KVLV en de Brailleliga. De eerste twee verenigingen bevinden zich nu al in het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Aangezien er voor de derde vereniging geen ruimte bleek bij de minister van Welzijn, meende de minister dat deze vorming ook binnen het geciteerde programma kan worden verantwoord. De nog beschikbare middelen van Onderwijs zijn hiervoor overgedragen naar de nieuwe basisallocatie 33.27. Na een overgangperiode van drie jaar wordt een decretale verankering beoogd.

3.3 Toelichting bij het programma 45.3 Beeldende Kunst en Musea.

– Inhaalbeweging op het vlak van regelgeving

De minister stelt dat dit programma de uitgaven bevat op het vlak van de beeldende kunst, architectuur en vormgeving en op het vlak van het roerend cultureel erfgoed. Hij stelde reeds in zijn beleidsverklaring van 5 oktober 2002, naar aanleiding van de Staat van de Cultuur te Gent, dat dit twee achtergestelde sectoren waren die bijzondere aandacht verdienen.

Op het vlak van de regelgeving werd een belangrijke inhaalbeweging gerealiseerd. Voor de erfgoedsector wordt verwezen naar het topstukkendecreet dat unaniem door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, en waarvan de regering het uitvoeringsbesluit reeds principieel goedkeurde. Het erfgoeddecreet ligt ter goedkeuring voor in de Vlaamse regering.

– Beeldende kunst en architectuur

Wat de sector van de beeldende kunst, architectuur en vormgeving betreft verwijst de minister naar het recent door de Vlaamse regering goedgekeurde kunstendecreet dat voor het eerst de noodzakelijke decretale onderbouw biedt voor deze sector. Hierdoor wordt het mogelijk de verdere ontwikkeling en professionalisering van deze sectoren op lange termijn te continueren en te stimuleren. Sensibilisering, educatie en publiekswerking maken het mogelijk het publiek draagvlak te creëren.

De budgettaire beperkingen maakten het voor de minister niet mogelijk om de financiële ademruimte uit te breiden voor de sector van de beeldende kunst, architectuur en vormgeving. De middelen voor hedendaagse beeldende kunst zijn gedurende de afgelopen jaren behoorlijk gestegen. Subsidies voor organisatievormen zijn tussen 1999 en nu gestegen van 352.010 euro naar 1.523.000 euro. Subsidies voor beeldende kunstenaars stijgen in dezelfde periode van 327.220 euro naar 744.000 euro. Subsidies aan vzw Muhka zijn tussen 1999 en nu gestegen van 1.474.970 naar 2.497.000 euro. De beschikbare middelen blijven, enkele beperkte indexeringen daargelaten, in 2004 op hetzelfde niveau als in 2003.

– Kunst in Huis

Ogenschijnlijk is er een grote toename van de werkingsubsidie van de kunstuitleen “Kunst in Huis”. Het gaat evenwel om een begrotingsneutrale transfer waarbij de tot 2003 apart in de begroting opgenomen DAC-vergoedingen toegevoegd worden aan de nominatimsubsidie voor de jaarwerking. Deze operatie werd doorgevoerd om de begrotingstransparantie te verhogen.

– Verdere ontwikkeling van de erfgoedsector

Binnen programma 45.3 werd voor 2004 begrotingsmatig prioriteit gegeven aan investeringen ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de erfgoedsector. Ook daar werden keuzes gemaakt. De kredieten voor subsidies aan musea kennen een beperkte verhoging door een indexering. Dat betekent dat de honorering van de erkenning van het Antwerpse Modemuseum gecompenseerd dient te worden op de kredieten voor projectsubsidies.

Prioriteit werd gegeven aan de uitbouw van het Archiefdecreet en het instrument van de erfgoedconvenants. Het Archiefdecreet stijgt met ongeveer 43.000 euro naar 4.542.000 euro. Daarnaast wordt het Vlaamse intersectorale akkoord 2000-2005 uitgevoerd. Het statuut van alle medewerkers in het Derde Arbeidscircuit werd op 1 januari 2002 gere-

gulariseerd. Tegelijk werd het onevenwicht in het Liberaal Archief geneutraliseerd.

– Verhoging van de kredieten voor erfgoedconvenants

De verhoging van de kredieten voor erfgoedconvenants maakt het mogelijk de dynamiek verder te zetten met nieuwe erfgoedconvenants voor de kandidaat-steden Kortrijk en Ieper. Dit instrument speelt een versterkende rol in de uitbouw van een impulsbeleid ten aanzien van de steden, gericht op een kwalitatieve verbetering van het cultureel patrimonium, zowel wat betreft het behoud en het beheer als de ontsluiting.

– Culturele Biografie Vlaanderen en de Vlaamse Museumvereniging

De verhoging van de kredieten voor het steunpunt Culturele Biografie Vlaanderen en voor de Vlaamse Museumvereniging wordt gecompenseerd op basisallocatie 12.21 voor de kredieten ter bevordering van beeldende kunst, architectuur, vormgeving en cultureel erfgoed.

3.4 Toelichting programma 45.4 Muziek, Letteren en Podiumkunsten

– Subsidie aan vzw Theater Stap

De minister stelt dat het bedrag van de facultatieve subsidie op ba 33.30 gelijk blijft aan begrotingsjaar 2003. De stijging van het budget heeft enkel te maken met de regularisatie van de vroegere DAC-werknemers binnen de organisatie. De minister merkt op dat voor de regularisering van de DAC-werknemers in de culturele sector middelen werden ingeschreven in de begroting op de basisallocatie 33.16 van het programma 45.5.

– Subsidie aan de vzw Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor

De minister deelt mee dat deze basisallocatie het globale krediet voorziet dat bestemd is als tussenkomst in alle werkings- en personeelskosten van de organisatie. De vzw zal volgens de minister in 2004 werkgever zijn van 111 personeelsleden, waaronder 15 administratieve personeelsleden en 96 musici. Hieronder bevinden zich ook een aantal voormalige contractuele VRT-medewerkers. Artikel 5bis van het decreet van 19 december 1997 verplichtte de vzw Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor namelijk om alle contractuele VRT-personeelsleden die aan de voormalige VRT-ensembles

verbonden waren, over te nemen met behoud van hun essentiële arbeidsvoorwaarden.

De minister verduidelijkt dat een gedeelte van het globale krediet dat voorzien is onder de basisallocatie 33.47 daarom bestemd is om de subsidie te financieren die de Vlaamse Gemeenschap aan de NV VRT toekent, krachtens het decreet van 13 april 1999 tot regeling van de rechtspositie van het statutair en contractueel personeel van het VRT-filharmonisch orkest en het VRT-koor. Die subsidie vergoedt de VRT voor alle kosten die de VRT nog ten laste moet nemen en die voortspruiten uit de werking van de beide voormalige ensembles. Concreet gaat het om de personeelskosten van de statutaire VRT-ambtenaren die uit hoofde van hun functie verbonden waren met de beide voormalige VRT-ensembles en die nu die functie verder uitoefenen bij de beide nieuwe ensembles. In functie van de evolutie van de kosten die de VRT nog ten laste moet nemen zal het benodigde krediet, voorzien onder de basisallocatie 33.47 bij de begrotingscontrole 2004, overgeheveld worden naar de basisallocatie 41.05. Het resterende gedeelte van die basisallocatie aan de vzw Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor wordt toegekend als tussenkomst in de personeels- en werkingskosten.

- Dotatie aan de VRT betreffende het voormalig VRT-Koor en Orkest

Voor de betaling van werkings- en personeelskosten die de VRT ten laste neemt en die verband houden met de werking van het voormalig VRT-filharmonisch orkest en het voormalig VRT-koor moeten de basisallocaties 33.47 en 41.05 als één geheel worden aanzien. Daarom wordt voor 2004 opnieuw gestart met de gehele subsidie op basisallocatie 33.47 en een pro memorie inschrijving voor basisallocatie 41.05. In functie van de evolutie van de kosten die de VRT nog ten laste moet nemen, zal het benodigde krediet, voorzien onder de basisallocatie 33.47, overgeheveld worden naar basisallocatie 41.05.

- Subsidie aan diverse Brusselse podia

De minister wenst voor de diverse Brusselse podia tot een eenduidige en transparante subsidiëring te komen. Hij wil dat dit via één kanaal gebeurt, waarbij de subsidies bij één ontvanger terechtkomen. Daarom werd het PSK te Brussel rechtstreeks gesubsidieerd via een programmacontract dat betrekking heeft op de Vlaamse aanwezigheid binnen de programmering. Er werd geopteerd om in het programmacontract een clause op te nemen betreffende de subsidiëring van de werking

van de concertorganisatie Filharmonische Vereniging Brussel en Vereniging voor Volksconcerten.

In het begrotingsjaar 2004 werd voor de subsidiëring van de Filharmonische Vereniging Brussel en Vereniging voor Volksconcerten 251.000 euro ingeschreven op basisallocatie 33.49. Daarnaast wordt er een krediet van 350.000 euro voor de werking van het PSK en een verhoging van de infrastructuursubsidie voor het Kaaitheater met 37.000 euro voorzien. Hierdoor stijgt het krediet van basisallocatie 33.49 van 550.000 euro naar 1.188.000 euro in 2004.

- Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL)

De dotatie aan het VFL, zoals vastgelegd in ba 41.02, werd verminderd in 2002 en 2003 omdat er heel wat reserves waren opgebouwd. Omdat ondertussen de werking volledig op gang is gekomen en de reserves van het fonds bijna geheel in de begroting werden opgenomen, werd het budget opnieuw verhoogd. De verhoging brengt de dotatie echter nog niet tot op het initieel bedrag dat in 2001 werd voorzien.

- Dotatie van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL)

Bij ba 41.03 wijst de minister erop dat vanaf 2004 het Archiefdecreet in werking treedt. Bepaalde opdrachten met betrekking tot archivering van het literair erfgoed, die tot dan toe door het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (CTB) in de schoot van de KANTL werden uitgevoerd, worden vanaf dan overgenomen door het AMVC, dat binnen het Archiefdecreet gesubsidieerd wordt. Andere taken die specifiek met teksteditie en bronnenstudie te maken hebben, worden vanaf 2004 verder gezet binnen het kader van de KANTL. De minister verklaart dat dit de reden is waarom niet het hele budget dat in 2003 voorzien was voor de CTB, werd overgeheveld naar de KANTL. De Academie krijgt slechts 200.000 euro van het de totale CTB-subsidie ten bedrage van 404.000 euro die werd ingeschreven in 2003 onder het programma 45.30, basisallocatie 33.03.

3.5 Toelichting programma 45.5 Algemeen Cultuurbeleid

- Ondersteuning van het Kunstenaarsloket

Op de nieuwe basisallocatie 33.07 wordt een budget van 258.000 euro voorzien voor de ondersteuning van het Kunstenaarsloket. In de kunstensector is er volgens de minister grote behoefte aan infor-

matie en begeleiding bij de toepassing van het nieuw sociaal statuut van de kunstenaar. Eens op kruissnelheid wordt de recurrente kost geraamd op 643.000 euro. Het is de bedoeling dat de financiering van deze werking gedeeld wordt door de minister bevoegd voor Werkgelegenheid en de minister bevoegd voor Cultuur.

– Kunst en Democratie vzw

Voor de ondersteuning van de vzw Kunst en Democratie wordt op basisallocatie 33.20 een budget van 125.000 euro voorzien. Kunst en Democratie heeft een transversale werking die verschillende beleidsdomeinen overstijgt. Het feit dat de Vlaamse Gemeenschap Kunst en Democratie op deze verschillende zaken aanspreekt, maakt een breder subsidiekader en beter gedefinieerde opdracht dan ook noodzakelijk.

– Hervorming van het systeem van de Vlaamse Cultuurprijzen

Er wordt een nieuwe basisallocatie 34.01 ingeschreven, waarop de middelen voor alle cultuurprijzen worden gegroepeerd in het kader van de hervorming van het systeem van de Vlaamse Cultuurprijzen. Naast de vroegere prijzen waarvoor de middelen op de programma's 45.2 en 45.3 stonden, wordt ook een nieuwe prijs ingevoerd : de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor algemene culturele verdienste.

– Uitvoering van het VIA-akkoord

De middelen op basisallocatie 33.06 en basisallocatie 33.16 voor de uitvoering van het VIA-akkoord in de sociaal-culturele sector en de DAC-regularisatie verhogen volgens een vooraf afgesproken groeipad. Voor zover mogelijk worden de budgetten voor de geregulariseerde vroegere DAC-projecten geïncorporeerd in de bestaande subsidieregelingen. Ook de werkingsuitgaven van de administratie Cultuur worden, naargelang het soort uitgaven, voor meerdere of alle afdelingen gecoördineerd : werking van de basisadministratie, communicatie, wetenschappelijk onderzoek, internationaal beleid. De budgetten voor wetenschappelijk onderzoek en voor communicatie werden tengevolge van een algemene begrotingsmaatregel ingrijpend verlaagd.

3.6 Toelichting programma 72.1 Filmbeleid en Audiovisuele Cultuur

De minister stelt dat het filmbeleid in grote lijnen de voortzetting is van het beleid dat door Cultuur

werd aangezet sedert 2002. Het betreft enerzijds de steun aan de filmproductie via het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Anderzijds is er de steun aan de culturele initiatieven in het audiovisuele veld. Daarnaast worden ook het steunpunt IAK, de Mediadesk en enkele internationale organisaties ondersteund.

In de beheersovereenkomst met het VAF (basisallocatie 33.14) werd een jaarlijkse dotatie van 12,5 miljoen euro overeengekomen voor 2003, 2004 en 2005. Voor 2004 werd met het VAF een eenmalige kredietverlaging van 500.000 euro afgesproken, omdat de te leveren begrotingsinspanning naar draagkracht moet worden verdeeld. Bovendien zijn sommige opdrachten van het VAF, onder meer de organisatie van ateliers, met vertraging gestart en vereisen bijgevolg minder middelen in 2004.

De subsidies aan culturele initiatieven in het audiovisuele veld (basisallocatie 33.08 en 35.01) betreffen de verenigingen met meervoudige werking, audiovisuele projecten, audiovisuele festivals en de werking met betrekking tot het audiovisuele patrimonium. Ze worden toegekend op advies van de Beoordelingscommissie Culturele Initiatieven in het Audiovisuele Veld. De subsidies via de basisallocatie 33.08 worden aangevuld met middelen van de Nationale Loterij, waarvan het bedrag nog niet gekend is, maar geraamd wordt op 330.000 euro. In 2004 wordt een bedrag van 30.000 euro van de basisallocatie 33.08 overgeheveld naar basisallocatie 35.01 'Subsidies ter ondersteuning van het filmbeleid in het buitenland', omdat gebleken is dat een dergelijk krediet een absolute noodzaak is om de Vlaamse audiovisuele productie een minimale plaats te verzekeren op de internationale scène.

De subsidies aan het steunpunt. Mediadesk, internationale organisaties (...), ba 12.01, betreffen een krediet voor de werking van de administratie met betrekking tot film, onder meer voor verzending, aankoop en ondertiteling van filmkopieën, aankoop van videocassettes, DVD's, naslag- en referentiewerken.

De basisallocatie 35.02 betreft de deelname aan internationale organisaties ter bevordering of ter ondersteuning van de audiovisuele sector : Eurimages en Europees Audiovisueel Observatorium. De werking van Audiovisueel Eureka werd eind 2003 stopgezet, zodat de bijdrage hiervoor, 20.000 euro, werd overgeheveld naar basisallocatie 35.01. Die betreft subsidies ter ondersteuning van het filmbeleid in het buitenland. Voor 2004 wordt hiervoor opnieuw een beperkt krediet ingeschreven van 50.000 euro. Met die middelen worden een aantal

initiatieven in het buitenland ondersteund, zoals Vlaamse deelname aan buitenlandse festivals op vraag van bijvoorbeeld ambassades, en afspraken van de Vlaamse regering naar aanleiding van culturele akkoorden en Vlaamse retrospectieven.

4. Algemene en artikelsgewijze bespreking per begrotingsprogramma

4.1 Bespreking programma 45.1 Jeugd en Sport

– Beoordeling van de beleidsbrief Jeugd

De heren Bob Verstraete, Peter Gysbrechts, en Chokri Mahassine vinden de beleidsbrief Jeugd uitstekend. De middelen zijn gestegen, en er is heel wat wetgevend werk verricht. Misschien is het nu tijd om de sector zelf de nodige stabiliteit te laten vinden alvorens nieuwe wijzigingen aan te brengen. Uiteraard staat een en ander in het teken van het verder uitwerken van het Vlaams Jeugdwerkbeleidsplan. De evaluatiemomenten van het voorjaar 2004 zijn belangrijk om een zicht te krijgen op de evolutie in het veld.

De heer Chokri Mahassine dankt de minister voor de grote inzet en hoopt dat in een volgende legislatuur op een zelfde manier met evenveel enthousiasme kan worden verder gewerkt.

De heer Jo Vermeulen vindt het belangrijk dat het jeugdbeleid vooral werkt mét de jeugd, en niet alleen een beleid voert boven de hoofden. Spreker wenst ook de kritiek van de Vlaamse Jeugdraad in het juiste kader te plaatsen. De Jeugdraad was immers in het algemeen lovend over het jeugdbeleid, en leverde slechts kritiek op een facet ervan.

De minister dankt de sprekers voor hun positieve appreciatie. Hij stelt de laatste jaren een positieve opbouw vast in de relatie tussen de jeugd en de beleidsvoerders. Het is inderdaad niet zo dat een destructieve houding wordt aangenomen t.o.v. het beleid. Er wordt kritiek geleverd, maar er is ook samenwerking en appreciatie, en in elk geval een positieve betrokkenheid. Ter bevestiging van dit standpunt citeert de minister uit het “advies nr. 03/17 van de Vlaamse Jeugdraad n.a.v. de beslissing van de minister over de subsidiebedragen voor de organisaties van het landelijk jeugdwerk, hoofdstuk 9”: “We zijn ervan overtuigd dat de Adviescommissie, en met haar de Afdeling Jeugd en Sport zeer hard heeft gewerkt aan de adviezen die ze heeft afgeleverd. De adviezen zijn uitgebreid en wij geven samen met veel organisaties, ook een pluim voor het grondige werk. Een aantal organisaties

hebben echter vragen bij de impact die het preadvies en ook de proefbeleidsnota 2003 hadden op het definitieve advies. Bovendien is het niet altijd even duidelijk of en hoe de repliek op het preadvies is meegenomen in het definitieve advies.”

De minister voelt zich gesterkt in het grondige werk dat de adviescommissie heeft verricht. Hij wenst enkel af te wijken van het advies van een adviescommissie indien hier grondige motieven kunnen worden aangevoerd.

Het is volgens de minister niet de bedoeling om op korte termijn nog fundamentele wijzigingen aan te brengen. In deze zin kan de sector inderdaad zijn evenwicht hervinden na enkele grote herstructureeringen. Dit neemt echter niet weg dat het beleid steeds waakzaam moet zijn. Er wordt geëvalueerd en eventueel moet men bijsturen waar nodig. Hierbij blijft de nadruk liggen op het organiseren van een kwalitatieve werking.

– Evolutie van de beleidskredieten voor Jeugd

De heer Bob Verstraete vindt nergens in de begroting een bondig overzicht van de beleidskredieten voor Jeugd, los van Sport. Spreker informeert naar een dergelijk overzicht.

De minister stelt een tabel ter beschikking die als bijlage bij het verslag wordt opgenomen (zie bijlage 1). Hieruit blijkt o.a. een evolutie van 43.548 euro in 1999 tot 48.372 euro in 2004 voor het Jeugdwerk, exclusief Deeltijdse Vorming.

– Onderzoeksopdrachten

De heer Peter Gysbrechts hoopt dat de resultaten van de verschillende onderzoeksopdrachten ook aan het parlement zullen worden voorgelegd. Spreker hoopt op een snelle implementatie van interessante bevindingen.

De minister vindt het een evidentie dat onderzoeksresultaten na evaluatie worden ingepast in het beleid.

– Subsidies aan landelijk georganiseerde jeugdverenigingen

De heer Peter Gysbrechts wijst erop dat er vanuit de sector kritiek weerklinkt op de voorgenomen wijzigingen, gekoppeld aan de beperkte middelen die hiervoor worden uitgetrokken. Spreker hoopt dat de minister rekening zal houden met deze kritiek.

- Onderverdeling van de Afdeling Jeugd in afzonderlijke agentschappen

De heer Chokri Mahassine vindt het een goede zaak dat de Afdeling Jeugd en sport wordt onderverdeeld in afzonderlijke agentschappen en dat Jeugd aansluit bij het sociaal-cultureel beleid. Toch wenst hij voldoende garanties zodat het zogenaamde agentschap jeugd voldoende zelfstandigheid, frisheid en kracht behoudt om vlot te kunnen inspelen op de sector. Eenzelfde soepelheid moet ook mogelijk zijn voor de betrokken ambtenaren.

Hetzelfde geldt voor de Vlaamse Jeugdraad die zijn zelfstandigheid moet kunnen behouden en niet afgeremd mag worden door een groter geheel zoals een sociaal-culturele raad.

De minister wijst erop dat de samenwerking met de Jeugdraad bijzonder vlot verloopt. Het is niet de bedoeling om deze werking te ontwrichten, of om de adviezen van de Jeugdraad te verstikken binnen een groter geheel. De jeugd moet als het ware in een afzonderlijk kamersysteem zijn advies kunnen geven, waarbij het groter geheel dit advies niet kan ontkrachten.

De Jeugdraad zelf blijft autonoom naast de strategische adviesraden.

- Internationale uitwisseling

De heer Chokri Mahassine is bijzonder tevreden over het reglement dat aan iedere jongere de kans biedt tot een internationale ervaring. Het is echter spijtig dat deze mogelijkheid nog weinig is doorgedrongen tot de eigenlijke doelgroep die wordt beoogd, namelijk de gewone jongere die de mogelijkheden tot internationale uitwisseling via het onderwijs of het jeugdwerk niet kan benutten. Er is met andere woorden een gebrek aan aanvragen van individuele jongeren.

Spreker informeert naar exacte cijfers, en vraagt hoe men dit verder wil gaan promoten. Is de rol voor gemeentelijke jeugddiensten als tussenschakel en promotor van dit reglement effectief genoeg?

De minister vindt het een terechte bezorgdheid dat de kans op internationale ervaringen niet mag worden beperkt tot de georganiseerde jongeren of betere sociale klassen. Er zijn verschillende subsidiesystemen. Het betreft een 60-tal jongeren die een individueel project uitvoeren. Daarnaast kunnen jongeren met beperkte financiële draagkracht ook

een beurs krijgen om deel te nemen internationale uitwisselingen.

De heer Chokri Mahassine vindt dat de poging tot het aantrekken van niet georganiseerde jongeren is mislukt indien over heel Vlaanderen slechts 60 jongeren van deze mogelijkheid gebruik maakten. Er moet dus een bijsturing komen. Spreker meent dat de lokale jeugddiensten voldoende kort bij deze jongeren staan om als tussenschakel te kunnen fungeren.

De minister is het ermee eens dat 60 deelnemers beneden de oorspronkelijke doelstellingen valt. Misschien moet worden onderzocht of Jeugd Internationaal (JINT) voldoende bewapend is om deze opdracht alleen te volbrengen.

- Bijzondere doelgroepen

De heer Chokri Mahassine is bijzonder verheugd over het initiatief in verband met de arbeidsdeelname van jongeren uit bijzondere doelgroepen in de culturele sector. In het kader van de evenredige participatie op de arbeidsmarkt is het enorm belangrijk dat de overheden het goede voorbeeld geven en terzake ook initiatieven nemen aansluitend op de privésector. Spreker is dan ook benieuwd naar de resultaten van de projecten die onder impuls van de afdeling jeugd en sport en de afdeling tewerkstelling opgezet zullen worden. Het is in elk geval positief dat hiervoor de nodige middelen worden ingeschreven.

4.2 Bespreking programma 45.2 Volksontwikkeling en Bibliotheken

- Algemene opmerkingen

De heer Herman Lauwers wijst erop dat dit de laatste begroting van de huidige regering is, die wegens de komende verkiezingen maar voor de helft van 2004 zal fungeren. De begroting bevat dan ook een aantal engagementen die eigenlijk geprojecteerd worden voorbij deze regeerperiode.

De heer Bob Verstraete feliciteert de minister met de stijging van het aandeel Cultuur in het totale begrotingspakket. Het zal echter niet gemakkelijk worden om deze trend te behouden wegens de op til zijnde bezuinigingen.

De minister bevestigt dat het totale budget voor Cultuur niet vermindert. Als gevolg van de florissante periode 2000-2001 zijn de middelen voor Cultuur gegroeid. In de huidige periode van stagnatie nemen sterke sectoren het door Cultuur veroverde

terrein niet opnieuw in. Het is wel zo dat er een verwachtingspatroon is gecreëerd dat verder reikte dan de mogelijkheden, maar er is zeker geen sprake van een negatieve spiraal.

De minister gaat niet uit van een groei van de middelen voor de jaren 2003-2005. De structurerende decreten zoals het erfgoeddecreet en het kunsten-decreet zullen ingediend worden, maar men kan enkel werken binnen de verkregen budgettaire ruimte.

Volgens de minister is het belangrijk dat de volgende regering de aangegane verbintenissen en het verwachtingspatroon verder invult, en geen budgetvermindering aanvaardt. In een economisch moeilijke periode wil de publieke opinie prioritair de sociaal-economische problemen aanpakken. De minister wijst erop dat cultuur de drager is van weerstand, karakter, toekomst en arbeidszin. Als dat er niet is, zal men ook op de andere terreinen zwak scoren. Die volkeren en gemeenschappen die een sterke cultuur hebben en daar ook zorg voor dragen, boeken op termijn ook betere resultaten.

– Lokaal cultuurbeleid

De heer Herman Lauwers merkt op dat in de toekomst ook nieuwe cultuurbeleidsplannen mogelijk moeten worden gemaakt. Het succes van het decreet op het lokaal cultuurbeleid, met zijn budgettaire weerslag, heeft iedereen wat verrast. Een volgende regering moet dus nieuwe aanvragen mogelijk maken en intergemeentelijke samenwerkings-initiatieven honoreren.

De heer Dany Vandenbossche verwijst naar de planning om convenants af te sluiten met de steden Antwerpen, Brussel en Gent. De eerste twee zijn gemaakt. Gent had evenwel geen erkend cultureel centrum. Intussen is daar een dossier voor opge maakt. Spreker informeert of er voor 2004 middelen beschikbaar zijn voor het afsluiten van een convenant met de stad Gent.

De minister deelt mee dat binnen het daarvoor bestemde budget voor 2004 een som voorzien is voor het afsluiten van een convenant betreffende een cultuurcentrum met de stad Gent. Er was al een eerste project ingediend, en op vraag van de stad Gent is er op 4 december 2003 daarover overleg. Afhankelijk van het verloop daarvan zal de subsidie al dan niet worden toegekend.

– Sociaal-cultureel werk

De heer Herman Lauwers wijst erop dat voor het sociaal-cultureel werk niet de verhoopte middelen werden gevonden. Meer bepaald voor het functioneren van de nieuwe volkshogescholen zullen er in de toekomst meer middelen moeten worden ingeschreven. Iedereen heeft de mond vol over levensbreed leren, gemeenschapsvorming of het belang van het vrijwilligerswerk, maar wanneer de nodige middelen moeten worden uitgetrokken, is het enthousiasme plots bekoeld.

De heer Dany Vandenbossche wijst erop dat het aandeel van Cultuur in het totale begrotingsbudget fors is gestegen. Wegens de huidige budgettaire toestand kon het ideale evenwel niet bereikt worden, en dit geldt vooral voor het decreet op het sociaal-cultureel werk waar een verhoging van de middelen nodig is. De spreker verwijst naar de onrust die de commissiebeslissing inzake de gespecialiseerde vormingsinstellingen heeft veroorzaakt. Er heerst ongerustheid bij de aanvragers omdat de commissiebeslissingen met horten en stoten genomen worden. De spreker informeert naar een stand van zaken.

De minister verduidelijkt dat bij een pre-advies aanvankelijk slechts 5 van de 30 dossiers van vormingsinstellingen een positief advies kregen, maar dat de 25 andere organisaties niet aan hun lot werden overgelaten. Zo werd hen onder meer gewezen op de noodzaak aan profilering en uittekening van een specifieke identiteit. De vormingsinstellingen kwamen hieraan na enig tandengeknars tegemoet en stuurden hun koers bij. De commissie nam haar verantwoordelijkheid op en werkte zeer consequent en rechtlijnig. Uiteindelijk werden 17 vormingsinstellingen erkend ; en hiermee werd ook hun thema goedgekeurd.

Die goedkeuring werd pas op 3 december 2003 gegeven, maar de vormingsinstellingen werden onmiddellijk op de hoogte gebracht per mail en per brief. Er werd ook onmiddellijk contact opgenomen met het VOF en SoCiuS, zodat ook zij als belangenvertegenwoordiger en steunpunt op de hoogte waren. Tevens werden zij ingelicht over de begeleidende maatregelen met betrekking tot het personeel, waar grote bekommernis rond heerste.

Er werden 17 organisaties erkend. 16 daarvan werden door de commissie voorgedragen. De minister heeft slechts 1 negatieve evaluatie, van de Stichting

Lodewijk De Raet, omgebogen in een positieve. Dit deed hij objectief, op basis van het ingediende dossier, en rekening houdend met de jarenlange inzet op het gebied van vorming en volkshogeschool. Er is geen sprake van enig lobbywerk, of persoonlijke of politiek gebonden voorkeuren.

Mevrouw Niki De Gryze merkt op dat de migrantenwerking tijd heeft tot 2009 om haar dossiers in orde te brengen, terwijl de anderen die veel vroeger moeten klaar hebben.

De minister antwoordt dat de Vlamingen gedurende vele jaren een ongelofelijke traditie van verenigingsleven opgebouwd hebben, die zelfs in onze buurlanden niet geëvenaard wordt. Als wij de allochtonen volledig willen integreren in onze samenleving, moeten zij tijd krijgen om hun eigen verenigingsleven op te bouwen. Dat wil niet zeggen dat zij niet in dat van ons zouden mogen toetreden, integendeel. Maar de minister wijst op de grote traditie en het belang van de verenigingen van Vlamingen in het buitenland en stelt zich de vraag waarom dit niet zou mogen voor allochtonen in Vlaanderen. Een eigen allochtoon verenigingsleven is niet a priori negatief.

De heer Bob Verstraete informeert of de ontwikkeling en de uitbouw van de Vlaamse centrale catalogus als een prioriteit beschouwd wordt, en of een eventueel bijkomende impuls wordt voorzien in de begrotingscontrole.

De minister vreest dat er een misverstand is over de implementatie van VLACC 2. Dit is volop lopende, en de nodige kredieten zullen in 2004 uitgetrokken worden, zodat het project kan afgerond worden zoals voorzien.

4.3 Bespreking programma 45.3. Beeldende Kunst en Musea

– Museumdecreet

De heer Peter Gysbrechts informeert naar de situatie van het KMSK Antwerpen.

De heer Dany Vandebossche merkt op dat de culturbegroting weliswaar gegroeid is, maar dat we daarom nog niet in een ideale situatie verkeren. Hij wijst op een probleem in de sector Musea en Beeldende Kunst. Het Museumdecreet is een goed decreet, maar er worden te weinig middelen voor vrijgemaakt. De drie grote musea voor schone kunsten vormen samen een koepel (De Vlaamse Kunstcollectie) waarvoor op basis van het Museumdecreet projectsubsidies worden vrijgemaakt. De drie

musea dienden zich evenwel te specialiseren wat bijvoorbeeld heeft geleid tot het Documentatiecentrum over de Moderne Kunst binnen het Museum voor Schone Kunsten van Gent. De initiatiefnemers vragen echter om de koepel te structureren alvorens verder te specialiseren. De spreker betreurt dat de integratie van het Modemuseum in het Museumdecreet betaald zal worden met projectsubsidies. De koepel – die het einde van de strijd tussen de steden betekent – zal door deze maatregel getroffen worden.

De minister antwoordt dat de integratie van de drie Vlaamse topmusea terecht is. Het Groeninghemuseum, het Museum Gent en het Koninklijk Museum Antwerpen hebben samen een collectie die met de grote topmusea van Europa kan wedijveren. Afzonderlijk hebben deze musea niet dezelfde impact op de geïnteresseerde wereld en op de geïnteresseerde toeristische kunstbezoeker. De afstanden tussen deze drie musea zijn dermate klein dat samenwerking logisch is. De minister pleit voor een koepelstructuur om de drie musea zo goed mogelijk te laten samenwerken en een vorm van specialisatie te laten aanbrengen. Hoewel dit een beetje eigenheid en onafhankelijkheid van de musea zal afnemen, is het volgens de minister goed dat er strakker wordt samengewerkt, zowel wat betreft programmatie als wat betreft afspraken in verband met thematentoonstellingen.

De heer Jo Vermeulen merkt op dat de Commissie voor Cultuur, Media en Sport op 9 december 2003 een hoorzitting organiseert met de verschillende museumconservatoren over de Vlaamse kunstcollectie en over het Reproductiefonds.

– Topstukkendecreet

De heer Dany Vandebossche verwijst naar het Topstukkendecreet dat is ontstaan naar aanleiding van discussies over het feit dat Vlaamse werken werden aangeboden op de kunstmarkt. Voor het Topstukkendecreet worden echter onvoldoende middelen vrijgemaakt om de overheid slagkracht te geven op de dure kunstmarkt.

De minister treedt deze visie bij. Het is de bedoeling om hierover ook afspraken te maken met federaal minister Didier Reynders.

De heer Peter Gysbrechts waarschuwt dat het Topstukkendecreet niet op de lange baan geschoven mag worden. De uitvoeringsbesluiten zijn er immers nog niet. Vooraleer in 2004 werk gemaakt kan worden van de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap, dient de Raad

voor het Behoud van het roerend cultureel erfgoed opgericht te worden. Is er al een timing ? Welke dotatie zal het Topstukkenfonds krijgen ? Het feit dat die uitvoeringsbesluiten er nog niet zijn heeft volgens de spreker misschien te maken met het kostenplaatje.

De minister antwoordt dat de uitvoeringsbesluiten binnenkort zullen worden uitgevaardigd.

– Kunst in Huis en het Masereelcentrum

De heer Jo Vermeulen onderstreept het belang van het project Kunst in Huis, waarbij het publiek en de kunstenaar met elkaar kunnen kennismaken. Een ander voorbeeld hiervan is het Masereelcentrum.

De heer Peter Gysbrechts vindt het een goede zaak dat het initiatief Kunst in Huis onder het Kunstendecreet zal vallen.

De minister vindt het Masereelcentrum een zeer waardevol project, aangezien het kunstenaars uit de hele wereld kansen geeft. Wat Kunst in Huis betreft, verwijst de minister naar de toelichting van programma 45.3.

De heer Dany Vandenbossche sluit zich hierbij aan. Hij suggereert dat de commissie eens een bezoek zou brengen aan het Masereelcentrum.

– Het beheer en restauratie van kunstwerken, en bi-culturele aangelegenheden

Mevrouw Niki De Gryze verwijst naar de toelichting van de begroting, bij ba 7480 “Aankoop van hedendaagse kunst, restauratie en conservatie van werken opgenomen in de inventaris” Daarin wordt verduidelijkt dat Vlaanderen over een collectie van 19.000 kunstwerken beschikt, waarvan 12.000 mee beheerd worden door de Franse Gemeenschap. Ze vraagt of het budget ook dient voor het geleidelijk autonomiseren van die werken en of de huidige situatie zo blijft bestaan.

De minister zou de ondoordachte opsplitsing van een unieke collectie ten zeerste betreuren. De twee gemeenschappen met culturele bevoegdheid moeten samen een beleid uitstippelen, en dit niet overlaten aan België dat hierover in principe geen bevoegdheid heeft.

De heer Dany Van Den Bossche sluit zich hierbij aan, al moet worden gesteld dat het beheer van bi-

culturele instellingen erg moeilijk ligt. Zij krijgen hun subsidies op een andere wijze toegewezen. De middelen van bijvoorbeeld De Munt en het PSK zijn daardoor veel groter dan vergelijkbare Vlaamse instellingen. Alleen in het PSK is er inzake doeltreffend beheer een doorbraak geweest.

De minister antwoordt dat hij graag zou zien dat de Vlaamse en de Franse Gemeenschap alle culturele aspecten zelf kunnen organiseren. Hij weet dat de weg daartoe geleidelijk zal zijn en dat afspraken met federale instanties nodig zullen blijven. Deze samenwerking bestaat volgens hem reeds met het PSK, waarbij men tracht een beleid uit te stippen dat vertrekt van de twee cultuurgemeenschappen zoals ze in dit land bestaan. Instellingen zoals De Munt gebruiken volgens de minister de hun toegewezen middelen niet altijd even efficiënt.

De minister verwijst ook naar toelichting bij programma 45.4, onder de titel “subsidie aan diverse Brusselse podia”.

4.4 Bespreking programma 45.4 Muziek, Letteren en Podiumkunsten

– Kunstendecreet

Mevrouw Margriet Hermans merkt op dat ook muziek, letteren en podiumkunsten binnenkort deel zullen uitmaken van het Kunstendecreet. Met betrekking tot de podiumkunsten verwijst zij naar een recent artikel uit De Standaard waarin beweerd werd dat er nood is aan een betere afstemming tussen aanbod en spreiding. Men verwees naar het feit dat er momenteel een overmatig aanbod op de markt is. Spreker vraagt of men nog een evaluatie kan inbouwen voor het Kunstendecreet in werking treedt.

De heer Dany Vandenbossche stelt vast dat er een aantal artikels verschenen zijn over het overaanbod, de publieksopkomst en de participatie in de podiumkunsten. Doordat de kredieten voor de podiumkunsten fors zijn verhoogd, zou men zelfs moeite hebben om het aantal verplichte voorstellen te kunnen brengen. Volgens de spreker is dat echter niet bewezen. Maar als dat zo zou zijn, biedt het Kunstendecreet daar een schitterende oplossing voor. De bedoeling daarvan is precies dat er schotten doorbroken worden. De spreker wenst daarom dat de kredieten voor de podiumkunsten behouden worden tot het Kunstendecreet volledig in werking is. Dat biedt juist de kans om daarover dieper te discussiëren dan nu. Als de discussie nu

zou gevoerd worden, riskeert men in dezelfde situatie te geraken als de ten onrechte afgenomen middelen van het Vlaams Fonds voor de Letteren.

De minister wijst erop dat de sector van de podiumkunsten zelf wijst op een aantal moeilijkheden. Zo valt het niet mee om het moeilijke werk te spreiden. Oudere, en vooral vrouwelijke acteurs komen moeilijk aan de bak. Het Vlaams Theaterinstituut – het steunpunt voor de podiumkunsten – zal begin volgend jaar gesprekken voeren over samenwerking, versplintering en versnippering. De minister wenst de resultaten van dit overleg af te wachten.

– Musical

Mevrouw Margriet Hermans verwijst naar het Koninklijk Ballet van Vlaanderen (KBVV) dat de opdracht kreeg om een coördinerende rol te spelen in het musical-landschap. Spreker informeert of deze coördinerende functie nog wordt waargenomen.

Het musicallandschap is het jongste jaar totaal veranderd, merkt de heer Dany Vandenbossche op. De helft van de Vlaamse musicalsector is inmiddels verdwenen of in moeilijkheden. Het opzetten van Vlaamse musicalproducties wordt, ook door de commerciële sector, verlaten. Buitenlandse producties, zoals Chicago, worden compleet met cast en decor ingekocht. De spreker wil graag weten hoe het KBVV op deze situatie reageert.

De minister herinnert eraan dat de Vlaamse regering heeft beslist om de musical-afdeling uit het KBVV te lichten. De huidige leiding consulteert momenteel alle mogelijke – ook commerciële – partners met wie een nieuwe vzw kan worden opgericht. Deze vzw moet op eigen benen staan en wordt dus geen culturele instelling van de overheid. Op 1 september 2004 moet een erkenningsdossier ingediend worden in het kader van het toekomstige Kunstendecreet of eventueel het huidige Podiumkunstendecreet. Met het KBVV is de Vlaamse regering overeen gekomen om een deel van hun dotatie toe te voegen aan het Kunstendecreet om de vzw Musical in Vlaanderen mogelijk te maken.

De minister benadrukt dat hij geen bezwaren of vooroordelen heeft tegenover de commerciële sector. Kwaliteit blijft de belangrijkste factor. De moeilijkheden waarmee de commerciële musicalsector kampt hebben niets te maken met het gebrek aan belangstelling, maar wel met de schaafele-

ecten. In het klein Nederlandstalig gebied is het niet makkelijk om voldoende publiek aan te trekken.

– Orkestenlandschap

Mevrouw Margriet Hermans vindt het spijtig dat er geen eensgezind standpunt is over de rol en de positie van de grote orkesten. De hertekening van het orkestenlandschap is inderdaad een moeilijke zaak die steeds wordt uitgesteld. Het Vlaams Radio-orkest en de Filharmonie zouden een beheersovereenkomst 2003-2006 krijgen, maar deze werd nog steeds niet afgesloten. Zij vraagt de minister hoe ver het staat met de geplande veranderingen.

De heer Dany Vandenbossche ziet geen probleem in het orkestenlandschap. Er is een rapportage geweest en een nota gemaakt over de grote culturele instellingen. Voor de spreker mag de diversiteit in het orkestenlandschap blijven bestaan. Hij heeft de indruk dat de orkesten meer met elkaar zijn gaan praten en er meer specialisatie ontstaan is.

De minister deelt mee dat de regering, na discussie over de vraag hoeveel orkesten Vlaanderen nodig heeft, besliste dat niet geraakt wordt aan het huidige aantal. In de loop van 2003 heeft de minister samen met de twee grote orkesten die door Vlaanderen worden gesubsidieerd, geprobeerd de opdracht en de werking van de beide orkesten zo uiteenlopend mogelijk te omschrijven, om het voortbestaan van twee orkesten te kunnen rechtvaardigen. Het resultaat van die gesprekken is dat de opdracht van het Vlaamse Radio Orkest (VRO) en Vlaamse Radio Koor (VRK) scherper is omschreven. Ze dienen zich toe te spitsen op Vlaamse muziek, muziek van Vlaamse componisten, op hedendaagse muziek en op cross over. Het Filharmonisch Orkest zal zich op de grote symfonische werken concentreren. De intendanten en de raden van bestuur brengen deze nieuwe opdrachten overigens al in de praktijk.

De redenen waarom de beheersovereenkomsten met de orkesten nog niet zijn afgesloten, zijn volgens de minister van administratieve en technische aard. Het dossier moet nog definitief goedgekeurd worden door de Inspectie van Financiën en de minister van Begroting. Personeelwissels binnen VRO – VRK zijn een andere reden voor het uitsstel, samen met de inmiddels verworpen optie om samen te werken met de Beethoven-academie. Over de inhoudelijke aangelegenheden werd overigens al in mei 2003 een akkoord bereikt.

– Promotiespot van het Toneelhuis

Mevrouw Niki De Gryze is niet tevreden over een recente Engelstalige promotiespot van het Toneelhuis waarin pornografische handelingen werden gesuggereerd. Is het nodig dat de Vlaamse Gemeenschap porno subsidieert ?

De minister merkt op dat de beleving van waarden evolutief is, en gekoppeld aan opvoeding, leeftijd, beschaving,...etc. Twintig jaar geleden noemde men enig naakt in de toneelstukken van Claus ook pornografisch, en het zou aanzetten tot onzedelijkheid. Het Toneelhuis richt zich zonder twijfel op een specifieke doelgroep die zij op deze wijze meent te kunnen bereiken. Het is niet aan de overheid, maar aan de maatschappij om hierover te oordelen, mits rekening wordt gehouden met alle wettelijke bepalingen.

– Het Concertgebouw te Brugge

Mevrouw Niki De Gryze informeert of het Concertgebouw Brugge voldoende subsidies zal krijgen om in zijn werking te voorzien.

De heer Dany Vandenbossche verwijst naar de vraag van de raad van bestuur van de vzw Concertgebouw Brugge om niet alleen de werkingsmiddelen ten laste te leggen van de Vlaamse Gemeenschap, maar ook het onderhoud en de overname van het gebouw. Spreker zou graag vernemen waar dat in de begroting is terug te vinden.

Toen Brugge in 2002 culturele hoofdstad zou worden, heeft Vlaanderen hieraan op verschillende terreinen zeer, en misschien wel te veel middelen besteed, aldus de minister. Vlaanderen beloofde echter nooit dat het zelf bouwheer zou worden. Het Concertgebouw was en bleef een keuze van de stad Brugge. Er waren ook nooit beloften om van het Concertgebouw een Vlaamse instelling te maken, zoals de Singel, de Opera en het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Uit de riantte werkingssubsidie van 2 miljoen euro mag echter niet de conclusie getrokken worden dat Vlaanderen het gebouw wil overnemen en onderhouden. Het feit dat een audit en een onderzoek over de toekomstkansen van het Concertgebouw op stapel staan, moet volledig buiten dit kader worden gezien. Overigens moet het Concertgebouw nog bewijzen dat het, mocht het ooit een Vlaamse instelling worden, ook de allure van een Vlaamse instelling waardig is.

– Muziekforum te Gent

Mevrouw Niki De Gryze informeert of de grootse plannen betreffende het Muziekforum te Gent werden afgevoerd, aangezien hierover niets werd opgenomen in de begroting.

Binnen het Fonds voor Culturele Infrastructuur, zo stelt de minister, is een krediet van 500.000 euro vrijgemaakt voor de architectuurwedstrijd en het secretariaat van het Gentse Muziekforum. Het initiatief ligt echter volledig bij het team achter het Muziekforum.

De heer Dany Vandenbossche verwijst naar pagina 13 van de beleidsbrief waar o.a. melding wordt gemaakt van "... de eerste schijf en de architectuurwedstrijd voor het Forum in Gent". Spreker informeert naar het bedrag van die 'eerste schijf'.

De minister stelt dat het hier een zetduiveltje betreft. Het gaat om de eerste schijf voor de uitvoering van de plannen, en uiteraard niet voor de werken.

– Leenvergoeding

De heer Dany Vandenbossche merkt op dat de leenvergoeding, een tijdelijke goodwilloperatie van de Vlaamse Gemeenschap, in 2004 verdwijnt. Men gaat er van uit dat de uitvoering van de wetgeving ter zake federaal zal zijn geregeld. De meningen daarover lopen communautair echter heel sterk uiteen. Als er op federaal vlak geen vooruitgang wordt geboekt, blijft er van de Vlaamse geste weinig of niets meer over.

De minister deelt mee dat het invoeren van de leenvergoeding was bedoeld als schot voor de boeg van de federale regering. De regering-Verhofstadt I had immers beloofd het probleem van de vergoeding aan schrijvers op te lossen, in opvolging van de Europese regelgeving in dat verband. De Franse Gemeenschap wilde hiervoor echter geen middelen inbrengen en belemmerde ook een federale oplossing. Na zeer veel discussie heeft de Vlaamse Gemeenschap in 2003 de leensubsidie dan zelf aan schrijvers toegekend. Het is echter wraakroepend dat de nalatige federale overheid hieraan nog geld verdiende via de belastingen die de schrijvers betalen op deze leenvergoeding.

De minister hoopt dat er onder Europese druk, federaal toch een doorbraak komt. Van Vlaamse

zijde moet de druk in dit dossier worden opgevoerd.

– Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL)

Volgens de heer Dany Vandenbossche is de commissie in haar totaliteit verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het VFL. Voor 2002 was er een reserve ontstaan, die het fonds toen ten onrechte is ontnomen. Het jammerlijke gevolg is een definitieve vermindering van het budget voor dat fonds.

De heer Jo Vermeulen bevestigt dat het VFL onrechtvaardig is behandeld. Het aanleggen van een reserve was normaal omdat fondsen werken met toezeggingen die pas later worden uitbetaald. Ze mogen financieel niet bestraft worden wegens de eigenheid van hun werking, die vaak over jaren gespreid is. Spreker hoopt dat de situatie bij de volgende begrotingscontrole kan weggeremd worden.

Het voormalige VFL slaagde er volgens sommigen niet in zijn middelen uit te geven, zo stelt de minister. Dit leidde in het kader van begrotingsdiscussies tot de speculatie dat het Fonds die middelen dus ook niet nodig had, en uiteindelijk tot een vermindering van de subsidies met een miljoen euro. Aanvankelijk was het de bedoeling dat deze operatie eenmalig zou zijn, maar deze belofte werd al gauw vergeten. De minister betreurt deze gang van zaken ten eerste, en schraapte in moeilijke omstandigheden nog 300.000 euro bijeen uit het budget voor cultuur. Dit is echter niet voldoende om te voldoen aan de aanvankelijke belofte. De minister is niet tegen het heropenen van de discussie, want het is niet eerlijk dat het VFL het nu met minder middelen moet doen dan in 2001.

De heer Dany Vandenbossche informeert of er al duidelijkheid is over de fiscale behandeling van de werkbeurzen van het Fonds voor de Letteren.

De minister deelt mee dat aan federaal minister Reynders een brief werd geschreven met de vraag voor een gunstig fiscaal regime voor deze werkbeurzen. Er is nog geen antwoord op gekomen.

– De Vlaamse muziekindustrie

De heer Dany Vandenbossche verwijst naar de aankondiging van een nota over de Vlaamse muziekindustrie. In de beleidsbrief heeft men het ook over 'een monopolie van de grote boekingskantoren'. De spreker twijfelt of er van een monopolie sprake is. Volgens hem zijn er in Vlaanderen nog nooit zoveel boekingskantoren geweest als nu.

De minister beaamt dat er heel wat boekingskantoren zijn, maar het internationale circuit wordt gedomineerd door Clear Channel wat de muziekspreading in Vlaanderen kan bedreigen. Clubs en festival-organisatoren zijn te afhankelijk van Clear Channel.

Volgens de heer Dany Vandenbossche is de situatie altijd zo geweest want Make It Happen en Torhout/Werchter zijn Clear Channel geworden.

Toch is er volgens de minister een verschil. Clear Channel is een Amerikaanse multinationale onderneming die 240 radiostations beheert. De vraag is of deze keten de smaak niet al te zeer bepaalt. Bovendien beperkt Clear Channel zich niet tot de popmuziek.

4.5 Bespreking programma 45.5 Algemeen Cultuurbeleid

– Limburgfonds

Mevrouw Niki De Gryze informeert waarom naast de algemene communicatiemiddelen voor het Limburgfonds nog eens aparte middelen voor communicatie worden vastgelegd.

De communicatie voor het Limburgfonds werd bekostigd uit de middelen van het Limburgfonds zelf. Deze middelen worden echter wegens begrotingstechnische redenen naar een specifieke basisallocatie inzake communicatie overgebracht. Het gaat dus niet over middelen voor communicatie die ten bate van het Limburgfonds werden onttrokken.

– Internationale en interregionale culturele samenwerking

Mevrouw Niki De Gryze vraagt in verband met basisallocatie 33.05, of het mogelijk is een zicht te krijgen hoe de gelden verdeeld worden.

De minister deelt mee dat zal bekend gemaakt worden hoe de subsidies voor de internationale en interregionale culturele samenwerking verdeeld worden.

– Subsidies ter bevordering van cultuurparticipatie

Mevrouw Niki De Gryze vindt de toelichting betreffende ba 33.14 onduidelijk. Spreker informeert of het een vermindering betreft van 286.000 naar 128.000 euro.

De minister bevestigt de sterke vermindering van het bedrag omdat alle projecten voor cultuurparticipatie vanaf 2004 zullen gesubsidieerd worden met de voormalige kredieten van de nationale loterij. De 128.000 euro die gebleven is, is louter en alleen voor de cultuurparticipatie van kansarmen. Het is dus niet de bedoeling om de participatie af te bouwen. Het gaat hier om een financieel-technische operatie.

– Vlaamse Feestdag

Mevrouw Niki De Gryze verwijst naar de weigering van de popgroep Gorki om een vlag mee op het podium te nemen op de 11 juli-viering. Volgens haar is dit een onmogelijke eis.

De minister deelt mee dat de afwezigheid van vlaggen in het algemeen is opgenomen in het contract van deze groep.

– Actuele toepassing van het Cultuurpact

De heer Herman Lauwers stelt dat het Cultuurpact, waar in de beleidsbrief naar verwezen wordt, veel meer is dan een federale wet. Door de grondwettelijke verankering is het moeilijk hieraan te raken. In een vorige legislatuur is er door de Vlaamse Raad een resolutie goedgekeurd waarbij het Vlaams parlement een aantal interpretaties over dat Cultuurpact maakte, zodat aan de strikte kleurgebonden en gemathematiseerde verdeling van functies en dergelijke een einde kon gemaakt worden. De regering voert die resolutie ook uit. Het complexe Cultuurpact is in de praktische toepassing gelukkig versoepeld.

De heer Dany Vandenbossche stelt dat het Cultuurpact en de Cultuurpactcommissie voor hem overbodig zijn.

De minister is samen met de sprekers tevreden over de minder strenge toepassing van het Cultuurpact.

– Statuut van de beeldende kunstenaar

De heer Dany Vandenbossche is tevreden over de oprichting van een loket dat beeldende kunstenaars zal helpen bij al hun vragen over hun statuut.

Mevrouw Niki De Gryze en de heer Bob Verstraele informeren wat de verhouding is bij de verdeling van de subsidies aan het Kunstenaarsloket.

De minister antwoordt dat er bij de start twee medewerkers zijn, en er later drie zullen komen die vanuit Werkgelegenheid ter beschikking worden gesteld via een loonsubsidie. Er wordt 258.000 euro uitgetrokken vanuit Cultuur. Er moet ook nog een kleine bijdrage komen van de sociale partners. Samen gaat dat over een team waar 6 à 8 medewerkers zullen kunnen werken ten behoeve van al de problemen waar kunstenaars mee geconfronteerd worden. Het loket heeft een doorverwijs- en kruispuntfunctie tussen artiesten, organisatoren, interimkantoren en anderen, en tegelijkertijd een waakhondfunctie ten opzichte van de federale wetgever en de sociale zekerheid om het toepassingsgebied te verruimen en te preciseren.

4.6 Bespreking programma 72.1 Filmbeleid en Audiovisuele Cultuur

De heer Jo Vermeulen informeert hoe eenmalig de eenmalige kredietverlaging van het Vlaams Audiovisueel Fonds is. Hij verwijst naar de zogenaamde eenmalige verlaging van de dotatie van het Vlaams Fonds voor de Letteren.

De minister antwoordt dat het de volgende regering is die hierover zal beslissen. Er is in elk geval niet afgesproken dat de kredietverlaging nog zal gebeuren. De beheersovereenkomst biedt overigens een objectieve basis waarop de dotatie kan worden gebaseerd.

5. Indicatieve Stemming

De aan de commissie toegewezen onderdelen van de begroting, zoals opgenomen in de commissiemappen, worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 8 stemmen.

DEEL II. MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

1. Toelichting door de heer de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken bij de beleidsbrief Monumenten, Landschappen en Archeologie, beleidsprioriteiten 2003-2004.

1.1 Inleiding

Het onroerend erfgoed van Vlaanderen vormt het meest tastbare deel van ons cultuurarchief. Het omringt ons, we komen er dagelijks mee in aanra-

king, het is het meest wezenlijke, minst abstracte deel van onze culturele identiteit. Als nalatenschap van vorige generaties vormt het ons collectief geheugen en geweten. De minister meent dat het onze plicht is om dit erfgoed integraal en respectvol te beheren.

De zorg voor het onroerend erfgoed draagt bij tot de kwaliteit en de leefbaarheid van onze maatschappij, zonder de inherente dynamiek te verhinderen. Gerestaureerde en gepast herbestemde monumenten worden aantrekkingspolen voor activiteit, beschermde landschappen geven ademruimte. De burger noteert deze positieve effecten en weet ze naar waarde te schatten. Zo worden de geleverde inspanningen verantwoord.

Door de praktische integratie van het beheer van het archeologisch erfgoed in de afdeling Monumenten en Landschappen, met het decreet van 28 februari 2003 tot wijziging van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium is de afdeling Monumenten en Landschappen sinds midden 2003 bevoegd voor het hele spectrum van de onroerende erfgoedzorg. Het uitwerken van een gepast beleid en beheer voor ons bodemarchief vormt een belangrijke uitdaging voor de komende jaren.

De minister zal de voornaamste realisaties van dit jaar toelichten, samen met de verschillende beleidsopties voor volgend jaar. Deze zijn in meer uitgebreide vorm ook terug te vinden in de beleidsbrief.

1.2 Nieuwe uitdagingen krijgen vorm

Omdat het onroerend erfgoed deel uitmaakt van onze leefomgeving, die niet statisch is maar voortdurend in beweging, wordt het met verandering geconfronteerd. In tegenstelling tot wat zijn naam doet vermoeden is het onroerend erfgoed hierdoor vluchtiger dan verwacht. Kostbare erfgoedwaarden vallen jammer genoeg nog al te vaak ten prooi aan ondoordachte ruimtelijke ontwikkelingen.

Als we willen “erven met eerbied”, dan moet de zorg voor het onroerend erfgoed resoluut de kaart van de ruimtelijke ordening trekken. De voorbije jaren zijn een aantal initiatieven en proefprojecten opgestart die een kwaliteitsvolle verankering van erfgoedkenmerken in de ruimtelijke ordening nastreven. Zo werden projecten voorzien rond integratie van onroerend erfgoed en landschap in gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en rond het beheer van stads- en dorpsgezichten. Ook wordt onderzocht hoe de inventaris ‘*Bouwen door*

de eeuwen heen’ geïmplementeerd kan worden in de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen door opname van geactualiseerde gegevens van deze inventaris in de landschapsatlas. Tevens wordt onderzocht hoe de landschapsatlas kan worden uitgebouwd tot een gebiedsdekkende inventaris van al het zichtbare en onzichtbare onroerende erfgoed dat in Vlaanderen aanwezig is.

De afdeling Monumenten en Landschappen is sinds midden 2003 ook bevoegd voor het beheer van het bodemarchief. In 2004 zullen 11 beheersarcheologen op het terrein aan het werk zijn. De lokale erfgoedzorg wordt gestimuleerd, door een startsubsidie voor intergemeentelijke archeologische diensten. In 2003 werden ook de eerste beschermingsdossiers voor archeologische sites gerealiseerd.

1.3 Sensibilisering

Sensibilisering is onmisbaar om het maatschappelijke draagvlak voor de zorg voor het onroerend erfgoed te blijven garanderen. Het rijk geïllustreerde tijdschrift van de afdeling Monumenten en Landschappen, is in dit verband een vaste waarde, net als de verschillende publicaties die elk jaar worden uitgebracht.

Dit jaar werden 7 nieuwe brochures voorbereid met tekst en uitleg bij de wet-en regelgeving. Open Monumentendag, met 'Steen' als thema in 2003, wordt verruimd en zal vanaf 2004 bijzondere aandacht hebben voor landschapszorg en archeologische monumentenzorg, met het thema 'Van nature een monument'.

De Vlaamse Monumentenprijs vierde dit jaar zijn tiende verjaardag. Winnaar was de Antwerpse Academie voor Schone Kunsten. Naar aanleiding van 10 jaar Monumentenprijs werd een samenwerking met Klara opgezet : tijdens het radioseizoen 2003-2004 komt elke maand een winnaar van de Vlaamse Monumentenprijs aan bod.

Ook het handhavingsbeleid werd verder op punt gesteld. Om efficiënter te kunnen optreden bij misbruiken in de monumenten- en landschapszorg, werd recent het decreet tot wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten door het Vlaamse parlement goedgekeurd. Dit mini-decreet moet het handhavingsbeleid inzake monumenten en stads- en dorpsgezichten afstemmen op dat van ruimtelijke ordening, zij het evenwel met eigen accenten. Inbreuken worden voortaan strenger bestraft.

Bijzondere aandacht ging het afgelopen jaar naar de boomverzorging en naar de historische tuinen en parken, waarvoor uniforme regels voor de bescherming werden uitgewerkt. Tijdens de afgelopen legislatuur werden 269 historische parken en tuinen beschermd.

Voor het beheer van het funerair erfgoed worden in 2004 eveneens richtlijnen opgesteld.

1.4 Monumentenzorg

1.4.1 Inventarisatie en bescherming

De inventarisatie van het bouwkundig erfgoed van Vlaanderen is bijna voltooid. Midden 2003 werden de provincies Antwerpen en Limburg volledig in kaart gebracht voor wat het veldwerk betreft. De uitwerking van de verkregen informatie zal ten laatste afgerond zijn eind 2003. De provincie Oost-Vlaanderen volgt in 2004. De inventarisatie van de provincie West-Vlaanderen heeft een langere looptijd en zal in 2008 beëindigd worden.

De sinds 1999 gestarte inhaalbeweging inzake inventarisatie werd onvoorwaardelijk verbonden aan een versneld beschermingsbeleid. Hierdoor is het aantal definitief beschermde monumenten in 2003 gestegen tot 8328. Daar komen nog 316 beschermde stadsgezichten en 1055 beschermde dorpsgezichten bij. Dit beschermingsbeleid zal onverminderd verder gezet worden.

1.4.2 Onderhoud en restauratie

Op het vlak van het onderhoudsbeleid vallen enkele vernieuwingen te noteren. Voor grootschalige monumenten kan gewerkt worden met meerjaren-onderhoudsplannen. Hieraan kan een onderhoudsenveloppe gekoppeld worden, die de administratieve handelingen voor het aanvragen van een premie voor de eigenaar tot een minimum beperkt.

Onder onderhoudswerken ressorteren voortaan ook werkzaamheden aan niet als monument beschermde kenmerkende erfgoedelementen in beschermde stads- en dorpsgezichten. Bijzondere aandacht zal ook gaan naar waardevol niet-beschermd funerair erfgoed.

Op 20 september 2002 werd een aangepaste restauratiepremieregeling goedgekeurd. De aangepaste premieregeling biedt een antwoord op de nieuwe beleidsaccenten die de voorbije jaren in de monumentenzorg zijn gelegd. Zo werden de begrippen 'open monument' en 'open-monumentenvereniging' geïntroduceerd.

Voortaan kan een premie worden verkregen voor promotionele projecten. Een geïntegreerde financiering van restauraties wordt mogelijk. Duurzame ontwikkeling wordt nagestreefd, door voortaan ook financiële steun te verlenen voor werkzaamheden die het monument beter toegankelijk maken met het oog op onderhoud. Integrale kwaliteitszorg is het streefdoel: er worden middelen verleend om voorafgaand onderzoek uit te voeren. De selectie van ontwerpers en uitvoerders moet een vakkundige uitvoering garanderen.

Als voorganger van de onderhoudsenveloppes werden restauratie-enveloppes geïntroduceerd. Ze worden toegepast bij belangrijke monumenten die een grootschalige restauratiecampagne in het vooruitzicht hebben en laten een spreiding van de budgetten toe door een termijnplanning.

1.4.3 Varend erfgoed : stevig aan het roer

Met het decreet van 29 maart 2002 werd de decretale basis gelegd voor de bescherming, het beheer en het behoud van het varend erfgoed. In 2003 werd werk gemaakt van de redactie van het vereiste uitvoeringsbesluit teneinde dit decreet, voor wat het beheersluik betreft, in het voorjaar van 2004 ook effectief operationeel te maken. Tevens werd op basis van de binnengekomen aanvragen een open lijst samengesteld van het te evalueren varend erfgoed en werd de eerste bescherming een feit, namelijk deze voor de Paster Pype te Oostende.

1.4.4 Vlaams erfgoed in internationale context : een constante in het erfgoedbeleid

In 2003 stelde Vlaanderen zijn mandaat als lid van het Werelderfgoedcomité ter beschikking. Toch is er voor ons nog een actieve rol weggelegd. In de komende jaren worden 3 nieuwe items voorbereid voor een eventuele opname op de Werelderfgoedlijst: "De Westhoek en de relictten van de Eerste Wereldoorlog", "De oudste kern van Antwerpen" en de "Kuip van Gent".

1.4.5 Monumentenverenigingen

Het forum voor vrijwilligersverenigingen in de erfgoedsector, is vanaf 2003 bevoegd voor het verstrekken van fiscale attesten voor giften aan erfgoedprojecten.

Monumentenwacht Vlaanderen bouwde in elke provincie een cel interieur uit. De vzw stimuleert regelmatig onderhoud door het opstellen van on-

derhoudsdraaiboeken en werkt mee aan de typebestekken die door de afdeling worden opgemaakt.

Erfgoed Vlaanderen werkt verder aan de uitbouw van een publiekswerking voor de eigen sites.

1.5 Landschapszorg

1.5.1 Decreet erfgoedlandschappen – stappen naar de herwaardering van de landschapszorg en de integratie in de ruimtelijke ordening

Op Europees vlak werd het belang aangevoeld van de integratie van de landschapszorg in de ruimtelijke ordening. De bestaande wetgeving betreffende de landschapszorg was ontoereikend om deze nieuwe, waardevolle tendensen te kunnen opvolgen. Het nieuwe decreet 'Erfgoedlandschappen', waarvan het ontwerp op 10 juli 2003 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd, komt hieraan tegemoet.

Nieuw voor de landschapszorg wordt het behoud van erfgoedlandschappen, via de tussenstap van aanduiding van ankerplaatsen.

De afdeling Monumenten en Landschappen zal in het kader van de integratie van de landschapszorg in de ruimtelijke ordening verder actief meewerken aan de afbakening van de tweede fase van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).

1.5.2 Beschermen en beheer van landschappen

Op 4 april 2003 heeft de Vlaamse regering drie uitvoeringsbesluiten m.b.t. beschermde landschappen goedgekeurd. Door de uitvoeringsbesluiten wordt het beheer van beschermde landschappen geregeld. Belangrijk daarbij is de uitwerking van een premieregeling. 2004 zal een belangrijk jaar worden voor de operationalisering van het premiestelsel. Zo zullen de premie-aanvragen van beheerders voor de uitvoering van werken of de opmaak van landschapsbeheersplannen dienen begeleid, geëvalueerd en verwerkt te worden.

De maatregelen voor de algemene landschapszorg (regionale landschappen, milieuconvenant, beheerovereenkomsten), die in het gewijzigde landschapsdecreet vervat zitten, werden verder op punt gesteld.

Het beschermingsbeleid dat tot op heden werd uitgebouwd, wordt voortgezet. Tussen juli 1999 en 1 oktober 2003 werden 26 landschappen definitief beschermd.

1.5.3 Beleidsondersteunende studies

In het kader van de landschapszorg worden enkele beleidsondersteunende studies voorzien. Het betreft "De bossen van het Land van Turnhout", een historische ecologie van de KULeuven, voorzien voor 2004. Voor hetzelfde jaar is een studie voorzien omtrent nieuwe landschappen, aan de UGent.

Daarnaast wordt gewerkt aan een verfijning van de landschapsatlas en de landschapskenmerkenkaart, en werden proefprojecten uitgewerkt over de integratie van de landschapszorg in de ruimtelijke planning.

1.6 Naar een herBRONning van het I.A.P. en de kenniscel van Monumenten en Landschappen

In 2002 werd de beleidsoptie genomen om een Vlaams Instituut voor het Onroerend erfgoed op te richten dat de naam BRON zal dragen. De effectieve oprichting van deze wetenschappelijke instelling, een symbiose van het huidige Instituut voor het Archeologisch Patrimonium IAP, en het kenniscentrum van de afdeling Monumenten en Landschappen, wordt in de loop van 2004 voorzien.

1.6.1 Instituut voor het Archeologisch patrimonium (IAP)

De werking van het IAP steunt op 4 pijlers : inventarisatie, het veldwerk in de buitendiensten, het onderzoek en de ontsluiting van dit onderzoek.

1.6.1.1 Een centrale archeologische inventaris (CAI) als beleidsinformatie voor ruimtelijke integratie

De centrale archeologische inventaris verenigt alle bestaande informatie over ons bodemarchief en duidt archeologisch waardevolle gebieden aan. Het in kaart brengen van deze waardevolle gebieden laat enerzijds toe om richtlijnen te geven bij ruimtelijke planningsprocessen en anderzijds om een kennisbalans op te maken, die lacunes in de beschikbare informatie aanduidt. Van de CAI wordt ook een versie voor het grote publiek gemaakt.

Eind 2003 is een eerste vlakdekkende archeologische kaart van Vlaanderen klaar, die vanaf januari 2004 op digitale en papieren drager ter beschikking zal zijn. In de schoot van de stuurgroep CAI werd gewerkt aan de opmaak van een systeem om advies te verlenen m.b.t. de integratie van de archeologische waarden in de ruimtelijke planning. Het gaat daarbij om beleidsadviserende kaarten waar-

bij zones worden afgebakend met archeologische voorschriften.

1.6.1.2 Veldwerk

Momenteel zijn in Antwerpen en Vlaams-Brabant belangrijke projecten aan de gang in de historische kern van Mechelen en op het Grijpenveld in Tienen. In Limburg staat het onderzoek van Tongeren centraal, Vlaanderens enige Romeinse stad. In Oost-Vlaanderen krijgt de site Ename bijzondere aandacht. In 2004 is hier de oprichting van een erfgoedcentrum voorzien. Ook met betrekking tot de middeleeuwse stadsite Middelburg wordt een grootschalig onderzoeksproject opgestart.

In West-Vlaanderen werd rond Ieper gestart met de opgraving van de aanwezige WOI-relicten. Het was de eerste maal dat in ons land regulier archeologisch onderzoek gebeurde op dit patrimonium. In de planning van 2004 neemt Oudenburg een belangrijke plaats in. Het veldwerk wordt steeds gekoppeld aan een publiekswerking.

1.6.1.3 Studie en onderzoek

Elke specifieke cel van het IAP heeft haar eigen onderzoeksterrein. De voorbije jaren was het IAP op het vlak van de prehistorische archeologie vooral in de Kempen actief. In samenwerking met de V.U.B. werd ook de analyse van het “urnenveld van Rekem” aangevat.

Sinds 2000 spitst het IAP zich toe op de uitbouw van een nationale referentiecollectie voor Romeins aardewerk. De voorbije jaren ging ook een onderzoeksproject i.v.m. middeleeuws aardewerk van start, gebaseerd op vondstcomplexen uit de regio Oudenaarde. In 2004 worden de resultaten van het onderzoeksproject gepubliceerd in de reeks Monografieën van het IAP.

De cel ‘Natuurwetenschappen’ behartigt de studie van dierlijke resten, alle aspecten van de studie van plantaardig materiaal en de analyse van menselijke resten. Ze richtte zich niet enkel op het verwerven van resultaten uit het onderzoek na opgravingen, maar was ook actief in de methodologische ontwikkeling van de respectieve onderzoeksgebieden.

Op 15 juli 2003 werden maritieme en fluviale archeologie officieel binnen de werking van het IAP opgenomen. Allereerst is een inventaris nodig van wat er nu reeds geweten is over het onderwatererfgoed. Gelet op de grote spreiding van de informatie is netwerking een absolute noodzaak. Dit patrimonium kan rekenen op heel wat belangstelling bij

het grote publiek. In de loop van 2004 wordt een eerste beperkte tentoonstelling gerealiseerd rond dit erfgoed, als voorbode van een groter initiatief in 2006.

Het officiële archeologiebedrijf is al te lang voorbijgegaan aan het onderzoek van relicten uit de “Groote Oorlog”. Ondertussen is de erosie van dit erfgoed aanzienlijk geworden door allerlei bodem-ingrepen en plundering door militariaverzamelaars. Om het resterende bodemarchief te inventariseren, te beheren en te onderzoeken, is een inhaalbeweging nodig en bouwt het IAP een cel WO I-archeologie uit.

1.6.1.4 Ontsluiting van het onderzoek

De verschillende publicaties van het IAP richten zich op verschillende doelgroepen en dragen zo bij tot het creëren van een maatschappelijk draagvlak voor het onderzoek van het instituut.

Het sociale belang van het wetenschappelijk onderzoek van archeologische sites groeit aanzienlijk indien de resultaten worden meegedeeld aan het grote publiek. De inspanningen die op dat vlak worden geleverd via o.a. tentoonstellingen en opendeurdagen maken dat het publiek zich bovendien meer bewust wordt van het belang van onderzoek, de bewaring en de bescherming van het Vlaams archeologisch erfgoed.

Op het vlak van publiekswerking werkt het IAP enkele projecten uit met internationale uitstraling: ICOMOS Charter van Ename; Francia Media; Raversijde; Project 'Herkenrode-abdij' te Hasselt-Kuringen.

Het Instituut richt voortdurend de aandacht op de permanente vorming van zijn onderzoekers en stimuleert de deelname aan internationale en nationale *research*-projecten. De input vanuit andere onderzoeks- en werkgemeenschappen is vitaal om het instituut op een hoog wetenschappelijk niveau te houden. Zulke samenwerking en interactie zullen BRON als wetenschappelijke instelling voor het onroerend erfgoed op het internationale forum plaatsen.

1.7 Kenniscentrum afdeling Monumenten en Landschappen

Reeds in de beleidsnota werd de verwachting geuit om het documentatiecentrum van de afdeling Monumenten en Landschappen uit te bouwen tot een ‘dienstverlenend toegepast wetenschappelijk kenniscentrum’.

In afwachting van de oprichting van BRON werd door wetenschappelijk onderzoek binnen of in opdracht van de afdeling Monumenten en Landschappen intussen een belangrijke aanzet gegeven voor de beoogde kwaliteitsverbetering in de onroerende erfgoedzorg.

Twee projecten van het kenniscentrum vallen in het kader van een integrale erfgoedzorg te situeren. Het betreft het project Renaat Braem en het project Ename.

Eind 1997 schonk architect Renaat Braem zijn eigen woning met volledige inboedel – waaronder een belangrijk stuk van zijn archief – aan de Vlaamse Gemeenschap. Na rijp beraad werd besloten het Renaat Braem Huis een nieuwe functie te geven als huismuseum. Met dit project wilde de afdeling de vele troeven die de schenking in zich draagt maximaal uitspelen en tot een kwaliteitsvolle herbestemming komen. Sinds de opening op 20 januari 2003 bezochten al meer dan 1500 mensen het huis.

Eveneens in het kader van een integrale aanpak, wordt in 2004 een multidisciplinair project aangevat rond de site te Ename. Het resultaat van dit project moet in 2006 uitmonden in een erfgoedcentrum waarvan de archeologische site integraal deel uitmaakt.

De verschillende cellen van het kenniscentrum hebben elk een eigen opdracht die de minister verder toelicht.

Inzake inventarisatie van het bouwkundig erfgoed wordt enerzijds gewerkt aan het actualiseren van de bestaande inventarisgegevens en anderzijds aan het aanvullen van de inventaris van het bouwkundig erfgoed met thematische onderzoeksopdrachten. Zo zal er in de toekomst aandacht zijn voor materiële getuigenissen van WOI in West-Vlaanderen en voor architectuur uit de periode '45-'70. Daarnaast worden de inventarissen ontsloten via budgetvriendelijke PDF-publicaties en via het internet.

De cel architectuur wordt ingezet bij bijzondere restauraties met betrekking tot monumenten die eigendom zijn van de Vlaamse Gemeenschap. Anderzijds dient dit bureau ook vastgelopen restauratiedossiers op te lossen. De conserveringsploeg zet zich in om interieurs en kunstwerken, die met onmiddellijk verval of vernietiging bedreigd worden, in extremis te redden.

De cel vakmanschap ziet door projectwerking toe op de invulling van vormingsbehoeften in verband met de bevordering van het vakmanschap bij werkzaamheden aan beschermde monumenten.

De afdeling Monumenten en Landschappen heeft in 2003 een overeenkomst gesloten met de SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) ten einde gezamenlijk een beroepenstructuur op te stellen voor de beroepen en ambachten die ressorteren onder de restauratiesector. Het Kenniscentrum zal voor elk van deze beroepen een beroepsprofiel ontwikkelen of actualiseren. De beroepsprofielen moeten in de eerste plaats dienen als de basis voor de ontwikkeling of optimalisering van kwaliteitsgerichte opleidings- en bijscholingsprogramma's die afgestemd zijn op de noden van de arbeidsmarkt.

De cellen orgels, klokken en torenuurwerken, funerair erfgoed, landschapsonderzoek en historische parken en tuinen staan in voor de inventarisatie en de bescherming van het gelijknamige patrimonium.

1.7.1 Publieke ontsluiting

Ook op het vlak van de publiekswerking is er een belangrijke taak voor het Kenniscentrum weggelegd.

Tijdens de voorbije legislatuur is de website 'monumenten-, landschapszorg en archeologie in Vlaanderen' uitgegroeid tot dé referentiesite voor het onroerend erfgoed in Vlaanderen. De website wordt voortdurend aangevuld. In 2003 werd de themasite over het Renaat Braem Huis toegevoegd in drie talen. Ook werd een project gerealiseerd in samenwerking met Frankrijk en de andere Belgische gewesten rond het historisch orgel. Tenslotte werd in 2003 ook nog de publiekssite van de C.A.I. gelanceerd. Deze site wil inzicht geven aan het grote publiek in de informatie die via de C.A.I. wordt verzameld. Voor 2004 wordt een grondige herwerking van de globale website voorzien, waarbij BRON een eigen deelsite zal krijgen.

2. Algemene en artikelsgewijze bespreking

– Beoordeling van de beleidsbrief

De heren Jo Vermeulen, Peter De Ridder en Peter Gysbrechts bevestigen dat in de huidige legislatuur erg veel is gebeurd rond het beleidsdomein monumenten en Landschappen. Inzake bescherming, handhaving en onderhoud is een grote vooruitgang geboekt. Het beleid van Monumenten en Land-

schappen werd bovendien nauwgezet ingepast in het globale beleid met ingewikkelde verwevingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en openbare werken.

De minister wijst erop dat de opdracht van Monumenten en Landschappen niet meer wordt gefocust op een op zichzelf staand monument. De opdracht wordt veel ruimer ingevuld dan het monument zelf, met ook de inplanting in het landschap, karakteristieke eigenschappen van dorpen en de inplanting van het klein historisch erfgoed. Daarnaast worden ook afspraken gemaakt met o.a. Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken. Dit is een zeer positieve evolutie.

- Een algemeen beschermingsbeleid, los van de beschikbare middelen

De heer Jo Vermeulen merkt op dat de middelen over de laatste jaren sterk zijn toegenomen. De begroting 2004 zet echter toch duidelijk de rem op deze positieve evolutie. Spreker is het wel eens met de minister dat het beschermingsbeleid los moet staan van de beschikbare middelen. Anders kan er geen vaste beleidslijn inzake beschermingen worden aangehouden.

De minister bevestigt dat het beschermingsbeleid los moet staan van de beschikbare middelen. Deze hebben immers niets te maken met de waarde van een monument voor het nageslacht. Met de bescherming wordt een beheerskader opgezet, dat toelaat om preventief door middel van onderhoudsbevorderende maatregelen (zoals de fiscale stimulus) het behoud van het monument te verzekeren. Bovendien geeft een pro-actieve bescherming de eigenaar rechtszekerheid.

Wanneer restauraties zich opdringen, is de budgettaire band er wel. De lasten van een restauratie worden over verschillende jaren gespreid. Hiervoor worden in de begroting de nodige vastlegingskredieten voorzien. Daar deze sinds 1999, én in het bijzonder in 2000 en 2001, sterk zijn gestegen, hadden de ordonnanceringskredieten met eenzelfde tempo moeten stijgen. In 2004 is er een structurele stijging van de ordonnanceringskredieten voorzien. Deze stijging is echter nog onvoldoende om het uitbetalingsritme van de premievoorschotten ingevolge de in het kader van een inhaalbeweging toegenomen restauraties bij te houden.

Ook de minister is daarom vragende partij dat de engagementen van de voorbije jaren worden vertaald in een substantiële verhoging van de ordon-

nanceringskredieten. Deze discussie zal zeker bij de begrotingscontrole 2004 moeten worden gevoerd. De minister wijst in dit verband op het multiplier-effect zolang de subsidiëring voor restauratiedossiers wordt gekoppeld aan gelijklopende investeringen van provincies en gemeenten. Om voor de hand liggende redenen zijn het in deze sector immers hoofdzakelijk lokale en ambachtelijke bedrijven die de opdrachten uitvoeren, wat de nodige terugverdieneffecten genereert. Deze vele kleine bedrijven creëren samen een enorme werkgelegenheid.

In 2003 waren er 33 miljoen euro ordonnanceringskredieten. In 2004 bedragen deze 40 miljoen euro. Er is dus een stijging, maar deze is onvoldoende om gemaakte afspraken na te leven.

- Herbestemming van kerkelijke monumenten

De heer Bob Verstraete verwijst naar pagina 13 van de beleidsbrief waar punt 1.9 gewijd is aan projecten voor het kerkelijk erfgoed. Spreker informeert of de studies waarnaar wordt verwezen, ook beschikbaar zijn voor de commissieleden.

De minister deelt mee dat KADOC werd belast met een onderzoeksproject. De resultaten zijn echter nog niet volledig beschikbaar. Met het kerkelijk erfgoed moet erg omzichtig worden omgesprongen. Er is de religieuze functie die bijvoorbeeld parochiale kerken nog steeds vervullen, maar dan wel voor veel minder mensen dan vroeger. Daarnaast is er ook de emotionele waarde van de kerk als centrum van de meeste dorpen, en die los staat van de religieuze overtuiging.

Een ander probleem is volgens de minister het enorme aantal kerkelijke monumenten, waarbij een praktische oplossing zich opdringt.

De heer Peter Gysbrechts wijst op een mogelijke onrechtvaardigheid indien zich een restauratie opdringt. Sommige kerken zijn immers geklasseerd wat specifieke fondsen genereert bij een restauratie. Dit is niet het geval voor een (nog) niet erkend, maar even waardevol monument. In dit laatste geval moet de stad of gemeente zelf instaan voor de restauratiekosten.

De minister meent dat de herbestemming van het gebouw, zowel voor de kerkelijke overheid als de stad of gemeente, een interessante optie kan zijn. Met de kerkelijke overheid werden hierover reeds gesprekken gevoerd, waaruit bleek dat dit niet wordt afgewezen, op voorwaarde dat de toekomstige functie geen antipode is van de oorspronkelijke

bestemming. Dit opent mogelijkheden in onder meer het culturele kader en inzake woonbestemming. Dit alles wordt mee onderzocht in de eerder aangehaalde studie.

De minister verwijst ook naar het ontwerp van decreet op de erkende erediensten dat spoedig aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd, en waar gekozen wordt voor een lokale centralisatie van de besturen van deze erediensten. Kleine kerkfabrieken blijven bestaan, maar passen in een overkoepelende structuur binnen de stad of gemeente. Deze overkoepelende structuur zal concrete afspraken met de gemeentelijke overheden maken, waarbij bepaalde opties kunnen worden genomen.

Er bestaan reeds een aantal pilootprojecten, zoals de herbestemming van een parochiekerk nabij Diksmuide, die zal fungeren als stadsarchief. Met de begeleiding van dergelijke projecten hoopt de minister het dossier van de herbestemming van het kerkelijk erfgoed verder bespreekbaar te maken.

3. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen onderdelen van de begroting, zoals opgenomen in de commissiemappen, worden unaniem aangenomen met 8 stemmen.

DEEL III. : MEDIA

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, bij de beleidsbrief Media, beleidsprioriteiten 2003-2004

1.1 Inleiding

De minister verwijst naar het regeerakkoord dat een aantal duidelijke doelstellingen formuleerde. Deze doelstellingen kregen intussen concrete vertaling op het terrein, of zijn momenteel in volle uitvoeringsfase. Daarnaast zijn er nog enkele nieuwe initiatieven die in de komende maanden gestalte moeten krijgen.

De begrotingsvoorstellen voor het jaar 2004 vertonen op het eerste zicht een grote gelijkenis met 2003. Toch zijn er een aantal verschuivingen betreffende een viertal belangrijke doelstellingen die later zullen worden toegelicht.

De minister herinnert eraan dat de voorbije jaren – vertrekkende vanuit het Vlaams regeerakkoord –

in het teken stonden van een modern, gewapend Vlaams Medialandschap binnen Europa, met een toenemende globaliserende en convergerende (media)omgeving. Momenteel wordt de epiloog van dit mediabeleid geschreven dat vier jaar geleden grosso modo drie doelstellingen voor ogen had : het in stand houden van een pluriform en Vlaams medialandschap ; de vrijwaring van de toegang tot een divers en kwaliteitsvol informatieaanbod ; waarbij tevens technologische innovaties en nieuwe mediatoeepassingen voluit worden geïntegreerd om een duale maatschappij tegen te gaan.

1.2 Liberalisering van het medialandschap

De minister herinnert eraan dat in 2000 eindelijk een rechtsgrond gecreëerd werd voor landelijke radio, en in 2002 voor regionale particuliere radio-omroepen. Dit betekende een duidelijke innovatie ten opzichte van het beleid dat jarenlang in het teken stond van kleinschalige radio, met nadelige gevolgen op het vlak van het zendcomfort en de economische leefbaarheid.

Tijdens de hoorzitting in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport met een aantal lokale radio's werd duidelijk gevraagd dat het beleid 'iets zou doen' betreffende de particuliere radio-omroepen. Gevolggevend aan deze noodkreet werd in 2003 extra werk gemaakt van de operationalisering van een nieuw frequentieplan en de voorbereiding van een nieuwe erkenningsronde voor de particuliere radio-omroepen. Deze stappen moeten het landschap voor de komende negen jaar voldoende technische zekerheid en rechtszekerheid geven. Het kader is er, nu is het aan de omroepen om zich te manifesteren.

Concreet betekent dit dat Vlaanderen, gebruik makend van de ganse FM-band, naast de ruimte voor openbare omroep ook de weg heeft vrijgemaakt voor de invoering van vijf particuliere regionale radio's. Daarnaast zijn er ook particuliere stedelijke radio-omroepen met voldoende vermogen, en 294 lokale radio-omroepen die in de ganse FM-band kunnen worden ondergebracht. Op 18 juli 2003 werd het besluit goedgekeurd waarbij het frequentieplan en de frequentiepakketten werden vastgesteld. Als gevolg hiervan zullen voortaan groot-schalige commerciële initiatieven mogelijk zijn, gaande van landelijke radio over regionale radio tot degelijke stedelijke radio.

De minister stelt dat op vraag van de Commissie voor Cultuur, Media en Sport ook rekening werd gehouden met de wens om kleinschalige initiatieven niet te beknotten. De kleinschalige radio (100

Watt, en vaak gericht op een zeer beperkte en lokale gemeenschap), behoudt meer dan voldoende kansen omdat het Low Power Agreement in de bovenband werd behouden. Een maximaal aantal lokale frequenties werd behouden.

De samenwerkingsverbanden in functie van de leefbaarheid werden evenmin uitgesloten, met dien verstande dat een minimum aan lokale invulling en eigenheid een erkenningsvoorwaarde is. Een derde landelijk net – zo werd steeds gesteld en werd ook in de deze commissie ten overvloede bekrachtigd – kon niet worden toegelaten.

De procedure tot het afleveren van erkenningen aan lokale en regionale radio's werd deze zomer gestart met de oproepen in het Belgisch Staatsblad van het Vlaams Commissariaat voor de Media (VCM). Het is de bedoeling om de procedure hieromtrent af te ronden tegen eind 2003.

- Rol van het VCM bij de lopende erkenningsronde

De minister wijst erop dat het decreet van 4 juni 2003 inzake erkenningen van particuliere radio's (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1620*), de beslissingsbevoegdheid van het Commissariaat inzake omroep-erkenningen beperkt werd tot een conformiteitscontrole. In het decreet wordt dan ook nader bepaald dat de bevoegdheid om de erkenningen van landelijke, regionale en lokale radio-omroepen af te leveren onder de bevoegdheid van de Vlaamse regering ressorteert.

- Coördinatie van het frequentieplan

De minister deelt mee dat het Vlaamse frequentieplan nationaal en internationaal ter coördinatie werd voorgelegd, en positief werd gecoördineerd.

Vanuit deze optiek is het niet langer aanvaardbaar dat vanuit de Franse Gemeenschap op het hoogste niveau gemaakte afspraken opnieuw in vraag worden gesteld. Evenmin kan worden aanvaard dat coördinatieafspraken worden genegeerd of niet worden beantwoord binnen een redelijke termijn, en dat anderzijds overtredingen van de Franstalige radio's, zoals bijvoorbeeld Contact-Inter, worden gedoogd. De gevolgen van dergelijk beleid zijn nefast voor de Vlaamse radio's. Net als zijn voorganger pleit de minister daarom voor het correct toepassen van het KB van 10 januari 1992. In verband met deze problematiek is het hoopgevend dat het BIPT zoekt naar een oplossing.

De minister neemt zich voor om deze problematiek van dichtbij te blijven opvolgen, zoals steeds al het geval was.

1.3 Toezicht op de media

- Herstructurering van het toezicht op de mediasector

De minister wijst erop dat momenteel heel wat verschillende organen bevoegd zijn voor de uitoefening van het mediatoezicht binnen de Vlaamse mediaregelgeving: het Vlaams Commissariaat voor de Media, de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie en de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor Radio en Televisie. Daarnaast is er ook de Raad voor Journalistiek die als zelfregulerende instantie toeziet op de journalistieke deontologie.

Doorheen de jaren bleek echter dat de burger de weg naar deze toezichtsorganen moeilijk vond. Onduidelijkheid en onwetendheid over de exacte functie van desbetreffende organen had als gevolg dat vaak terechte klachten bij het verkeerde toezichtsorgaan werden ingediend. Om dit alles in de toekomst te vermijden werd geopteerd voor een reorganisatie van de organen belast met het mediatoezicht. Het doel is transparantie en meer zichtbaarheid naar de burger.

De reorganisatie werd uitgetekend in een ontwerp van decreet dat een samenvoeging beoogt van alle organen belast met het toezicht op de mediaregelgeving in het Vlaams Commissariaat voor de Media. Het nieuwe orgaan zal bestaan uit drie kamers, namelijk: een algemene kamer, een kamer geschillenraad en een kamer kijk- en luisterraad. De Raad voor Journalistiek blijft bestaan als onafhankelijke instelling.

Om betwisting inzake bevoegdheden te voorkomen wordt op grond van het principe "non bis in idem" voorgesteld dat eenzelfde klacht slechts door één kamer zal worden behandeld.

Bijkomend en als bijzonderheid kan hieromtrent meegedeeld worden dat eenzelfde klacht ingediend zowel bij het Commissariaat als bij een onafhankelijke instelling van zelfregulering, meer specifiek de Raad voor Journalistiek, bij de Geschillenraad opgeschort wordt. De Geschillenraad behoudt weliswaar de mogelijkheid om te oordelen of er op basis van het resultaat van het onderzoek van zelfregulering, nog een grond is om uitspraak te doen. De Raad voor Journalistiek heeft de mogelijkheid uit te groeien tot een respectabel orgaan van zelfregulering.

De Geschillenraad kan, indien nodig, toch nog een uitspraak doen. De bevoegdheid van deze raad, die steeds degelijk heeft gewerkt, wordt op die manier in eerste instantie niet volledig uitgehold. Op termijn zal worden onderzocht of deze regeling voldoende werkbaar is.

– Situering binnen BBB

De minister stelt dat betreffende de beschreven herstructurering van het media-toezicht nog één probleem moet worden opgelost. Dit betreft de relatie tussen het VCM en de plannen van de regering betreffende het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). De noodzakelijke afstemmingsbesprekingen zijn bezig en de aliniëring van het ontwerpdecreet op de principes van BBB, die in principe geen sui-generis-regeling voorziet, is inmiddels voorbereid. Overeenkomstig de principes inzake BBB is het VCM een orgaan van controle, toezicht en sanctionering, en worden de opdrachten van de administratie in essentie een beleidsvoorbereidende taak. De bespreking van het overeenstemmende ontwerp van decreet wordt voorzien voor het voorjaar van 2004.

Voor de herstructurering van het VCM is op de begroting 2004 de som van 300.000 euro vrijgemaakt, om te voorzien in een degelijke omkadering. Voor de volgende jaren zou dit bedrag verdubbeld worden bij volledige operationaliteit. Het systeem van plaatsvervangers zal verdwijnen. Daartegenover komt wel een permanente uitgebreide zowel inhoudelijke als administratieve ondersteuning, en een uitbreiding met mediadeskundigen naast de huidige magistraten.

– Mediamonitoring inzake concentraties : het knipperlichtenmodel

De minister herinnert eraan dat het ook de bedoeling was om de monitoringfunctie inzake mediaconcentratie aan het VCM toe te kennen. Hieromtrent bestaan echter nog steeds een aantal vragen zowel bij de media-actoren zelf (die werden gevraagd naar aanleiding van het knipperlichtenmodel) als bij het VCM o.m. wat betreft de bevoegdheid.

Een en ander moet volgens de minister ook bekeken worden in het licht van de omzetting van het Europese telecompakket dat voorschrijft dat een Nationale Regelgevende Instantie (NRI) met een taak van marktdefinitie en marktanalyse zou moeten worden belast alsook in het licht van de oefening BBB.

De minister is benieuwd naar de reacties van de media-actoren en de commissieleden.

1.4 Omzetting van het telecompakket in eigen regelgeving

De minister stipt aan dat het Europese telecompakket nog in eigen regelgeving moet worden omgezet. Het betreft een pakket maatregelen die in essentie tot het domein van 'telecommunicatie' behoren (federaal domein), doch die ten gevolge van de toenemende convergentie tussen omroep en telecom, ook een gedeeltelijke omzetting behoeven op gemeenschapsniveau inzake omroep. In dit kader betreurt de minister dat vanuit de federale overheid tijdens de voorbije legislatuur nauwelijks werd ingegaan op de vraag tot maximale afstemming van de regelgeving. Een balkanisering van de regelgeving die het voor markspelers moeilijk maakt nieuwe initiatieven en diensten te ontwikkelen, is zowel op technisch vlak als op juridisch vlak immers nefast.

Omdat een concreet federaal initiatief uitbleef werd vanuit de Vlaamse regering een eigen ontwerp van decreet uitgewerkt dat vrij omvangrijk is en de mediawetgeving grondig van uitzicht zal doen veranderen. Het ontwerp kreeg intussen alle vereiste adviezen en kan dit jaar definitief door de regering worden goedgekeurd en ingediend worden in het Vlaams Parlement. Hiervoor moet evenwel nog één element worden uitgeklaard en dat heeft betrekking op de positie van een zgn. NRI binnen het decreet Beter Bestuurlijk Beleid.

De omzetting van het telecompakket zal evident voorwerp uitmaken van aparte commissievergaderingen, toch wil de minister kort aanhalen dat deze omzetting de mediawetgeving naar de vorm en inhoud aanzienlijk zal modifieren. Er zullen nieuwe categorieën van diensten worden ingevoerd ; nieuwe terminologie en definities worden ingevoegd.

De minister hoopt dat deze bevestigde trend in de rechtspraak enerzijds en de naar convergentie evoluerende technologie anderzijds de federale overheid zal aanzetten tot meer overleg met de Gemeenschappen.

1.5 Informatiemaatschappij

De veranderende informatiemaatschappij omvat volgens de minister niet alleen de toenemende convergentie, maar ook de digitalisering en verdere ontwikkeling van de kennismaatschappij. De beleidsnota besteedt hier veel aandacht aan. Bij de

redactie van het regeerakkoord in 1999, werd nagedacht over de vraag hoe de immense digitale kloof kon worden verkleind. Toegang tot “informatie” is essentieel in onze moderne samenleving. ICT en e-netwerken creëren nieuwe vrijheden en tal van nieuwe mogelijkheden om zich sneller en beter te ontplooien. Ze bieden de burger een gigantisch venster op de wereld, en zijn onmisbaar voor de competitiviteit van onze bedrijven. Digitalisering is ook een krachtig hulpmiddel voor de overheid om efficiënt en transparant te werken en te communiceren.

Het was dan ook vanuit deze bekommernis dat de Vlaamse regering eerder al startte met proefprojecten rond e-vrt en in juli van dit jaar het project ‘Vlaanderen Interactief’ goedkeurde. Niettegenstaande de financiering ervan vanuit het domein innovatie, is het toch belangrijk om hier de aandacht op te vestigen. Een zogenaamde kruisbenadering of kruisbestuiving tussen innovatie en media kan immers voor de Vlaamse media-industrie in de komende jaren een enorme opportuniteit bieden.

Met dit project slaan de belangrijkste publieke en privé-spelers in Vlaanderen, samen met de Vlaamse overheid, immers de handen in elkaar om een model met open standaarden te ontwikkelen.

De minister vindt dit een boeiende uitdaging, maar benadrukt dat alles nog in een test- en ontwikkelingsfase zit.

Om tijdig beleidsmatig te kunnen sturen, wordt in de komende maanden in opdracht van de minister door de administratie gewerkt aan een concrete opvolging van het digitaal actieplan, dat o.m. versterkt zal worden met een permanente ambtelijke werkgroep. De administratie zal in de komende maanden, naast de opvolging van iDTV, tevens nauw samenwerken met de cel e-government en zal op zoek gaan naar een samenwerkingsformule. Eventueel komt er een beperkt permanent comité met sectorvertegenwoordigers dat als denktank zal kunnen fungeren en geschikte beleidsmaatregelen zal kunnen voorstellen bij dit proces. Het eFl@nders-actieplan voorziet anderzijds voldoende werkings – en communicatiemiddelen.

1.6 Afzwakking van de must-carry-regeling

In de plaats van het ruime assortiment aan zenders die momenteel in Vlaanderen van de must-carry regelgeving genieten, is de Europese Commissie voorstander van een proportionele en zeer transparante must-carry-regel waaronder volgens de

commissie als het ware enkel de omroepprogramma’s van de openbare en de regionale omroepen zouden kunnen worden behouden. Het ontwerp van decreet tot omzetting van de telecomrichtlijnen past het bestaande must-carry-regime aan, aan de vereisten van de Europese Commissie en zoals die zijn opgenomen in de Universeledienstrichtlijn.

1.7 Steun aan de geschreven pers

- Projecten ter valorisering van de opleiding, en Krant in de Klas

De minister wenst in het mediabeleid pluriformiteit en performantie na te streven. Ook de Vlaamse geschreven perssector draagt hiertoe uiteraard bij. Daarom is een optimale samenwerking nodig met de geschreven perssector. Deze intentie tot samenwerking wordt omschreven in een nieuw protocol ter vervanging van het op 31 december 2002 afgelopen protocol met de geschreven pers. Dit nieuwe protocol is o.m. gericht op de vrijwaring en het verder uitbouwen van kwaliteitsvolle en autonome redacties. De Vlaamse regering en de Vlaamse geschreven perssector wensen samen te werken aan de opbouw van de noodzakelijke competenties, alsook aan de valorisatie van de redactionele output, mede door het inschakelen van aangepaste middelen. Naast de bestaande ondersteuningsinitiatieven zoals voor de Raad voor Journalistiek, het Fonds Pascal Decroos, de VVJ en andere, stelt de Vlaamse regering een bedrag van 1.400.000 euro ter beschikking voor initiatieven die hiertoe bijdragen, daar waar dit de voorbije jaren tot 900.000 euro beperkt was.

Dit jaar vindt deze samenwerking zijn uitwerking in twee projecten : Als eerste is er de oproep die het bij de “éminence grise” van het Vlaamse redacteurskorps aanwezige collectieve geheugen valoriseert en vrijwaart. De ingediende projecten zorgen voor het efficiënt aanwenden van menselijk kapitaal dat aanwezig is bij ervaren en geroutineerde redactiemedewerkers ; betere opleiding en bijscholing van jonge redacteurs zal de uitkomst van dit project zijn. Ten tweede is er het leesbevorderingsproject “Krant in de Klas” dat er sinds dit schooljaar voor zal zorgen dat scholieren van de twee laatste jaren in het secundair onderwijs de kans krijgen om op een kritische wijze te leren omgaan met de geschreven pers. Het project KIK zal concreet zijn uitwerking vinden in een werkboek en in gratis verspreide krantenpakketten. Er is een ondersteuning van 500.000 euro. Het project loopt in samenwerking met de minister van Onderwijs.

- Stimulering van een pluriforme en kwaliteitsvolle redactie

In het verlengde van de Europese regelgeving wil de minister ook initiatieven nemen om de kwaliteit en de pluriformiteit van de media, te organiseren vanuit één punt binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Meer specifiek gaat het hier over steun ten bate van de productie van pluriforme, kwaliteitsvolle redactionele output en steun die gelieerd is aan de verruiming en het wekken van de kritische zin van het publiek. Buitenlandse voorbeelden zoals het Nederlandse ‘bedrijfsfonds voor de pers’ kunnen hierbij tot inspiratie dienen. Ter voorbereiding hiervan gaf de minister reeds opdracht aan de administratie om te komen tot een actualisering van het onderzoek van de financiële stromen naar de perssector. Voor de begrotingsjaren 2001, 2002 en 2003 zullen o.a. de totale subsidiëring en reclame- en/of advertentiebestedingen in kaart gebracht worden.

Er zal daarenboven worden gewerkt aan een oplossing voor hindernissen die men nu ondervindt bij het vlot uitwerken van steunmaatregelen aan de geschreven pers en de communicatie daaromtrent naar Europa. Door een eventueel decreet kan – onder een eenmalig door Europa goedgekeurde koepel, en binnen een vastgelegde marge – een steunmaatregelenbeleid worden uitgevoerd.

1.8 VRT

De minister verwijst naar de jaarlijkse rapportering van de beheersovereenkomst van de VRT die op 2 december 2003 in de commissie zal worden georganiseerd. De minister wenst hier niet op vooruit te lopen. De financieringsenveloppe ligt vast conform de beheersovereenkomst tot 2006. Tijdens de begrotingsbespreking kunnen hier eventueel aanvullende vragen over worden gesteld.

1.9 Besluit

De minister besluit dat de komende maanden in het teken staan van de erkenning en implementatie van de radio-omroepen, de integratie van het mediatoezicht, het nieuwe protocol met de geschreven perssector en het debat rond de omzetting van telecompakket.

Het is de bedoeling dat de Vlaamse consument (kijker, lezer en luisteraar) kan blijven genieten van een Vlaams en divers aanbod, ook in een convergerende media-omgeving.

De mediasector speelt een centrale, zelfs beïnvloedende, rol in de moderne democratische maatschappijen zowel bij de ontwikkeling als bij het doorgeven van maatschappelijke en culturele waarden. De minister vindt daarom een beschikbaar en verscheiden aanbod voor iedereen zeer belangrijk.

2. Algemene bespreking

- Beoordeling van de beleidsbrief

De commissieleden beoordelen de beleidsbrief positief. De dynamische lijn die reeds onder minister Van Mechelen werd ingezet tot vernieuwing van het medialandschap wordt verdergezet.

- Sanctionering van de beheersovereenkomst met de VRT

De heren Carl Decaluwe en Frans De Cock vestigen er de nadruk op dat de beheersovereenkomst met de VRT een eerlijke concurrentie met andere spelers op de media-markt niet onmogelijk mag maken. Sprekers verwijzen naar de radiomarkt waar volgens sommige mediaspelers een wanverhouding bestaat tussen de mogelijkheden waarover de VRT beschikt, en de middelen van de privémarkt. Er wordt ook aangeklaagd dat de VRT met dumpingprijzen werkt op de markt van o.a. de radio-reclame. Deze “concurrentievervalsing” werkt remmend op de groei van de commerciële radio’s, waarbij een klacht bij de Raad voor de Mededinging niet is uitgesloten. Sprekers dringen aan op het uitklaren van deze situatie.

De sprekers menen dat de nieuwe initiatieven die de VRT neemt, niet telkens mogen worden gefinancierd via extra middelen. In deze zin mag de ballon die werd opgelaten rond een derde televisiezender rond de sport, in elk geval geen aanleiding zijn voor het verlenen van extra subsidiëring.

De heer Jo Vermeulen wijst erop dat de VRT op 2 december 2003 in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport wordt uitgenodigd in het kader van de jaarlijkse rapportering van de beheersovereenkomst. De VRT kan dan rechtstreeks worden geconfronteerd met de opgeworpen bedenkingen.

- Liberalisering van het radiolandschap

De heer Frans De Cock wijst op de positieve gevolgen van de liberalisering van het radiolandschap. Q-Music maakt nu bijvoorbeeld reeds meer eigen producties dan de VRT. De spreker hoopt dat de

verdere uitvoering en implementatie van de frequentieplanning ook voor de lokale radio's spoedig zal leiden tot nieuwe erkenningen.

– Must-carry regeling

De heer Carl Decaluwe heeft bedenkingen bij de huidige must-carry regeling. Deze moet conform de Europese regelgeving dringend worden beperkt. De kabel is immers volledig verzadigd, waardoor nieuwe initiatieven nauwelijks nog aan bod kunnen komen. Anderzijds moet worden vastgesteld dat het VCM in het verleden nogal eigenzinnig is omgesprongen met het verlenen van het must-carry statuut, waardoor een rationalisering zich opdringt.

De minister deelt mee dat het decreet betreffende o.a. de hervorming van het VCM nog deze legislatuur moet worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

– Hervorming van het Vlaams Commissariaat voor de Media

De heer Frans De Cock vindt de aangekondigde fusie tussen alle organen die belast zijn met het mediatoezicht een enorme stap voorwaarts. Vooral het centraal meldpunt is voor de burger een enorme vereenvoudiging.

De heer Carl Decaluwe sluit zich hierbij aan. Het zal voor de burger immers veel eenvoudiger worden als hij zich slechts tot één loket hoeft te wenden. Het is echter nodig dat hierover een informatiecampagne wordt gevoerd, want anders blijft de burger onwetend over de geplande hervormingen. De spreker wijst erop dat voormalig mediaminister Van Mechelen reeds instemde met een dergelijke mediacampagne.

De minister deelt mee dat de Vlaamse infolijn vandaag reeds iedereen doorverwijst naar de bevoegde instelling om zijn klacht te behandelen. Er zal ook een informatiecampagne komen die iedereen informeert.

– Knipperlichtenmodel

De heer Carl Decaluwe vindt het knipperlichtenmodel een interessante oefening om de mediasector in kaart te brengen. Spreker meent echter dat de media-monitoring een lege doos blijft indien de overheid niet uitdrukkelijk sanctioneringsmogelijkheden voorziet. Er is een decretaal initiatief nodig dat de mogelijke sancties uitdrukkelijk vastlegt.

De minister wijst erop dat de Vlaamse Mediaraad niet eenduidig was in het advies dat hierover werd gegeven.

De heer Carl Decaluwe is hierover niet verwonderd. De samenstelling van de Mediaraad maakt zijn adviezen immers voorspelbaar omdat velen schatplichtig zijn aan hun broodheren door wie ze werden afgevaardigd.

De minister wijst erop dat de samenstelling van Vlaamse Mediaraad intussen werd aangepast, waarbij meer nadruk werd gelegd op de deskundigheid van de leden.

De heer Carl Decaluwe blijft erbij dat de overheid dwingende maatregelen moet kunnen nemen. Een eerste test zal zich al aandienen n.a.v. samenwerkingsverbanden tussen regioale radio's en regionale televisiezenders.

De minister erkent de mogelijke bedreiging voor de verarming van het medialandschap. Toch is het een trend van de markt om op alle vlakken zoals o.a. tv, radio, schrijvende pers, ... etc. actief te zijn. Het blijft de zorg van de overheid om ongezonde concentraties te voorkomen.

De heer Jo Vermeulen hoopt dat het knipperlichtenmodel snel een vaste vorm aanneemt, aangezien het reeds in februari 2003 aan de pers en de betrokken partners werd voorgesteld. Op dit ogenblik moet iedereen toch min of meer zijn standpunt bepaald hebben, zodat een volgende fase kan worden aangesneden. Wat is de timing voor het opstellen van het definitieve model? De effectieve sanctionering kan immers pas de daaropvolgende stap zijn.

De minister deelt mee dat de bevraging van de sector rond is.

– Digitaal Thuisplatform

De heer Carl Decaluwe herinnert eraan dat de VRT ooit beloofde om in het Vlaams Parlement een proefopstelling te plaatsen van het digitaal thuisplatform. Tot op heden is hier echter niets van in huis gekomen.

De minister belooft om bij de VRT te informeren hoever het staat met deze plannen.

– Nieuwe media, en de omzetting van het telecompakket

De heer Carl Decaluwe informeert of de minister reeds federaal heeft overlegd over de omzetting van het telecompakket in de eigen regelgeving.

De minister bevestigt dat reeds met de federale overheid werd overlegd over de inpassing van de Europese regelgeving in de eigen wetten en decreten.

De heer Frans De Cock wijst op de vervaging van het onderscheid tussen omroep en telecommunicatie. Spreker meent dat de genoemde omzetting snel moet worden geïmplementeerd. Er moet ook een snelle en eenduidige afbakening komen van de bevoegdheden van de verschillende ministers.

De heer Carl Decaluwe verwijst naar het werkbezoek van de Commissie voor Cultuur, Media en Sport aan Telenet op 7 november 2003, waarbij bleek dat Vlaanderen met 35% internet-aansluitingen Europees vrij slecht scoort, en dit ondanks de dichte bekabeling.

Samen met de heer Frans De Cock meent de spreker dat de invoering van innovatieve media gekoppeld is aan een snelle digitalisering van het net. Bovendien moet deze operatie snel gebeuren, want het instandhouden van een analoog én digitaal net is erg duur. De eindgebruiker moet voor een digitale ontvangst echter ook een aantal investeringen doen. De sprekers informeren naar de prijs van de interactieve Settopbox, en of de overheid eventueel een tegemoetkoming overweegt. De heer Carl Decaluwe betreurt dat met de afschaffing van het Kijk- en Luistergeld de kans is gemist om dit geld aan te wenden voor de noodzakelijke digitalisering. Dit is erg spijtig, omdat een veralgemeende digitalisering meteen ook een einde kan stellen aan de duale informatiemaatschappij, omdat op deze wijze iedereen wordt bereikt, en iedereen over de enorme mogelijkheden van de interactieve media kan beschikken.

3. Artikelsgewijze bespreking

Programma 72.2 – dotatie aan de VRT

- ba 11.20 Dotatie aan het pensioenfonds VRT

Inzake de dotatie aan het pensioenfonds van de VRT informeert de heer Carl Decaluwe naar een stand van zaken.

De minister deelt mee dat het overlegcomité heeft beslist dat moet worden onderzocht om zowel aan de VRT als aan de Duitstalige VRF een gelijkaar-

dig analoog voordeel te geven als aan de RTBF. De lijsten met vergelijkingen tussen de verschillende pensioenstelsels zijn opgesteld. De minister zal samen met de Administratie Pensioenen en de VRT onderzoeken wat er al dan niet kan worden overgenomen. De situatie van Vlaanderen (sluitend fonds en nog slechts de helft statutairen) en de Franse Gemeenschap (lopend fonds en iedereen blijft ambtenaar) is totaal verschillend. Het is een erg technische discussie, maar politiek bestaat er volledige bereidheid om deze zaak naar best vermogen te regelen.

- ba 85.01 Financiering vaste activa VRT (...)

De heer Carl Decaluwe informeert naar de looptijd van ba 85.01 waarbij voor de “financiering vaste activa VRT via kapitaalbreng met inbegrip van de prefinanciering ervan onder de vorm van renteloze voorschotten” een enorm bedrag is vastgelegd.

De spreker noteert boekhoudkundig een jaarlijks exploitatieverlies voor de VRT, wat voor een stuk wordt bijgepast door de ba 85.01. De vraag is hoe lang dit duurt, want men kan toch niet onbeperkt zijn kapitaal blijven verhogen? Bovendien betreft het hier mogelijk een verdoken extra-subsidiëring.

De minister deelt mee dat deze formule lang geleden werd opgesteld samen met de minister van begroting, maar ook met de revisoren van de VRT. Ze vloeit voort uit de toepassing van de wetgeving op de vennootschappen.

Programma 72.3 – Mediabeleid en Media-innovatie

De heer Carl Decaluwe heeft een aantal vragen betreffende de erg lage vastleggingspercentages van de begroting zoals deze in de beleidsbrief werden opgenomen.

Inzake ba 12.01, allerhande uitgaven voor media en media-innovaties deelt de minister mee dat een aantal geplande studies werden uitgesteld.

Betreffende 12.02 allerhande uitgaven voor e-Flanders en communicatieinitiatieven stelt de minister dat er administratieve en technische vertragingen zijn opgetreden inzake de contracten voor o.a. internet en website die met de nieuwe ICT-operator moeten worden afgesloten. Vermoedelijk zullen deze contracten dit jaar niet meer rond geraken. De minister hoopt dat deze middelen terug kunnen worden gegenereerd voor de effectieve uitvoering van de contracten bij de budgetcontrole.

De heer Carl Decaluwe twijfelt aan het automatiseren inzake het recupereren van deze middelen. Bij de budgetcontrole zal flink moeten worden onderhandeld met de andere ministers die ook wel hun prioriteiten zullen hebben. De spreker betreurt dat de genoemde vertraging een bedreiging vormt voor het budget dat voor de media was vooropgesteld, en informeert of deze middelen niet via amendementen binnen de media-begroting kunnen worden behouden.

De minister vindt dit overbodig. De regering heeft zich in principe bereid verklaard om deze middelen aan de media te besteden. Het feit dat er objectief aanwijsbare redenen bestaan voor de opgetreden vertragingen maakt dat deze beslissing in principe verworven blijft.

Wat de ba 32.03 betreft, subsidies voor de opiniesector ter ondersteuning van opleidingsprojecten, stelt de minister dat de beslissingen inzake steun aan de pers en Krant in de Klas intussen reeds allemaal zijn genomen.

De uitvoering van ba 33.01, subsidies ter ondersteuning van allerlei media-initiatieven in het binnenland, is volgens de minister gelinkt aan de concrete initiatieven die vanuit de sector worden voorgelegd.

De subsidie aan de stichting het Beste van Vlaanderen en Nederland op ba 41.01 is volgens de minister momenteel geregeld. De vertraging was o.a het gevolg van het feit dat Nederland zijn subsidie aan BVN heeft verlaagd. Vanuit Vlaanderen werd daarom even gewacht om te zien of de afgesproken verplichtingen wel werden nagekomen.

4. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen onderdelen van de begroting, zoals opgenomen in de commissiemappen, worden unaniem aangenomen met 8 stemmen.

DEEL IV. SPORT

1. Toelichting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport bij de beleidsbrief Sport, beleidsprioriteiten 2004.

1.1 De kandidatuur van Vlaanderen voor de Olympische Spelen 2016.

De minister deelt mee dat in programma 45.1, Jeugd en Sport een aparte basisallocatie werd ingeschreven ter voorbereiding van de Olympische Spelen in 2016. Op ba 12.24, Allerhande kosten in het kader van kandidaatstelling voor de Olympische Spelen 2016, werd een bedrag ingeschreven van 250.000 euro.

De leefbaarheid van de organisatie van de Olympische Spelen moet voor de minister op 2 verschillende niveaus worden nagezien. Er is de sporttechnische haalbaarheid, met de vraag op welke manier Vlaanderen zijn medaillekansen vergroot en hoe het topsportbeleid moet evolueren om meer kans te hebben op een medaille in 2016. Anderzijds is er de financieel-organisatorische haalbaarheid die nagaat welke stappen er ondernomen moeten worden om de organisatie te doen van de Spelen 2016 in Vlaanderen.

1.2 Jeugdolympiade

In de context van de Olympische Spelen 2004 in Athene, en vanuit de bezorgdheid om blijvend stimuleren te geven aan de jeugdsport, is het de bedoeling dat jongeren die deelnemen een "Olympische medaille" kunnen behalen. Een Jeugdolympiade geeft jongeren impulsen naar fysieke en mentale weerbaarheid, wat een ideale manier van ontspanning is. Door het competitie-element leert men omgaan met winst en verlies. De Jeugdsportolympiade is een plaats van ontmoeting en brengt ook een vorm van talentscouting met zich mee.

De sporttakken die aan bod komen zijn : atletiek, gymnastiek, zwemmen, basketbal (sporttak in de kijker in 2004) en wielrennen. In verschillende sportdisciplines zullen testen worden georganiseerd waaraan vooral de schoolgaande jeugd (8 tot 12 jaar) kan deelnemen. Deze testen zullen worden uitgewerkt in overleg met de betrokken Vlaamse sportfederaties. Voor de meer getalenteerde jongeren worden ook provinciale finales en een Vlaamse finale voorzien.

Op programma 45.1 ba 12.23, Allerhande uitgaven i.v.m. sport werd een bedrag voorzien van 250.000 euro.

1.3 Media-aandacht voor alle sporten

Op de Staten-Generaal van de sportclubs is duidelijk gebleken dat de sportwereld meer aandacht in de media wil voor alle sporttakken. Meer dan 30% van de sportclubs vinden dat de ongelijke behandeling van de verschillende sporttakken in de media prioritair moet besproken worden. Bovendien werd gesteld dat alle facetten van het sportgebeuren (en niet alleen de wedstrijdverslagen van voetbal, wielrennen en tennis) meer media-, en vooral meer televisie-aandacht verdienen.

Begin 2004 moet een nieuw wekelijks TV-programma over sport de minder bekende sporttakken voor het voetlicht brengen. Het programma behandelt sport in een erg ruim kader, zoals recreatieve en sportpromotionele evenementen, sportbeleid, en de rol van de vrijwilligers. Bovendien gunt het programma de kijker een blik achter de schermen van de topsport. Zo wordt bijvoorbeeld Kenny Belaey voorgesteld die als meervoudig Belgisch en Wereldkampioen Trial toch vrij onbekend is bij het grote publiek.

Het terrein wordt nog verder afgetast. Voor het vastgelegde bedrag kunnen er 2x13 uitzendingen van ongeveer een half uur worden gerealiseerd, van maart tot juni en van september tot november.

Programma 45.1, ba 12.22, Allerhande uitgaven in verband met sportcommunicatie, voorziet een bedrag van 600.000 euro.

1.4 Sport voor Allen-beleid

- Samenwerking met lokale besturen

De minister deelt mee dat op programma 49.1, ba 41.11, Subsidies gemeentelijke en provinciale sportdiensten en de sportdienst van de VGC in 2003 : 5.316.000 euro en in 2004 : 5.755.000 euro

werd voorzien. Dit betekent een verhoging van 439.000 euro.

In 2004 stijgt het aantal erkende gemeentelijke sportdiensten vermoedelijk tot 180 (een verhoging met 12 eenheden), waarvan 166 gesubsidieerd (+ 11). Deze verwachte stijging situeert zich uitsluitend bij de *kleine gemeenten*. Naast de gemeentelijke sportdiensten blijven de 5 provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie erkend en gesubsidieerd.

Voor het *Contract JeugdSport* werd in programma 49.1 op ba 41.05, bijzondere dotatie JeugdSport, in 2003 een bedrag van 2.231.000 euro vastgelegd, en 1.115.000 euro in 2004. Dit betekent een halvering t.o.v. 2003.

Midden 2004 zal een globale evaluatie gebeuren van 4 jaar Contract JeugdSport. Op basis van deze evaluatie kan de nieuwe minister van sport dan beslissen of in de nieuwe legislatuur het Contract JeugdSport zal worden verder gezet en zo ja, in welke vorm. Op deze manier worden de projecten in 2004 integraal ondersteund. In de begroting 2003 werden middelen vastgelegd voor projecten die lopen van 1 juli 2003 tot 30 juni 2004. De begroting 2004 dekt de projecten tot 31 december 2004.

De nadruk blijft liggen op de gouden driehoek, namelijk de samenwerking tussen de sportclub, de gemeente en de school.

Het project zaalwachters is gekoppeld aan de beslissing van de Vlaamse minister bevoegd voor tewerkstelling omtrent de continuering van het "Startbanen" tewerkstellingsproject. Er wordt vastgesteld dat bepaalde gemeenten behoefte hebben aan meer dan één zaalwachter.

In 2003 werden er 90 zaalwachters ingeschakeld, verdeeld over evenveel gemeenten. Het programma 49.1 voorziet een bedrag van 1.800.000 euro in ba 43.22, specifieke uitkeringen aan gemeenten voor startbanen.

- Samenwerking met sportfederaties

Het decreet van 13 juli 2001 met betrekking tot de sportfederaties, dat in 2003 op kruissnelheid is gekomen, wordt in 2004 verder uitgevoerd. In 2003 werd 19.426.000 euro vastgelegd, waarvan 13.910.000 euro basissubsidie. In 2004 betreft het een globaal bedrag van 20.426.000 euro. Dit betekent een verhoging met 1.000.000 euro.

De stimuli om te fuseren voor sportfederaties die eenzelfde sporttak aanbieden, zullen volgens de

minister ook in 2004 resultaat opleveren. Na de oprichting van de GymnastiekFederatie Vlaanderen vzw in 2003 (een fusie van de Vlaamse Turnliga vzw en de Federatie voor Algemene en Sportieve Gymnastiek vzw) zal ook in 2004 waarschijnlijk een nieuwe fusiefederatie tot stand komen tussen een unisportfederatie (Vlaamse Liga Paardensport vzw) en een recreatieve sportfederatie (Bond van Manegerijscholen vzw).

De minister geeft het volgende overzicht :

67 sportfederaties (34 unisportfederaties en 33 recreatieve sportfederaties) zullen gesubsidieerd worden. In 2004 zal na een onderbreking van 2 jaar 1 sportfederatie vermoedelijk opnieuw gesubsidieerd worden, namelijk de Koninklijke Belgische Liefhebbersvoetbalbond – Nederlandstalige Afdeling vzw. Vermoedelijk zullen 310 voltijdse equivalenten gesubsidieerd worden. 24 Vlaamse sportfederaties hebben voor 2004 een aanvraag ingediend voor de facultatieve opdracht jeugdsport. 22 Vlaamse sportfederaties hebben een aanvraag ingediend voor de facultatieve opdracht sportkampen. En 2 Vlaamse sportfederaties hebben een aanvraag ingediend voor de facultatieve opdracht prioriteitenbeleid.

De minister deelt mee dat na Korfbal, in 2004 Basketbal als “*Sporttak in de Kijker*” zal worden geplaatst. Dit zou moeten o.a. moeten leiden tot de stijging van het aantal leden in 2004.

Alle Vlaamse sportfederaties kregen de mogelijkheid om hun sporttak als “*Sporttak in de Kijker*” voor te dragen.

De Vlaamse Trainersschool zal in 2004 de nadruk leggen op de volgende activiteiten :

Permanente remediëring van het opleidingsaanbod. ;

Inhoudelijke vernieuwing van het algemeen sporttakoverschrijdende gedeelte van niveau drie (dit is het niveau van Trainer A) ;

Uitbouwen van de ontwikkelingsgerichte leerlijnen van de verschillende sporttakken en integratie van de doelgroepen (sporters met een handicap, senioren, recreatie, ...) in de opleidingen van verschillende sporttakken ;

Verfijnen van het bijscholingsaanbod voor gediplomeerden, personeel van de federaties en occasioneel personeel van de Vlaamse Trainersschool ;

Verdere modulaire uitbouw van de verschillende opleidingen en integratie van een (verplichte) stagemodule in de opleidingen ;

Verdere professionalisering van de informatie naar alle betrokken leden in het samenwerkingsverband, de cursisten, de occasionele medewerkers van de Vlaamse Trainersschool en andere geïnteresseerden via een vademecum, syllabi, de brochure sportkaderopleidingen, een promotieplan etc. ;

Verdere uitbouw van de Vlaamse Trainersschool als officieel erkenningsorgaan van sportkaderopleidingen van andere instanties, ook van de professionele sportsector (bijvoorbeeld fitness, aerobics, ...), en als officiële Vlaamse gesprekspartner voor de onderhandeling inzake de Europese beroepskwalificatie in de sport ;

Uitbouw van een centrale databank met alle gediplomeerden uit de sportsector (inclusief licentiaten en regenten Lichamelijke Opvoeding) ;

En de promotionele uitbouw van de Vlaamse Trainersschool.

Het ontwerp van nieuwe federale wapenwet werd ingetrokken bij de ontbinding van het federale parlement. Het ontwerp van decreet uitgewerkt door het Bloso kan eventueel als basis dienen voor het uitwerken van een *statuut van de sportschutter* indien in de toekomst (2004) een nieuwe federale wapenwet zou worden ingevoerd, waarin aan de gemeenschappen bepaalde bevoegdheden worden toegekend betreffende het uitwerken van een statuut van de sportschutter.

– Samenwerking met de sportclubs

Vooreerst is er de sensibiliseringscampagne : “*Bij een sportclub zit je goed*”. De financiering gebeurt via programma 49.1, ba 12.54 : sportpromotie, voor een bedrag van 272.000 euro, en ba 12.57 organisatiekosten “De Gordel” voor 347.000 euro. Daarnaast is er nog sponsoring maar dit wordt project per project bekeken.

De minister deelt mee dat er *met de Vlaamse Sport Federatie VSF wordt overlegd* over de resoluties van de “Staten-Generaal van de sportclubs” die op 20 en 21 september 2003 werd georganiseerd in de Topsporthal Vlaanderen te Gent. Het overleg betreft de implementatie in het sportbeleid met het oog op een betere ondersteuning van de sportclubs en met de bedoeling de kwaliteit van het sportaanbod in de sportclubs te verhogen.

Ook de resultaten van de bevraging van de sportclubs zullen verder uitgediept en verfijnd worden. Ook op het vlak van de sportkaderopleiding zullen bijkomende inspanningen geleverd worden ten behoeve van de trainers of toekomstige trainers in de sportclubs.

Sportac als samenwerkingsverband van het Bloso, de Vlaamse Sportfederatie en de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP), zal in 2004 een uitgebreid aanbod realiseren van administratieve opleidingen voor clubbestuurders, en hiervoor intensief promotie voeren.

“*Het Sportlint*” zal opnieuw georganiseerd worden als drager van de boodschap “Bij een sportclub zit je goed”. Dit is een sportieve verplaatsing van een aantal deelnemers van gemeente tot gemeente, via diverse sportieve vervoermiddelen. Hierbij wordt de fakkel steeds aan een andere gemeente overgedragen, waarbij deze symbolisch met elkaar worden verbonden. In 2003 ging de tocht van Knokke-Heist naar Dilsen-Stokkem over een afstand van 600 km, gedurende 10 dagen, en via 50 gemeenten. Er waren ongeveer 12.000 deelnemers, en met partnership van de gemeenten, de sportclubs en de scholen.

– Samenwerking met de scholen

Het Vlaams Bureau Schoolsport zal in 2004 opnieuw een aantal sportpromotionele evenementen organiseren. Het betreft de sportprikkels, de avonturentrophy voor scholen, de Vlaamse veldloopweek voor scholen, en de Gordel voor scholen.

Aan de *sportprikkels* namen in 2003 13 instituten deel, met 3.964 deelnemers uit het secundair onderwijs. *De avonturentrophy* voor scholen betrof in 2003 6 evenementen, met 1302 deelnemers uit het secundair onderwijs. *De Vlaamse veldloopweek* voor scholen werd in 2003 door 238 gemeenten georganiseerd, met 161.398 deelnemers. Aan *de Gordel voor scholen* namen in 2003 363 scholen deel, met in totaal 31.944 leerlingen.

De minister verduidelijkt dat met de bedragen die voorzien zijn op de begroting van Bloso men niet de totale kostprijs van de evenementen dekt, want zoals voor de Gordel voor scholen komt natuurlijk de grootste inbreng vanuit sponsoring. Wat de uitgaven betreft voor deze evenementen, is de kostprijs van de medewerkers en de logistieke ondersteuning via o.a. Bloso ook niet ingecalculerd.

Naast dit alles zal de promotieactie “Mijn school heeft sportklasse” verder gezet worden in het

basis- en secundair onderwijs. In het kader van de Flexibele Opdracht van de Leerkracht Lichamelijke Opvoeding (Follo) zal getracht worden de lokale schoolsportwerking verder te ontwikkelen, en de samenwerking tussen scholen en sportclubs te bevorderen.

Op de begroting wordt de *samenwerking met Bloso en de Stichting Vlaamse Schoolsport* vastgelegd in programma 49.1, ba 31.47, werkingssubsidies SVS, voor een bedrag van 186.000 euro, en ba 12.45, werkingkosten schoolsport voor 248.000 euro.

– Samenwerking met derden

Voor het schooljaar 2003-2004 worden “10 flexibele leerkrachten” in het geheroriënteerde *Follo-project* ingezet. Op de Bloso-begroting 2004 wordt 133.000 euro voorzien voor dit project voor het schooljaar 2004-2005, meer bepaald de periode lopende van september 2004 tot december 2004. In 2003 werd 400.000 euro voorzien.

Rekening houdend met de besprekingen die in de loop van het jaar 2003 tussen alle betrokken actoren werden gehouden met betrekking tot de integratie van de *Vlaamse Wielerschool* in de v.z.w. Wielerbond Vlaanderen, werd op de Bloso-begroting geen krediet voorzien voor de werking van de Vlaamse Wielerschool. Deze beslissing werd genomen vermits de opleiding van jeugdige wielrenners een basisopdracht is van de gesubsidieerde Vlaamse sportfederatie (Wielerbond Vlaanderen). In 2003 was voor de Vlaamse Wielerschool nog een werkingssubsidie voorzien van 149.000 euro.

Het sportproject *Vlaamse Rand* wordt in 2004 voor het vierde jaar georganiseerd. Het is de bedoeling om voor de Vlaamse sportclubs in de faciliteitengemeenten rond Brussel de toegankelijkheid tot informatie te verbeteren m.b.t. het Vlaamse sportgebeuren, en hen meer kansen te geven om een aangepast sportaanbod uit te werken.

Op programma 45.1, ba 33.36, subsidies i.v.m. sociale en experimentele projecten en uitzonderlijke initiatieven binnen het sportbeleid, wordt net zoals in 2003 een bedrag voorzien van 120.000 euro.

De kerndoelstellingen van het project *BuurtSport* kunnen beschreven worden als het stimuleren en bevorderen van de recreatieve sportbeoefening van kinderen en jongeren in de eigen wijk en de eigen woon- en leefomgeving, met nadruk op de benadering van sportkansarme jongeren.

In 2004 worden nieuwe accenten gelegd zoals een meer gerichte sensibilisering met daaraan gekoppeld een betere uitwisseling van expertise. De uitwerking van een bruikbaar vormingsaanbod, in samenwerking met VTS, is ook een belangrijk punt. Dit vormingsaanbod kan een bijkomende return aan de gemeenten betekenen. Tevens zal volgens de minister gezocht worden naar nieuwe invalshoeken en impulsen die de kinderen en jongeren in de buurten zelf rechtstreeks betrekken bij het opzetten van BuurtSportactiviteiten. De ervaringen die opgedaan werden de voorbije twee jaar, kunnen in de vorm van modellen aangeboden worden aan geïnteresseerde gemeenten.

Wat de middelen betreft wordt een subsidie aan ISB/VVJ voorzien van 100.000 euro, via het programma 45.1, ba 33.36. Deze organisaties zorgen voor de coördinatie van het project middels het BuurtSportsecretariaat.

Het project “*Naar een actief sportbeleid ten aanzien van gedetineerden*” wordt gefinancierd vanuit programma 45.1. Op de ba 33.36 werd in 2003, na een herschikking van de begroting, 12.137 euro vastgelegd voor de resterende 2 maanden loon en werkingskosten. In 2004 wordt een veel groter bedrag van 71.250 euro vastgelegd, omdat het hier een volledig werkingsjaar betreft dat samenvalt met het begrotingsjaar. De beschikbare middelen gaan naar de werkingskosten van het Sportmuseum.

1.5 Internationale samenwerking

Ingaande op de vraag van Zuid-Afrika, en specifiek de *Provincie Vrijstaat*, wordt een verdere ondersteuning gegeven aan de Free State Academy of Sports ten behoeve van hun sportfederaties en sportclubs in het kader van hun strategisch plan voor de sport. Het betreft expertise van Bloso naar de “International Coaching Academy for South Africa”, met o.a. cursussen sportmanagement, programma’s voor talentdetectie en opleiding van coaches en referees. Op programma 45.1, ba 33.37, Subsidies in verband met internationale sportprojecten wordt 100.000 euro vastgelegd.

Het Bloso, met name de VTS zal eveneens experten sturen naar Bloemfontein om opleidingsprogramma’s te leiden voor vrijwilligers die in de townships meewerken aan een gezondheidsproject met sportprogramma’s (Teaching the teacher).

Tevens zal het programma Capacity Building for Regional Sportsmanagers i.v.m. een versnelde opleiding voor regionale sportconsulenten dat in 2003 werd opgestart, verder worden uitgevoerd in 2004.

Bloso zal, in samenwerking met de afdeling Jeugd en Sport, en met de gemeentelijke en provinciale sportdiensten, aan de Zuid-Afrikaanse kandidaten de nodige expertise bijbrengen om in de 5 regio’s van de Provincie Vrijstaat een lokaal en regionaal sportbeleid op te starten. Dit gebeurt aan de hand van case-studies.

De uitwisseling van Vlaamse en ZAF-atleten en trainers en coaches blijft ook in 2004 aan de orde en wordt verder uitgevoerd.

Met Suriname zal een samenwerking worden opgezet voor de aanlevering van fietsuitrustingen : Vlaanderen zal instaan voor logistieke hulpverlening die begroot wordt op 4000 euro.

1.6 Integraal Vlaams Topsportbeleid

Voor o.a. de deelname aan de *Olympische Spelen* in Athene is 800.000 euro vastgelegd op het programma 49.1, ba 31.46 aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties voor voorbereiding en deelname van Vlaamse atleten aan OS, Wereldspelen, Paralympics en EYOD.

De afdeling Topsport zal ten behoeve van de geselecteerde Olympische topsporters en hun persoonlijke begeleiders recente wetenschappelijke informatie ter beschikking stellen en trainingsadviezen formuleren met betrekking tot o.a. warmte acclimatisatie, hydratatie en sporten bij smog. Op programma 49.1 werd respectievelijk 1.514.000 en 248.000 euro vastgelegd op de ba’s 12.37 en 12.37, specifieke uitgaven Topsport.

Voor de *topsportscholen* zal een EHBSO-plan (Eerste hulp bij sportongevallen) worden op punt gesteld. Dit moet de gevolgen van een sportongeval in de topsportschool tot een minimum beperken. Op programma 49.1, ba 31.45, Aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties voor Topsportscholen, wordt een bedrag voorzien van 685.000 euro. Het project voorziet in 3 prioriteiten : Ten eerste een EHBSO-plan welk op een uniforme wijze kan toegepast worden in de verschillende topsportscholen ; ten tweede het voorzien in toereikend EHBSO-materiaal dat aanwezig moet zijn op de verschillende trainingslocaties ; en ten derde EHBSO-opleiding en bijscholing van de trainers.

Met het oog op de komende Olympiade (2005-2008) zal een diepgaande evaluatie gebeuren van de geleverde topsportprestaties en het door de sportfederaties gevoerde topsportbeleid. Deze evaluatie zal de basis vormen voor het vastleggen van de sporttakken die de komende vier jaar zullen op-

genomen worden (en financieel ondersteund) in het topsportbeleid van de Vlaamse regering.

Voor 2004 zal een *Beleidsplan Topsport* worden uitgewerkt in nauw overleg met de topsportfederaties, de VSF en het BOIC. De afdeling Topsport zal in samenwerking met de VSF een actieplan opstellen voor de begeleiding en ondersteuning van de topsportcoördinatoren in de topsportfederaties. Dit moet er op termijn toe leiden dat het topsportbeleidsplan van de topsportfederatie kwalitatief verbetert. Een gedetailleerde en ruime bevraging van de topsportfederaties zal worden opgezet om de noden en knelpunten inzake topsport in kaart te kunnen brengen.

Vanaf het academiejaar 2003-2004 zal een statuut en financiële regeling worden toegepast voor *topsporters / studenten hoger onderwijs* om de combinatie van topsport en hogere studies te optimaliseren. De middelen worden voorzien binnen de middelen van de afdeling topsport. Dit project beoogt een structurele en volwaardige aanvulling bij het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport en de topsportscholen (secundair onderwijs).

Met het oog op de *Paralympics* in Athene zal een bijzondere inspanning worden geleverd door de afdeling Jeugd en Sport om initiatieven te ondersteunen die de mogelijkheden tot topsport voor personen met een handicap bevorderen en verbeteren. Het budget zal nog bepaald worden maar alleszins wordt binnen het communicatiebudget (programma 45.1, ba 12.22) de mogelijkheid gelaten om een tv-covering te maken van het team rolstoelrugby dat zich selecteerde voor de paralympics 2004.

Het programma 45.1 voorziet op ba 33.33 een bedrag van 1.350.000 euro. Hiervan zal een deel worden gebruikt voor *Topsportevenementen*. De lijst met deze evenementen wordt nog opgemaakt en toegewezen. Dit gebeurt onder het label "Topsport Vlaanderen". In het kader van de "Topsport Vlaanderen-evenementenkalender" zullen in 2004 een 70-tal organisaties financieel ondersteund worden.

Voor subsidies aan *tewerkstellingsprojecten voor topsporters* worden in programma 45.1 ba 33.35 de nodige middelen vastgelegd. Voor de profwielploeg "Vlaanderen – Eddy Merckx" betreft het 300.000 euro voor de 17 renners. Uniek vrouwen-team wielrennen wordt begroot op 25.000 euro voor 11 renners. Voor Atletiekploeg Vlaanderen wordt 135.000 euro vastgelegd voor 15 atleten. Het pilootproject waarbij talentvolle baanrenners, cyclocrossers en wegrenners samen een team vormen, krijgt 75.000 euro op ba 33.33.

Betreffende het Bloso tewerkstellingsproject "*Bloso-Topsportteam Vlaanderen*" deelt de minister mee dat er op dit ogenblik 36 atleten binnen dit project functioneren. Er zijn echter nog een aantal kandidaten. Aan het Bloso zal gevraagd worden een lange termijn-aanpak inzake de ondersteuning van topsportprojecten vanuit het departement werkgelegenheid uit te werken. Deze aanpak zal vertrekken vanuit de evaluatie van de bestaande "sport-tewerkstellingsprojecten". Het betreft zowel de projecten die zich richten op de ondersteuning van individuele sportbeoefenaars als de projecten die gericht zijn op ploegsporten. Over deze aanpak zal overleg gepleegd worden met het departement werkgelegenheid ten einde een coherent en geïntegreerd topsportbeleid te kunnen voeren.

De minister deelt mee dat deze middelen zullen worden aangewend voor *topsportinfrastructuur*, zoals bijvoorbeeld voor de bouw en uitbouw van het Wielercentrum "Eddy Merckx" in Gent, waarvoor de samenwerkingsovereenkomst is getekend.

1.7 Medisch Verantwoord Sporten

De minister benadrukt dat de dopingbestrijding een belangrijke prioriteit blijft. Sportbeoefening moet een spel zijn waar diegene wint die de beste is, met het meeste talent, met de beste omkadering. In ieder geval een persoon die de regels respecteert. De nadruk ligt op fairplay en het gezondheidsaspect. Het *aangepaste decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening* zal dan ook nog voor het einde van het jaar aan het parlement worden voorgelegd.

Over de inwerkingtreding van dit geactualiseerde decreet en de uitvoeringsbesluiten medisch verantwoord sporten zal gecommuniceerd worden via de verspreiding van brochures, folders en een uitgebreide bekendmaking van de geactualiseerde website Dopinglijn en via de website Gezondsporten. Op het programma 42.2 wordt op ba 12.03 een budget voorzien van 117.000 euro.

De coördinatieraad inzake medisch verantwoorde sportbeoefening fungeert als overlegplatform met de andere gemeenschappen. Het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité vroeg hieraan advies over o.a. de inhoud van een 'charter voor medisch verantwoord sporten'. Alle gesprekspartners zullen zich daarin engageren om het dopingvrije en medisch verantwoorde sporten te promoten en te controleren. Het charter kan op vrijwillige basis onderschreven worden door elke sportbeoefenaar die zich inschrijft bij een Vlaamse sportvereniging. Te

vens is een preventie- en communicatiecampagne inzake dopingbestrijding voorzien.

Inzake sportmedische keuring en begeleiding van sportbeoefenaars zal, in samenwerking met en na advies van de Vlaamse Vereniging voor Sportgeneeskunde, de Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen en het steunpunt Sport, Beweging en Gezondheid gestart worden met de verdere ontwikkeling van een verfijnd keuringsbeleid. De invoering van het atletenpaspoort en de jongeren-sportpas zijn voorbeelden van concrete hulpmiddelen waarbij de sportbeoefenaars ten volle worden geresponsabiliseerd. Het atletenpaspoort is de vervanger van het zogenaamde “boksboekje” en “wielboekje”, maar is nog in ontwikkeling. Het zal een identificatie mogelijk maken betreffende wie met welk resultaat reeds een controle heeft gehad. Het atletenpaspoort kan beschouwd worden als een database van gezondheidsgegevens, die getalenteerde sportbeoefenaars bijhouden en die door de atleet zelf, maar ook door de controlerende instanties geraadpleegd kan worden.

Op internationaal vlak blijft Vlaanderen de toestandkoming van een efficiënte dopingbestrijding ondersteunen. Naast het vertegenwoordigen van de Vlaamse Gemeenschap in de werkgroepen en de voortgangscontrolegroep doping van de Raad van Europa, wordt er verder voorzien in een voorwaardelijke financiering van het wereldantidopingagentschap en wordt er meegewerkt aan de voorbereiding van een mondiale dopingcode als internationaal instrument tegen doping in de sport. Deze internationale anti-dopingconventie op het gebied van sport is een gezamenlijk initiatief van de UNESCO en de Raad van Europa. UNESCO staat voor ‘United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation’. Deze multilaterale organisatie bevordert de internationale samenwerking op verschillende beleidsdomeinen en vormt een wereldwijd platform voor de uitwisseling van kennis en ideeën.

In 2004 zal, wat opspoorbaarheid van bepaalde dopingproducten betreft, in een financiële ondersteuning worden voorzien van twee lopende projecten van het IOC – erkende dopingcontrolelaboratorium in Gent. Hierdoor wordt hoogwaardig wetenschappelijk onderzoek inzake dopingbestrijding verder gestimuleerd.

Een derde project dat ondersteund kan worden vanuit de Vlaamse overheid betreft een voorstel tot wetenschappelijk project met betrekking tot de implementatie van de detectiemethode voor epo in urine. Dit project heeft tot doel het geaccrediteer-

de dopinglabo van de Vlaamse Gemeenschap op het niveau te brengen van de beste IOC erkende dopingcontrolelaboratoria inzake epo-opsporing.

1.8 Sportinfrastructuurbeleid

Het investeringsplan voor de uitbouw/renovatie van de Bloso-centra legt voor 2004 het accent op de verdere uitbouw van een sportcentrum voor gehandicapten te Blankenberge, meer bepaald de aanpassing en de renovatie van de overnachtingsaccommodaties. Dit project zal ook financieel worden ondersteund via een EFRO-subsidiëring.

Ook zal de bouw worden gerealiseerd van het sporthotel te Waregem (eerste fase) en van het “Vlaams Wielercentrum Eddy Merckx” te Gent. De nodige aandacht wordt bovendien geschonken aan de verdere verfraaiing van de omgeving in de Bloso centra te Genk, Herentals en Hofstade. Hiervoor is 3.600.000 euro voorzien op programma 49.1, ba 61.01, Investeringsdotatie.

Er zal vanuit de Vlaamse regering, daar waar mogelijk, prioriteit gegeven worden aan nieuwbouw of aanpassing van bestaande sportinfrastructuur met een topsportfunctie die internationaal niveau haalt én aan de ondersteuning van duidelijk bovenlokale sportinfrastructuurprojecten. Een samenwerkingsbereidheid tussen diverse betrokken actoren staat hierbij centraal. Het protocol 2003 ligt ter ondertekening bij minister Van Mechelen, waarbij geput zou kunnen worden uit FFEU-kredieten.

Tevens zullen belangrijke bovenlokale projecten worden aangemoedigd en ondersteund. Dit geldt eveneens voor projecten die gericht zijn op topsport, met Vlaams en/of internationaal belang of voor innovatieve projecten. Hiervoor kan worden geput uit de 577.000 euro voorzien op programma 45.1, ba 52.01.

Voor de *gemotoriseerde sporten* zal de Vlaamse regering, in samenspraak met Bloso, Arohm, Aminal en Toerisme Vlaanderen, de provincies blijven stimuleren om locaties te selecteren voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten die in ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen verankerd worden. Daarnaast zullen initiatieven genomen worden om de organisatie van occasionele wedstrijden in sommige bestemmingszones, andere dan recreatiegebied, toch mogelijk te maken op basis van een goede rechtsgrond. Dit zal gebeuren in overleg met de sportsector en de sectoren inzake Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu. Ook leeftijdsgrenzen zullen herbekeken worden via het team Medisch Verantwoord Sporten en de sportsector zelf.

Met betrekking tot de *ruimtelijke problematiek van verschillende sporten* zullen de werkzaamheden van de Interdepartementale Werkgroep Ruimtelijke Ordening en Sport onder coördinatie van het Bloso intensief verder gezet worden. Het is de bedoeling om tegen eind 2004 een nota aan de Vlaamse regering te kunnen voorleggen waarin de problematiek van deze sporten (zoals lucht- en watersporten, golf, paardrijden en kleiduifschieten) uitvoerig geïnventariseerd en toegelicht wordt en waarbij tevens suggesties tot oplossingen aangebracht worden om het voortbestaan van deze sporten te kunnen waarborgen, en de rechtszekerheid tot beoefening te kunnen verzekeren.

Het is van wezenlijk belang dat er met de andere partners, ruimtelijke ordening en leefmilieu, een evenwicht wordt gevonden zodat de duizenden liefhebbers, sportbeoefenaars en vrijwilligers op een gezonde, sociale maar ook op ecologisch en ruimtelijk verantwoorde wijze aan sportbeleving kunnen doen op zodanige wijze dat de jarenlange inspanningen van de vele sportliefhebbers en vrijwilligers en hun tradities niet voor niets zijn geweest. In vele van deze sporten vertegenwoordigt Vlaanderen de top van de wereld. Zo hebben we binnen elke categorie van de motorcross drie wereldkampioenen alsook de wereldlandentitel. In het paardrijden en kleischietsen zijn er Olympische selecties. Dit toont eveneens de ernst waarmee de verschillende sporttakken zich organiseren.

1.9 Wetenschappelijk onderzoek

Het steunpunt 'Sport, Beweging en Gezondheid' zal tot eind 2006 onderzoek verrichten rond vier thema's. Het betreft het huidige kwantitatieve en kwalitatieve patroon van de fysieke activiteit, de sportparticipatie, de fysieke fitheid en de algemene gezondheid van de Vlaamse bevolking. Een tweede thema is de relatie op langere termijn tussen fysieke activiteiten, sportparticipatie en fysieke fitheid enerzijds en gezondheid anderzijds. Een derde betreft het gezondheidsbevorderende effect van sportparticipatie of fysieke activiteiten. Een vierde thema is de prevalentie van letsels en gezondheidsschade ten gevolge van fysieke activiteiten en sportparticipatie.

De eerste tussentijdse rapportering op basis van een deel van de onderzoeksresultaten is gepland voor het voorjaar 2004.

2. Algemene en artikelsgewijze bespreking

- Evaluatie van de beleidsbrief en algemene opmerkingen

De heer Peter Gysbrechts meent dat de opeenvolgende wisseling van ministers geen negatieve invloed heeft gehad op het sportbeleid. De continuïteit werd immers gegarandeerd. De kredieten voor sport stijgen met 6,12 procent, al moet worden gezegd dat het totale aandeel in de begroting relatief beperkt blijft. Ook dopinggebruik krijgt de nodige aandacht, en de bestrijding ervan zal worden geoptimaliseerd in het decreet op het medisch verantwoord sporten.

De heer André Van Nieuwkerke is blij met de aandacht voor de sport, maar meent dat het budget veel te laag is om echt doeltreffend te werken. Misschien zou de waarde van de sport als bevorderend element voor de gezondheid meer naar waarde worden geschat binnen de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen dan binnen deze Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

De heer Jo Vermeulen sluit zich aan bij de vraag naar meer middelen voor de sport, en onderstreept het belang ervan voor de samenleving. De sport is een fantastische bouwsteen voor de groepsbinding, en het samenbrengen van al dan niet verschillende leeftijden, culturen en sociale achtergronden. Met andere woorden, de sociale mix wordt nergens zo vruchtbaar gerealiseerd dan via de sport.

De minister wijst erop dat het sportbudget de voorbije jaren sterk is toegenomen. Het globaal budget stijgt met 6,2 procent. Dit betekent een stijging met 3.194.000 euro tot een totaal budget van 55.389 000 euro. Deze stijging is binnen de huidige conjunctuur zeer aanzienlijk. In het laatste jaar van de legislatuur komt het erop aan om de lopende projecten te ondersteunen en eventueel succesvol af te ronden. Het uittekenen van totaal nieuwe pistes is voor de volgende legislatuur.

De minister is het eens met de analyse van de heer Jo Vermeulen betreffende de enorme bindingsfactor van de sport. Sport raakt immers zowel de sporters als de niet-sporters. Hij betwijfelt de stelling van de heer Van Nieuwkerke dat de sport als bevorderend element voor de gezondheid meer naar waarde zou worden geschat binnen de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen. Het project Beter Bestuurlijk Beleid van de Vlaamse regering deelt de sport in de toekomst in bij de Commissie voor Cultuur, Media en Sport. Deze benaderingswijze is volgens de minister rijker

dan in Welzijn, omdat naast de gezondheid ook het recreatieve aspect wordt meegenomen.

– Promoten van de sport

De heer Peter Gysbrechts benadrukt het belang van een project als de Olympische Spelen 2016 om ook de minder bekende sporten te promoten. Bovendien mag ook een goed resultaat worden verwacht van het geplande wekelijks TV-programma om aandacht te besteden aan deze minder bekende sporten.

De minister bevestigt dat de plannen voor de uitzendingen “Vlaanderen Sportland” een direct gevolg zijn van de Staten-Generaal, waarbij lang werd gediscussieerd over het belang van de media voor de sport. Het opzet van deze uitzendingen werd bij de toelichting van de beleidsbrief uiteengezet.

– Gemeentelijke sportdiensten en het FOLLO-project

De heer Peter Gysbrechts is verheugd over het aantal gemeentelijke sportdiensten dat nog steeds bijkomend wordt erkend. Er is een stijging met 7 eenheden, wat het totaal op 168 erkende gemeentelijke sportdiensten brengt. Dit neemt niet weg dat er vraag is naar een nieuw decreet dat bijkomende impulsen aan het gemeentelijk sportbeleid kan geven, via een verbeterde samenwerking tussen de school, de gemeentelijke sportdienst en sportclubs. Het moet echter realistisch en betaalbaar zijn.

Daarnaast is het belangrijk dat de overheid de nodige middelen heeft vrijgemaakt voor het decreet op de sportfederaties.

De minister is het ermee eens dat de erkende gemeentelijke sportdiensten op een vernieuwende wijze moeten worden gestimuleerd. Vanuit verschillende partijen worden oplossingen aangereikt. Finaal zal het parlement zich moeten uitspreken over de wijze waarop deze in het toekomstig sportbeleid zullen worden ingekaderd. Hierbij zullen een aantal vragen moeten worden beantwoord. Wordt het nieuwe decreet bijvoorbeeld uitsluitend beperkt tot het lokaal sportbeleid of gaat men breder, met of zonder integratie van het contract JeugdSport, en het afwegen van de wijze waarop de gouden driehoek -gemeente, school en sportclub- wordt gestimuleerd.

Het pilootproject Flexibele Opdracht van de Leerkracht Lichamelijke Opvoeding (FOLLO), zo stelt

de heer Peter Gysbrechts, zal in 2004 worden geëvalueerd n.a.v. de ideeën die werden geformuleerd op de Staten-Generaal van de sportclubs die op 20 en 21 september 2003 werd gehouden in de Topsporthal te Gent. Het FOLLO-project is erg belangrijk om de coördinatie te verzekeren tussen de gemeente, de sportclub en de school.

De minister bevestigt het belang van dit project voor het lokaal sportbeleid. Hierbij slaat de Stichting Vlaamse Schoolsport een brug tussen de school en de sportclub, wat belangrijk is om de jeugd kennis te laten maken met de sportclub. Er zijn 10 vrijgestelde leerkrachten, wat minder is dan vorig jaar. De middelen die hierdoor vrijkomen gaan naar de concrete werking, waarvoor de middelen voorheen eerder beperkt waren.

– Jeugdopleiding in de sportclubs

De heren André Van Nieuwkerke en Peter Gysbrechts hopen dat de conclusies van de Staten-Generaal van de Sportclubs zullen worden opgevolgd, om finaal in het sportbeleid te worden opgenomen. Er moeten bijvoorbeeld meer gekwalificeerde trainers worden gevormd en ingeschakeld in sportclubs, eventueel via opleidingcheques.

Een belangrijk probleem is volgens de minister inderdaad het gebrek aan gekwalificeerde trainers in de sportclubs. Dit probleem wordt onderzocht samen met de Vlaamse Trainersschool. Zoals bij de toelichting van de beleidsbrief werd gesteld, wordt gewerkt aan een modulair aanbod van de opleiding tot initiator. Tevens wordt het gebruik van de opleidingscheques binnen de VTS onderzocht.

Betreffende de problematiek van de jeugdopleiding, en de eventuele vergoedingen die de sportclubs hiervoor mogen vragen, verwijst de minister naar de hoorzitting die hierover wordt gepland op 11 december 2003 in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport. Een tweede initiatief is het voorstel van decreet dat hierover werd ingediend door de heren Kris Van Dijck, Chris Vandembroeke en Jan Loones (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1894/1). Dit is volgens de minister een doorslag van het decreet dat in de Franse Gemeenschapsraad werd goedgekeurd, en een verkapt vorm van het oude transfersysteem waarvoor vooral de voetbal-middens vragende partij zijn.

De minister staat voor elk debat open, maar vindt het cruciaal dat de vrijheid van de sportbeoefenaar niet wordt beknot. Even cruciaal is het vinden van een werkbare formule waardoor een sportclub

wordt gehonoreerd voor de investeringen die worden gedaan in de jeugdopleiding.

– Topsportbeleid en de Olympische Spelen van 2016

De heer Peter Gysbrechts meent dat het vooruitzicht op de organisatie van de Olympische Spelen in 2016 in Vlaanderen een enorme stimulans zal geven aan de topsport.

De heer André Van Nieuwerkerke sluit zich hierbij aan, maar meent dat de organisatie van de Olympische Spelen niet kan worden los gezien van de noodzaak aan een geïntegreerd Topsportbeleid, waarvoor hij reeds lang een vurige pleitbezorger is. Het zou nuttig zijn om in 2004 een evaluatie te maken van dit integratieproces. De organisatie van de Topsportscholen is bijvoorbeeld nog steeds te veel geschoeid op de onderwijsstructuren, waarbij te weinig wordt ingespeeld op de behoeften van de topsporter. Getalenteerde jongeren van Brugge moeten bijvoorbeeld op internaat in Meulebeke, terwijl in Brugge een hele infrastructuur ter beschikking staat.

De spreker vreest dat het eigen topsportbeleid, en specifiek de opleiding van topsporters, tegen 2016 geen optimaal resultaat zal kunnen afleveren. De topsporters van de toekomst zitten nu reeds op de schoolbanken. 2020 lijkt in deze optiek een meer realistische optie om een twintigtal medailles te behalen op deze Spelen.

De heer André Van Nieuwerkerke vestigt ook de aandacht op de gebrekkige sportinfrastructuur in Vlaanderen, en meent dat ook hier 2016 een te korte planning is. Ook inzake randaccommodatie moeten nog aanzienlijke investeringen worden uitgevoerd, en dit in een periode van economische recessie.

De heer Jo Vermeulen pleit voor enig realisme en vooral een zinvolle haalbaarheidsstudie voor de Olympische Spelen, waarbij niet alleen financiën en economische perspectieven worden betrokken, maar ook de brede sportieve en maatschappelijke invalshoeken. Wat zijn bijvoorbeeld de effecten op de jeugdsport, de bredere verspreiding van de sport,... etc. Wat is de meerwaarde voor de samenleving, gezondheid en de sport in het algemeen. Het gevaar bestaat immers dat er tal van middelen gedraineerd worden naar het olympisch project, met eventueel ook negatieve neveneffecten.

De haalbaarheid van de Olympische Spelen mag volgens de minister inderdaad niet enkel economisch worden afgewogen. Het initiatief werkt echter nu reeds stimulerend op het sportbeleid. Gaandeweg moet de motor achter dit project verschuiven van het politieke vlak naar de diverse sectoren die hierbij zijn betrokken. Het is immers zo dat geen enkel land onmiddellijk in staat is om deze Spelen te organiseren. Dit is een groeiproces waarin iedereen moet geloven, en waaraan hard moet worden gewerkt. De return van goed georganiseerde Spelen is echter onmiskenbaar, omdat dit ook gepaard gaat met gigantische investeringen van het IOC in de sportinfrastructuur die ook na de Spelen kan worden behouden. Dit moet echter nauwkeurig worden afgewogen. De ervaring met grote sportmanifestaties leert ook dat sommige delen van de sportinfrastructuur niet noodzakelijk een permanent karakter hoeven te hebben.

De minister ziet ook een erg positief element in het centraal stellen van de sport gedurende een vrij lange voorbereidingsperiode. Waar sport vroeger vooral een element was van lokale overheden en Bloso, wordt de sport door dit initiatief plots in de kern van het algemeen beleid geplaatst. Dit zal ongetwijfeld ook gevolgen hebben voor het sportbeleid en de middelen die hieraan worden besteed. Het IOC hecht immers ook veel belang aan het organiseren van de Spelen in landen met een sporttraditie. Het is aan Vlaanderen om hieraan te werken.

Op 1 juli 2003 werd de afdeling Topsport binnen Bloso operationeel. Er zijn 1.250.000 euro werkingsmiddelen voorzien. Hier zal het topsportbeleid van de toekomst worden ontwikkeld en gestuurd. Via de stuurgroep zijn hier ook experts betrokken, evenals het BOIC. Hierbij zijn alle factoren van het topsportbeleid gebundeld.

Intussen hebben ook 17 sportfederaties een topsportconvenant. Het topsportteam telt momenteel 35 atleten op basis van vooraf vastgelegde selectiecriteria.

Wat de timing betreft meent de minister dat Vlaanderen flink op schema zit. Het huidige sportbeleid mag reeds best worden gezien. De definitieve keuze wordt pas gemaakt in 2009. Momenteel werkt de stuurgroep Topsport reeds volop aan een schema om de topsport voor te bereiden op de komst van de Spelen. Het stroomlijnen van de diverse initiatieven en sectoren, en ook het overleg met de federale regering zal hierbij belangrijk zijn.

– Topsportscholen

De heer Peter Gysbrechts meent dat de opleiding binnen de topsportscholen ook aanzienlijk kan bijdragen tot het vormen van topsporters.

De minister stelt dat de topsportscholen voor het secundair onderwijs een verankering is tussen de sportfederaties en het onderwijs, waarbij een onderwijsprogramma kan worden gevolgd samen met het uitbouwen van een carrière in de topsport. Zowel de sport als het onderwijs staan op niveau. De afgestudeerde topsporters kunnen voor een groot deel terecht in de tewerkstellingsprojecten van Bloso.

Momenteel wordt ook gewerkt aan faciliteiten in het hoger onderwijs, waarbij er een financiële ondersteuning wordt gegeven aan de scholen die een individuele begeleider ter beschikking stellen voor het begeleiden van het onderwijsprogramma van de student. Hiervoor wordt een convenant afgesloten tussen Bloso en de betrokken onderwijsinstelling, die zich ook verbindt tot het verlenen van de nodige flexibiliteit inzake o.a. examenspreiding en het eventueel spreiden van een studiejaar over twee schooljaren.

De minister erkent dat de zwakke schakel in de jeugdopleidingen momenteel de talentscouting is, die op erg jonge leeftijd moet gebeuren. Wat dit betreft zullen de nodige inspanningen worden geleverd.

De heer Peter Gysbrechts vindt de tewerkstellingsprojecten van Bloso uitstekend als vangnet voor de topsporters, rekening houdend met de soms korte looptijd van een sportcarrière. Wat is de verhouding tussen de tewerkstellingsprojecten van Bloso en Atletiek Vlaanderen ?

De minister deelt mee dat dit een erfenis is uit het verleden. Voormalig minister Sauwens heeft naast het Bloso-tewerkstellingsproject -waar alle sporttakken in vertegenwoordigd zijn- een specifiek tewerkstellingsproject opgestart voor Atletiek Vlaanderen dat zijn werkmiddelen uit de begroting put. Er is een evolutie in de richting in het objectiveren van de toelatingscriteria, en het tewerkstellen van min 21-jarigen. Het betreft werkelijke beloften die zich op het topniveau (nog) niet echt kunnen manifesteren.

De heer Bob Verstraete informeert of het juist is dat de topsportscholen op dit ogenblik niet toegankelijk zijn voor studenten uit het beroepsonderwijs. De Basketballbond hanteert immers dit criterium om leerlingen uit het BSO niet voor te dragen voor deze topsportscholen.

De minister deelt mee dat de sportieve selectiecriteria worden bepaald door de selectiecommissie waarin Bloso zetelt, samen met het Olympisch Comité en de betrokken sportfederatie. De Basketballbond zal vermoedelijk geen kandidaten voordragen die in het BSO studeren, omdat zij niet in aanmerking komen voor het volgen van een studierichting. De studiekeuze is daarbij geen rechtstreeks maar eerder een onrechtstreeks selectie criterium.

De minister verduidelijkt dat het onderwijsprogramma van de topsportscholen door de minister van onderwijs wordt gestuurd. Voor het project werden enkel de studierichtingen Algemeen Secundair Onderwijs (ASO) en Technisch Secundair Onderwijs (TSO) geselecteerd. Dit is min of meer historisch gegroeid, omdat bij de opstart van de topsportscholen gevreesd werd voor een negatieve beeldvorming bij de ASO-TSO studenten als zij zouden worden geconfronteerd met hoofdzakelijk leerlingen uit het Beroeps Secundair Onderwijs (BSO). Dit neemt echter niet weg dat er op korte termijn problemen kunnen ontstaan indien plots BSO als topsportrichting wordt weerhouden, omdat de bestaande scholen die een topsportafdeling mogen organiseren, niet over een afdeling BSO beschikken. In dit geval moet zeker naar nieuwe scholen worden gezocht die aan deze vraag kunnen voldoen.

De heer Bob Verstraete betreurt deze procedure, omdat op deze wijze BSO-leerlingen praktisch niet in aanmerking komen voor een professionele voorbereiding op een carrière in de topsport.

De minister wijst erop dat er momenteel 9 topsportscholen zijn erkend, waarvan er 8 reeds operationeel zijn. In totaal betreft het 456 leerlingen. Hiervan zijn 175 leerlingen georiënteerd op voetbal. Het is dus moeilijk om bij de overige leerlingen een voldoende aantal voor elke richting te behouden om het project interessant te maken voor de leerlingen. Het bijkomend erkennen van nieuwe scholen, en dus het verbreden van het aanbod, zal de concentratie van leerlingen nog verder verdunnen.

– Ruimtelijke problematiek van verschillende sporten

De heer Peter Gysbrechts is blij met de blijvende inspanningen die reeds onder minister Vanhengel werden ingezet op het vlak van een aantal grote infrastructuurwerken, zoals de overdekking van een wielerpiste op de Blaarmeersen en de uitbouw van een Vlaams Wielercentrum Eddy Merckx.

Spreker meent dat de samenwerking met ruimtelijke ordening in een aantal dossiers erg belangrijk wordt. Voor sporten als motorcross en golf is het erg moeilijk om geschikte permanente locaties te vinden. Daar ligt een taak voor de provincies om een aantal geschikte locaties aan te duiden. Voor motorcross specifiek moet er ook nog werk worden gemaakt inzake de occasionele omlopen, om ook de niet-professionele sporter toe te laten om deze sport vlot te beoefenen.

De minister pleit ervoor dat de Commissie voor Cultuur, Media en Sport meer aandacht besteedt aan het aspect van ruimtelijke ordening en leefmilieu, en binnen deze wetgeving mogelijkheden openstelt voor de diverse sporten. Binnen de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening ligt de klemtoon eerder op het milieu, en wordt nauwelijks gedacht aan de sportende mens in de natuur. De problematiek van de geluidsrijke sporten, en terreinen die een ingreep vergen in de natuur (bijvoorbeeld motorcross, kleiduifschieten, golf ...) moet met respect voor de regels van de ruimtelijke ordening worden opgelost.

De provincies moeten vooral voor het vastleggen van permanente motorcross-circuits een voortrekkersrol spelen, waarbij in Limburg en Antwerpen reeds een belangrijke vooruitgang is geboekt. Vaak moet ook rekening worden gehouden met lokale weerstanden, wat een oplossing niet eenvoudig maakt.

De minister benadrukt dat een permanent circuit niet betekent dat er dag en nacht mag worden gereden. Een en ander moet worden gekoppeld aan een uitbatingvergunning, met vastlegging van dagen en uren waarop de sport kan worden beoefend, met respect voor de leefomgeving. Daarnaast zijn ook de occasionele omlopen erg belangrijk voor het instandhouden van de populariteit van het motorcross. De minister verwijst naar de omzendbrief van toenmalig minister van Ruimtelijke Ordening Steve Stevaert, waarbij tijdelijke reliëfwijzigingen worden toegelaten mits deze binnen een zeer korte termijn worden hersteld.

– Medisch verantwoord sporten

De heer Peter Gysbrechts hoopt dat het decreet op het medisch verantwoord sporten nog voor eind 2003 in de commissie kan worden ingeleid.

De minister plaatst de dopingbestrijding in de kern van het sportbeleid. Het feit dat hiervoor minder middelen dan voorheen worden gegenereerd is te wijten aan het rationaliseren van procedures en

structuren, waardoor voor een betere controle minder middelen nodig zijn. Ook op communicatie wordt veel bespaard nu de twee websites operationeel zijn.

De minister hoopt dat de Commissie voor Cultuur, Media en Sport spoedig zal overgaan tot het bespreken van het voorgelegde ontwerp van decreet. Dit moet Vlaanderen samen met Frankrijk en Italië aan de top brengen van de dopingbestrijding.

– Jeugdolympiade

De heer André Van Nieuwerkerke vraagt zich af in welk kader de Jeugdolympiade precies moet worden geplaatst. Behoort dit tot sportpromotie of moet het gezien worden in het kader van de talentscouting? Gemeenten en clubs moeten reeds tegen eind april 2003 hun opdrachten finaliseren, wat wel een erg korte timing is.

De minister verwijst naar Oost-Duitsland waar de Jeugdolympiade werd ingevoerd als bron van talentscouting en om de jeugd te laten kennis maken met diverse sporten. Het wordt best georganiseerd op provinciaal niveau, wat het meteen de nodige uitstraling geeft. Sport is op deze wijze ook feest, ontmoeting, kweken van mentale weerbaarheid en het leveren van prestaties. De doelgroep is de zogenaamde middenschool: de twee laatste jaren van het lager onderwijs, en de twee eerste van het middelbaar onderwijs. Op deze leeftijd is de jeugd nog erg ontvankelijk voor de sport.

– De Vlaamse Wielerschool

De heer Frans De Cock informeert naar de integratie van de Vlaamse Wielerschool in de Wielerbond Vlaanderen.

De minister deelt mee dat het een echte integratie betreft die reeds werd doorgesproken met de betrokken partners. De Wielerbond Vlaanderen is bij toepassing van het decreet op de sportfederaties de enige erkende unisportfederatie voor de wielersport. Dit geldt niet voor de Vlaamse Wielerschool.

De juridische structuur van de Vlaamse Wielerschool vzw blijft bestaan als aparte entiteit. De nieuwe statuten van de Vlaamse Wielerschool werden echter aanvaard, waardoor de Wielerbond Vlaanderen ook lid wordt van de raad van bestuur van de Vlaamse Wielerschool. Dit betekent dat de vzw wordt geïntegreerd in de Wielerbond Vlaanderen. Daarnaast is het de bedoeling dat de statuten van de Wielerbond Vlaanderen ook zullen worden opengesteld voor personeelsleden van de Vlaamse

Wielerschool. Op sportief vlak kan dus gesproken worden van een geïntegreerde werking.

3. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen onderdelen van de begroting, zoals opgenomen in de commissiemappen, worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 8 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Bob VERSTRAETE

Jo VERMEULEN

BIJLAGE

Evolutie van de beleidskredieten inzake Cultuur

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
45,1 Jeugdwerk (exclusief Deeltijdse Vorming)	34.548	39.031	40.482	43.338	44.532	48.372
%	100	113	117	125	129	140
45,2 Volksontwikkeling en bibliotheken	97.521	103.107	111.786	127.798	131.653	137.116
%	100	106	115	131	135	141
45,3 Beeldende Kunst en Musea	10.223	15.338	20.348	22.534	27.932	29.262
%	100	150	199	220	273	286
45,4 Muziek, Letteren en Podiumkunsten	75.922	83.604	93.998	108.193	107.636	110.433
%	100	110	124	143	142	145
45,5 Algemeen Cultuurbeleid	25.793	30.081	40.529	47.226	64.661	64.674
%	100	117	157	183	251	251
%	244.007	271.161	307.143	349.089	376.414	389.857
	100	111	126	143	154	160
72,1 Filmbeleid en Audiovisuele cultuur			10.601	12.561	15.124	14.625
			100	118	143	138